baptista
szeretetszolgálat

PEDAGÓGIAI PROGRAM

István Király Baptista Általános Iskola
Kótaj

2013.

TARTALOMJEGYZÉK

PREAMBULUM **6**

KÜLDETÉSNYILATKOZAT **7**

1. BEVEZETÉS **8**

1.1. A pedagógiai program jogszabályi alapjai **8**

1.2. Az intézmény jogállása, adatai **8**

2. NEVELÉSI PROGRAM **10**

2.1. Helyzetértékelés **10**

2.1.1. Iskolatörténet 10

2.1.2. Társadalmi környezet 11

2.2. Az iskolai nevelő-oktató munka alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei **11**

2.2.1. A nevelő-oktató munka alapelvei 12

2.2.2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka céljai 13

2.2.3. Kiemelt fejlesztési feladatok - Értékek 14

2.2.4. Az iskolai nevelő-oktató munka tartalmi szabályozása a Nemzeti alaptanterv alapján 15

2.2.5. Fejlesztési területek-nevelési célok: 16

2.2.6. Kulcskompetenciák, a kompetenciaalapú oktatás pedagógiai feltételrendszerének kialakítása 22

2.2.7. Az integrációs oktatást segítő program IPR módszertani elemeinek a folyamatos működtetése. 35

2.3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok **37**

2.3.1. Alapelveink 37

2.3.2. Feladatok 37

2.4. A teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok **38**

2.4.1. Az egészségnevelés célja 38

2.4.2. Az iskola egészségnevelési tevékenységének kiemelt feladatai: 38

2.4.3. Az egészségnevelés iskolai területei 39

2.4.4. Az életkori sajátosságokhoz illeszkedő témák: 39

2.4.5. Konkrét tevékenységi formák 40

2.4.6. A mindennapos testnevelés, testmozgás programja 40

2.4.7. Drog-stratégia 41

2.5. Teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok **43**

Tanórán kívüli foglalkozások 51

Iskolai környezet 52

2.6. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok **52**

2.6.1. A személyiségfejlesztés és közösségfejlesztés szinterei 52

2.7. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai 55
2.7.1. Az iskolánkban tanító pedagógus alapvető feladatai 55
2.7.2. Az osztályfőnök feladatai 57
2.7.3. Az osztályfőnöki nevelés témakörei 57
2.7.4. Az osztályfőnök egyéb feladatai 58
2.8. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje 59
2.8.1. Különleges bánásmódot igénylő tanulók 59
2.8.2. Hátrányos helyzetű tanulók 85
2.9. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvétel jogai gyakorlásának rendje 86
2.10. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái 87
2.10.1. A szülők, a tanulók és a pedagógusok együttműködésének formái 87
2.10.2. Az intézmény külső kapcsolatai: 89
2.11. A tanulmányok alatti vizsgák 89
2.12. A tanuló felvétele és az átvétele, a tanulók osztályba, csoportba való beosztása 91
2.13. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai tervet 94
2.14. Hit- és vallásoktatás 96
3. HELYI TANTERV 97
3.1. A választott kerettanterv 98
3.1.1. A 2012/2013-as tanévtől kifutó rendszerben használt tantárgyi rendszer és heti óraszámok 99
3.1.2. A sajátos nevelési igényű tanulók oktatása a „Kerettanterv a sajátos nevelési igényű tanulók számára” kerettanterv alapján történik 101
3.1.3 Általános iskola heti ellátandó óraszám 103
3.1.4. Az iskola által választott új kerettanterv 104
3.2. A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások, ... 105
3.2.1. Általános iskola heti ellátandó órák száma 2013/2014-es tanévtől felmenő rendszerben (számítási alap) 107
3.3. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei 111
3.4. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai 113
3.5. Mindennapos testnevelés megvalósítása 116
3.6. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai 118
3.7.A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, formái 118

3.7.1. Az ellenőrzés, beszámoltatás formái ... 118
3.7.2. A tanuló tanulmányi teljesítményének értékelési rendszere ... 120
3.7.3. A modulok értékelése és minősítése, beszámításuk az iskolai évfolyam sikeres befejezésébe ... 124
3.7.4. Magasabb évfolyamba lépés feltételei ... 124
3.7.5. A magatartás minősítésének elvei ... 126
3.7.6. A tanuló szorgalma értékelésének és minősítésének formái ... 127
3.8. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei ... 128
3.9. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek ... 128
3.9.1. A vizsgálatok megszervezése ... 129
3.9.2. A tanulók fizikai állapotának mérését szolgáló feladatok, illetve az elért eredményekhez tartozó pontszámok ... 129
3.10. Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek ... 141
3.10.1. Az iskola egészségnevelési programja ... 141
A felnövekvő nemzedék egészség-magatartásának formálása, a jövő egészséges felnőtt társadalmának nevelése kulcsfontosságú feladat. ... 141
A Nemzeti Alaptantervről kiadott 110./2012. sz. Korm. rend. az egészségnevelés feladatait a következőképpen határozza meg: ... 141
3.10.2. Az iskola környezeti nevelési programja ... 144
3.11. A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések ... 147
3.11.1. Az iskolai hátrányok rendszere ... 147
3.11.2. A hátrányok típusai ... 148
3.11.3. Integrációs és képesség-kibontakoztató felkészítés rendje ... 150
3.12. A tanulók jutalmazásának elvei és formái ... 151
3.13. A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek ... 152
3.13.1. Az iskolai fegyelmi büntetések ... 152
3.13.2. A tanuló mulasztásával kapcsolatos szabályok ... 153
13.3.3. Közlekedési nevelés ... 155
13.3.4. Társadalmi bűnmegelőzés, áldozattá válás elkerülése ... 155
13.3.5. Erőszakmentes konfliktuskezelő technikák elsajátítása ... 155
13.3.6. A tanulók tantárgyválasztása ... 156
4. EGYÉB, TANÓRÁN KÍVÜLI FOGLALKOZÁSOK ... 156
5. AZ ISKOLAI ÍRÁSBELI, SZÓBELI, GYAKORLATI BESZÁMOLTATÁSOK, AZ ISMERETEK SZÁMONKÉRÉSÉNEK RENDJE ... 157
5.1. A tanulmányi munka ellenőrzése ... 157
5.2. A tanulók tudásszintjének értékelése ... 158
6. AZ OTTHONI, NAPKÖZIS, TANULÓSZOBAI FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI FELADATOK MEGHATÁROZÁSÁNAK ELVEI ÉS KORLÁTAI ... 158

7. A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRVÉNYESSÉGÉVEL, MÓDOSÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS EGYÉB INTÉZKEDÉSEK 160

MELLÉKLETEK 161

A PEDAGÓGIAI PROGRAM ELFOGADÁSA ÉS JÓVÁHAGYÁSA 162

PREAMBULUM

"…a ti hitetek mellé ragasszatok jó cselekedetet, a jó cselekedet mellé tudományt, tudomány mellé pedig mértékletességet, a mértékletesség mellé pedig tűrést, a tűrés mellé pedig kegyességet, a kegyesség mellé pedig atyafiakhoz való hajlandóságot, az atyafiakhoz való hajlandóság mellé pedig szeretetet."

(Péter második levele, 1: 5-7)

A Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy elhívása az oktatásban:

Az ősi bibliai igazság – *„A bölcs tanítás az élet forrása." (Pb.13:14.)* – ma is érvényes. A baptista iskola célja, hogy tanulói a lehető legjobb alapokat kapják egy boldog, kiteljesedett, sikeres jövőhöz.

A baptista iskola keresztény értékekre és gondolkodásra épül, így a Teremtő és a teremtmény tisztelete, a gyermekszeretet alapozza meg a színvonalas nevelési-oktatási munkát, és a tanulók személyiségének optimális fejlesztését.

Az Európában 450 éves, Magyarországon több mint 160 éves Baptista Egyházra a kezdetektől jellemző, hogy a társadalom felé nyitott, bibliai értékeket közvetítő, családközpontú közösség. Felnőttkeresztséget gyakorló, többgenerációs gyülekezetekből álló protestáns felekezet, amely az egyén döntésére, szabad akaratának tiszteletben tartására épít. A Magyarországi Baptista Egyház több mint száz éve működtet egyházi oktatási intézményt és a rendszerváltás óta tart fenn általános iskolát, óvodát és alapfokú művészeti iskolát.

Keresztyén szellemű nevelésünk feladata, hogy a személyiség sokoldalú, harmonikus fejlesztése által gyermekeink önálló, felelősségteljes cselekvésre, őszinteségre, szabadságra törekvő, saját magukra a mértékletesség, másokra a türelem keresztyéni erényeit alkalmazó, helyes erkölcsi érzékkel rendelkező, problémamegoldó személyiséggé váljanak.

Hisszük, hogy a szeretet a leghatékonyabb pedagógiai módszer, és ezzel támogatjuk, hogy a gyermekek e segítséggel találjanak rá az útra, az evangéliumi hitre, mely az Úr Jézuson keresztül Istenhez vezet.

A baptista iskola: Több, mint iskola. Magyarország egyik legnagyobb segélyszervezete, a Baptista Szeretetszolgálat megalakulása óta arra törekszik, hogy minden erejével és lehetősége szerint segítsen a szükségben lévőknek. A Baptista Szeretetszolgálat – alaptevékenységébe jól illeszkedően – iskoláiban sokat tesz a hátrányos helyzetű, sajátos nevelésű igényű és a roma tanulók felzárkóztatásáért, valamint a tehetséges diákok kibontakoztatásáért. Küldetése, hogy az általa fenntartott intézmény több legyen, mint iskola: legyen az a hely, ahol a tanuló teljes körű támogatást kap személyisége és képességei kibontakoztatásához.

KÜLDETÉSNYILATKOZAT

Küldetésünk a ránk bízott gyermek fejlődésének minél teljesebb körű elősegítése.

A keresztyén elménk kell a legjobb elménk lennie, amelyet Krisztus értelme világosít meg, és amely integrálja Isten alapelveit az akadémikus ismerettel.

Küldetésünk személyes életpéldánkkal mintát adni.

Törekvésünk, hogy a baptista iskola olyan irányító testülettel, igazgatókkal, pedagógusi karral és munkatársi gárdával rendelkezzen, akik a Biblia alapelveinek megfelelő nézőpontot alkalmaznak a tanítás és az intézmény vezetése során.

Küldetésünk a gyermekek képességeinek kibontakoztatása.

Minden tanulási tapasztalat célja, hogy hozzásegítse a gyermekeket Istentől kapott képességeik teljes kibontakoztatásához.

A tanítás a következőkre összpontosít:

- • a gyermek számára megfelelő tevékenységek és szolgáltatások biztosítása,
- • a gyermek ráébresztése a társadalommal való kapcsolatára és az iránta való felelősségére,
- • minden tantervbe, nevelési programba tartozó és ahhoz kapcsolódó iskolai tevékenység segítse a gyermekek intellektuális, lelki, társadalmi, érzelmi és fizikai fejlődését,
- • felkészítés a szolgálatra.

Küldetésünk működés szempontjából hitelesnek lenni.

Törekvésünk, hogy az iskola mindennapos működési gyakorlata az integritás (feddhetetlenség, tisztesség, becsület), hatékonyság és számonkérhetőség következetes mintaképe legyen.

A bibliai értékek következetes alkalmazása, ahogy az oktatási intézmény:

- • példamutató igényességet mutat az intézmény működési szabályzatának fejlesztésében és a számonkérhetőség terén az intézmény vezetésének működésében,
- • az emberi erőforrásokat etikusan és igazságosan kezeli,
- • a pénzügyeket feddhetetlenül és nyíltan kezeli, ill. ellenőrzi,
- • a kormánnyal és a hatóságokkal egyenes és krisztusi kapcsolatot tart fenn,
- • etikus, világos és nyílt fejlesztési és stratégiákat dolgoz ki,
- • igazságos és következetes irányítási rendszert alkalmaz,
- • a szülői kapcsolatok terén őszinteséget, nyíltságot és igazságosságot képvisel.

1. BEVEZETÉS

1.1. A PEDAGÓGIAI PROGRAM JOGSZABÁLYI ALAPJAI

Az iskolában a nevelő-oktató munka a pedagógiai program alapján folyik. A pedagógiai program az iskola pedagógiai stratégiai terve, amely hosszú illetve középtávra – az intézményben működő évfolyamok számához kapcsolódva legalább egy képzési ciklusra – határozza meg az iskolában folyó nevelés-oktatás rendszerét: céljait, feladatait és tevékenységeit.

A pedagógiai program ebből következően az iskola szakmai önmeghatározásának dokumentuma, egyben szakmai autonómiájának biztosítéka is.

A pedagógiai program tartalmát a következő jogszabályok és dokumentumok határozzák meg:

- az 1993. évi LXXIX. törvény a közoktatásról,
- 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelete az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról
- a kerettantervek kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 28/2000. (IX. 21.) OM rendelet,
- 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról –
- 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról
- 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről
- 17/2013. (III. 1.) EMMI rendelete a nemzetiség óvodai nevelésének irányelve és a nemzetiség iskolai oktatásának irányelve kiadásáról
- 16/2013. (II. 28.) EMMI rendelet a tankönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről
- 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről
- 2001. évi XXXVII. Törvény a tankönyvpiac rendjéről

1.2. AZ INTÉZMÉNY JOGÁLLÁSA, ADATAI

Az intézmény neve:	István Király Baptista Általános Iskola
OM azonosító:	201838
Az alapító okirat hatályossága:	2013. 09. 01-től
Az intézmény székhelye:	4482 Kótaj Szent István u. 5.
Az intézmény telephelye:	-
Az intézmény jogállása:	önálló jogi személy
Az intézmény típusa:	általános iskola

Az intézmény szakmai besorolása: 8520 alapfokú oktatás

Évfolyamok száma: 8 évfolyam

Az intézménybe felvehető maximális gyermeklétszám: 400 fő

Az intézmény alapítói jogokkal felruházott irányító szerve:

Kótaj Község Önkormányzat Képviselő-testülete

Az intézményt fenntartó szerv neve, címe: Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy

1111 Budapest, Budafoki út 34/b.

Az intézmény vezetőjének kinevezési rendje:

Az intézmény vezetőjét a Baptista szeretetszolgálat Elnöke nevezi ki. Az intézményvezető az intézménnyel áll munkajogviszonyban, felette a munkáltatói jogokat azonban a Baptista Szeretetszolgálat Elnöke gyakorolja.

A foglalkoztatottakra vonatkozó foglalkoztatási jogviszonyok megjelölése:

Az intézményben foglalkoztatottak a Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény vonatkozó rendelkezései alapján kerülnek foglalkoztatásra.

Az intézmény képviseletére jogosultak:

Fenntartói feladatkörében, a Baptista Szeretetszolgálat képviseletében Szenczy Sándor Elnök.

Az intézmény nevében általános képviseletre jogosult az intézményvezető.

Őket távollétük esetén a Szervezeti és Működési Szabályzatban meghatározott helyettes képviseli.

Az intézmény TEÁOR és államháztartási szakágazati rend szerinti besorolása:

8520 alapfokú oktatás

Az intézmény alaptevékenységének jellege szerinti szakágazati besorolása:

852010 alapfokú oktatás.

Az intézmény alaptevékenységi szakfeladatai:

852011 Általános iskolai tanulók nappali rendszerű nevelése, oktatása (1-4. évfolyam)

852012 Sajátos nevelési igényű általános iskolai tanulók nappali rendszerű nevelése, oktatása (1-4. évfolyam)

852021 Általános iskolai tanulók nappali rendszerű nevelése, oktatása (5-8. évfolyam)

852022 Sajátos nevelési igényű általános iskolai tanulók nappali rendszerű nevelése, oktatása (5-8. évfolyam)

Az alaptevékenységet meghatározó jogszabály:

2011.évi CXC törvény a nemzeti köznevelésről

Az intézmény kisegítő és vállalkozási tevékenységeinek meghatározása:

Az intézmény kisegítő és vállalkozási tevékenységet nem folytat.

Az intézmény működési területe, beiskolázási körzete:

Kótaj község közigazgatási területe.

Az intézmény feladatellátásához biztosított vagyon megnevezése:

Kótaj Község Önkormányzata a Fenntartó általános iskolai oktatási-nevelési közoktatási feladatai teljesítése érdekében térítésmentesen a Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy használatába adta az István Király Általános Iskola elhelyezésére szolgáló Kótaj 6/9 Hrsz. kizárólagos önkormányzati tulajdonban lévő, korlátozottan forgalomképes ingatlant

Kótaj Község Önkormányzata térítésmentesen biztosítja a használatba adott ingatlanban lévő valamennyi felszerelés, berendezés és ingóság használatát.

Az intézmény gazdálkodási jogköre: Önállóan működő és gazdálkodó intézmény

Intézményi saját bevételek

Az intézmény Szervezeti és Működési Szabályzata rendelkezik a kötelezően ellátandó feladatok során keletkező térítési díjak és intézményi ellátások díjainak beszedési rendjéről, a fenntartó által kiadott számviteli irányelvek alapján.

Számlavezetés:

Az intézmény **számlavezető bankja:** UniCredit Bank Hungary Zrt.

számlaszáma: 10918001-00000100-76720005

Az intézmény adószáma: 18292978-1-15

2. NEVELÉSI PROGRAM

2.1. HELYZETÉRTÉKELÉS

2.1.1. Iskolatörténet

A településünkről szóló írások szerint az első iskolát 1792-94-ben alapították. Ez egyházi iskola volt, bérelt lakásban egy tanteremmel, egy tanítóval. Ehhez még 1815-ben és 1868-ban is épült egyházi iskola. Állami iskola 1898-ban jött létre a község központjában, ezt bővítették 1912-ben négy tanteremmel. Hiteles adatok szerint 1944-ben 440 fő tanulója volt az iskolának és 10 tanító tanított. 1948-ban nevelői lakásból kialakított három szükségtanteremmel bővült az iskola. 1958-ban újabb két tanterem épült a "központi" iskolához. A falu kiterjedése miatt az úgynevezett "újfalusi" részben 1960-ban és 1976-ban a Vasvári Pál és a Katona Pál utcán két-két tanterem épült. 1967-ben a központi iskola újabb két tantermet kapott, ekkor a két iskolaegységben 13 tantermünk volt. 1981-ben felépült a Szent István úton a nyolc tantermes emeletes iskola tornateremmel, ebédlővel, konyhával, sportudvarral. Ettől kezdve az oktató-nevelő munka délelőtti munkarendben folyik. 1995-ben a racionalizálás jegyében az "újfalusi" négy tanterem megszűnt, így két iskolaegységben folytatódott az oktatás. 2001-ben a Szent István úti iskolaegységben 10 tanterem tetőtéri beépítésére került sor.

Az intézmény 2001-ben felvette az *István Király Általános Iskola* nevet.

2009-ig az alsó tagozat a központi iskolában, a felső a Szent István úti egységben helyezkedett el. 2009-ben az elavult régi épületet lebontották, ettől kezdve minden gyerek az új iskolaegységben tanul.

2012. szeptember 01-én fenntartóváltás történt: az iskola Kótaj Község Önkormányzatától a Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy fenntartásába került.

2.1.2. Társadalmi környezet

Iskolánk a település egyetlen alsó fokú közoktatási intézménye. Kótaj lakosságának száma megközelíti a 4600-at. Az aktív lakosság számára a településen, illetve a 15 km-re fekvő megyeszékhelyen működő üzemek biztosítanak munkahelyet. A település kedvező fekvése, és jó közlekedése számos gondot old meg a mindennap utazni kénytelen diákoknak és dolgozóknak. A lakosság kisebbik hányada a mezőgazdaságból próbálja megélhetését biztosítani.

A község családjainak anyagi, szociális és kulturális helyzete rendkívül változó. Egyre több tanuló szorul segítségre, támogatásra. Az ebből eredő problémák az iskola életében is megjelennek. Ezek megoldására rendkívüli erőfeszítésre van szüksége az önkormányzatnak és az oktatási intézménynek egyaránt. Fokozottan igaz ez a falu roma lakosságára: nehéz körülmények között élnek, többségük munkanélküli vagy segélyezett. Az iskola tanulóinak egyre nagyobb hányadát alkotják e családok gyermekei.

2.2. AZ ISKOLAI NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA ALAPELVEI, ÉRTÉKEI, CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI

Az István Király Általános Iskolában tanító pedagógusok mindennapi nevelő és oktató munkájukban az alább felsorolt pedagógiai alapelveket szeretnék érvényre juttatni.

Iskolánkban olyan légkört kívánunk teremteni, ahol tanulóink otthon érezhetik magukat.

Ennek keretében:

- A tanuló személyiségét tiszteletben tartjuk.
- A gyerekeket bevonjuk saját iskolai életük megszervezésébe.
- A tanulók egyéni képességeit az oktatás során figyelembe vesszük.
- Diákjaink előre megismerhetik a velük szemben támasztott követelményeket, így tudhatják, mit várunk el tőlük.
- Minden gyermek számíthat a pedagógusok jóindulatú segítségére tanulmányi munkájában és életének egyéb problémáiban.
- Az iskola életében szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakítására törekszünk:
  - tanuló és tanuló,
  - tanuló és nevelő,
  - szülő és nevelő,
  - nevelő és nevelő között.

Ennek érdekében:

- A tervszerű nevelő és oktató munka a tanulók alapkészségeit fejleszti, és számukra korszerű, a mindennapi életben hasznosítható, továbbépíthető alapműveltséget nyújt.
- Iskolánk olyan - az emberre, a társadalomra, a művészetekre, a természetre, a tudományokra, a technikára vonatkozó - ismereteket közöl, melyek megalapozzák a tanulók műveltségét, világszemléletét, világképük formálódását és eligazodásukat szűkebb és tágabb környezetükben.
- Az iskola oktató tevékenységének célját a gyermeki személyiség széleskörű fejlesztésében látjuk.
- Fontosnak tartjuk, hogy diákjaink elsajátítsák az egyéni és csoportos tanulás módszereit.

- Szeretnék elérni, hogy tanulóink körében a szorgalomnak, a tudásnak és a munkának becsülete legyen.
- Törekszünk a humánumra, az egyén és a közösségek iránti tiszteletre.
- Segítünk diákjainknak észrevenni és értékelni a jót, megelőzni, felismerni a rosszat.
- Törekszünk az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott normáinak és helyes formáinak kialakítására.
- Szeretnénk tanulóinkat megismertetni nemzeti kultúránk és történelmünk eseményeivel, kiemelkedő személyiségeivel és hagyományaival, hogy mindezek megbecsülése révén tápláljuk a gyermekekben a haza, a szülőföld iránti szeretetet.
- Törekszünk az alkalmazható tudás megszerzésére.
- Tanulóinkban kialakítjuk az együttműködésre, a társas kapcsolatokra épülő ismeretszerzés fontosságát.
- Törekszünk az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges képességek, kompetenciák megalapozására.

2.2.1. A nevelő-oktató munka alapelvei

A nevelés és az oktatás nem választható el egymástól, nem állítható szembe egymással. Az oktatás a nevelés része.

- A pedagógiai munka lényege: a szabadságra nevelés. Az irodalom tanításával, a nyelvek oktatásával, a zenei neveléssel, a matematika, fizika, történelem oktatásával, a sporttal, technikával és informatikával a fiatal ember személyes szabadságát kell szolgálni.
- Segíteni kell a gyermeket egyéni képességeinek kibontakozásában.
- Tiszteletben kell tartani a tanulók személyiségét, figyelembe venni egyéni képességeiket. Törekedni kell arra, hogy egyetlen tehetség se kallódjon el.
- A diákokkal előre meg kell ismertetni a velük szemben támasztott követelményeket, így tudhatják a velük szembeni elvárást.
- A fiatalokat a felelős állampolgári létre, az egymásért való felelősségre, a család, haza, munka szeretetére és megbecsülésre kell nevelni.
- Az értelem fejlesztésével együtt fontos az érzelmi és akarati élet formálása.
- Meg kell tanítani a kudarcot is elviselni, feldolgozni és értékelni.
- A nevelésen és az oktatáson sugározzon át a természethez való megváltozott viszony, az ökológiai szempontok előtérbe kerülése, az élet és a természet szeretete, a természeti kincsek és az épített örökség megbecsülése.
- Tervszerű és következetes nevelő-oktató munkával fejleszteni kell a tanulók alapkészségeit.
- Erősíteni kell a tanulók iskolához való kötődését. Ennek érdekében olyan légkört kell teremteni, hogy az iskolában otthon érezhessék magukat a gyerekek.

- Az iskolában olyan, - az emberre, a társadalomra, a művészetekre, a tudományokra vonatkozó – ismereteket kell közölni, melyek megalapozzák a tanulók széleskörű műveltségét, elősegítik az értelmi, erkölcsi eligazodásukat az őket körülvevő világban.
- Erkölcsileg, szellemileg és testileg egészséges nemzedéket kell nevelni.
- Fontos a pontosság, fegyelem és az önfegyelem gyakorlása.
- A tanulóknak érezniük kell a felelősséget a Föld globális problémái iránt, és tudatosítani kell bennük, hogy a mindennapi életben is figyeljenek környezetünk megóvására.
- Törekedni kell a szociális hátránnyal, tanulási nehézséggel vagy beilleszkedési, magatartási zavarral küzdő gyerekek hátrányának leküzdésére.
- Fontos a szülőkkel való folyamatos kapcsolattartás, valamint aktív részvétel a lakóhelyünk életében.

2.2.2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka céljai

- Az iskolában folyó oktató-nevelő munkának tehetséggondozó és felzárkóztató programokkal támogatnia kell az egyéni képességek kibontakozását.
- Gondoskodni kell:
  - az általános és széles alapműveltség biztosításáról minden tanulónál,
  - tanulási kudarcok megelőzéséről,
  - a sikeres beilleszkedés elősegítéséről,
  - a szociális hátrányokból adódó hátrányok kompenzálásáról,
  - önismeret fejlesztéséről,
  - önellátásra való képesség és igény kialakításáról a napi szükségletek kielégítésében (tisztálkodás, öltözködés, iskolai felszerelés stb.),
  - a testi nevelésről, mely a tanórákon, kirándulásokon és túrákon, különféle sportrendezvényeken, sportköri foglalkozásokon valósul meg,
  - a tanuláshoz szükséges szövegértési és szövegalkotási képességek fejlesztéséről,
  - arról, hogy a tanulók rászokjanak a tanórák alatti munkafegyelemre, a házi feladatok elkészítésére, az iskola házirendjének megtartására, valamint az utcán, a közlekedésben való fegyelmezett viselkedésre.
- Fontos:
  - a család tiszteletére, a szülők, nagyszülők megbecsülésére, szeretetére, udvariasságra, figyelmességre, mások szokásainak és tulajdonának tiszteletben tartására nevelés,
  - az esztétikai nevelésben a képzőművészetek, a zenei kultúra oktatása, valamint a beszéd, a viselkedés, az öltözködés és a környezet kultúrájának elsajátítása.
  - Magyarország megismerése, szeretete és megóvása,
  - a nemzeti kultúra ápolása, hazaszeretetre nevelés, hagyományaink, ünnepeink megismertetése, átörökítése.
  - A tanulók legyenek képesek:

- az idejüket önállóan és hatékonyan beosztani,
- saját képességeiknek megfelelő szinten teljesíteni a tanulmányi követelményeket.

2.2.3. Kiemelt fejlesztési feladatok - Értékek

Az iskolánkban folyó nevelő-oktató munka céljait az általános emberi és a nemzeti értékek tanulókkal történő megismertetése, elfogadtatása és átadása határozza meg.

Pedagógiai munkánk alapvető feladata, hogy a gyermeki nyitottságra, fogékonyságra, érdeklődésre és aktivitásra építve a személyiségfejlődés szempontjából kiemelten fontos alábbi értékeket tanulóink elsajátítsák, ezek képviselete váljon bennük meggyőződéssé és határozza meg viselkedésüket, magatartásukat.

- Az élet tisztelete, védelme. A természeti környezet megóvása. Az állatok és növények védelme, szeretete. Fogékonyság az élő és az élettelen természet szépsége iránt.
- Az ember testi és lelki egészsége. Az egészség megőrzésének fontossága. Az egészséges és kulturált életmód iránti igény. A testmozgás iránti igény. Az önellátás képességeinek kialakítása (tisztálkodás, öltözködés, étkezés, környezet rendben tartása). Az egészségvédelem (az egészségre káros szokások ismerete, elutasítása; a balesetek megelőzése).
- Az önismeret, a saját személyiség kibontakoztatásának igénye (önbecsülés, önbizalom). Felelősségvállalás saját sorsának alakításáért (önállóság, kitartás, szorgalom, kreativitás). Nyitottság az élményekre, a tevékenységekre, az esztétikum befogadására és létrehozására.
- Fogékonyság az emberi kapcsolatokra, a barátságra. Hűség, önzetlenség, megértés, tapintat, őszinteség, egymás elfogadása, udvariasság, figyelmesség.
- A család tisztelete, a szülők, nagyszülők megbecsülése, szeretete.
- Kulturált magatartás és kommunikáció a közösségben. Udvariasság, figyelmesség, mások szokásainak és tulajdonának tiszteletben tartása. Fegyelem és önfegyelem. Közösségi érzés, áldozatvállalás. Törekvés az előítélet-mentességre, a konfliktusok kezelésére, készség a megegyezésre.
- A világ megismerésének igénye. Igény a folyamatos önművelésre, az értékelés és önértékelés, valamint az önálló tanulás képességeinek kialakítására.
- A szülőföld és Magyarország megismerése, szeretete, megóvása. A nemzeti kultúra ápolása: a nemzeti múlt megismerése, megértése, emlékeinek, hagyományainak, jelképeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. Egészséges nemzeti önbecsülés és hazaszeretet.
- A kisebbségben élő magyarságért érzett felelősség- és közösségvállalás. A hazánkban élő kisebbségek és más népek, nemzetek jogainak tisztelete, kultúrájuk, hagyományaik tiszteletben tartása.
- Az alkotmányosság, a törvényesség, az állampolgári jogok tisztelete. Az emberek egyenlőségének elismerése. Az egyetemes emberi jogok tiszteletben tartása. Érdeklődés a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény a közéletiségre, a közösségi tevékenységekre. Törekvés a demokrácia érvényesítésére.

Az iskolánkban folyó nevelő és oktató munka feladata, hogy a felsorolt értékek elsajátítását elősegítse. Ezt szolgálják a nevelési program különböző fejezeteiben később meghatározásra kerülő tanórai és tanórán kívüli nevelési tevékenységek, valamint az e tevékenységekhez kapcsolódó folyamatos értékelés.

Nevelési céljaink megvalósítását segítik az iskola pedagógusai által alkalmazott személyiségfejlesztésre irányuló eljárások, nevelési módszerek.

Nevelési módszereink két nagy csoportra oszthatóak:

- Közvetlen (direkt) módszerek azok, amelyeknek alkalmazása során a nevelő közvetlenül, személyes kapcsolat révén hat a tanulóra.
- Közvetett (indirekt) módszerek azok, amelyekben a nevelő hatás áttételesen, a tanulói közösségen keresztül érvényesül.

2.2.4. Az iskolai nevelő-oktató munka tartalmi szabályozása a Nemzeti alaptanterv alapján

A Nat – a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 5. § (4) bekezdésében foglaltaknak megfelelően – rögzíti „az iskolai nevelés-oktatás tartalmi egységét, az iskolák közötti átjárhatóságot, meghatározza az elsajátítandó műveltségtartalmat, valamint kötelező rendelkezéseket állapít meg az oktatásszervezés körében, így különösen a tanulók heti és napi terhelésének korlátozására”. Az iskolák szakmai önállóságának teret engedve lefekteti a köznevelés szemléleti, elvi és tartalmi alapjait, azaz meghatározza az alapműveltség kötelezően közvetítendő tartalmait minden magyarországi iskola számára.

Az új NAT műveltségi területenként határozza meg az iskolai nevelés-oktatás pedagógiai tartalmát. A fejlesztési feladatok és a közműveltségi tartalmak az egyes nevelési-oktatási szakaszokhoz kapcsolódnak.

A Nemzeti alaptanterv alapján megfogalmazott feladatok:

- a nemzeti műveltség,
- a hazai nemzetiségek kultúrájának átadása, megőrzése,
- az egyetemes kultúra közvetítése,
- az erkölcsi érzék és a szellemi, érzelmi fogékonyság elmélyítése,
- a tanuláshoz, a munkához szükséges képességek, készségek, ismertetek ,attitűdök együttes fejlesztése,
- az egyéni és a csoportos teljesítmény ösztönzése,
- a közjóra való törekvés megalapozása,
- a nemzeti közösségi összetartozás és hazafiság megerősítése
- értékálló és a kor igényeinek megfelelő tudás elsajátítása

A Nemzeti alaptanterv alapján megfogalmazott célok:

- a haza felelős polgárává váljék,
- a tanulókban kifejlődjön a hazafiság érzelemvilága,
- reális önismeret,
- szilárd erkölcsi ítélőképességre tegyen szert,
- megtalálja helyét a családban,
- megtalálja helyét a munka világában,
- tartalmas és tartós kapcsolatok kialakítására váljék képessé,
- legyen képes felelősségteljes döntések meghozatalára,
- váljék képessé az önálló tájékozódásra, véleményformálásra, cselevésre,
- ismerje és értse a természeti és társadalmi, kulturális jelenségeket, folyamatokat,
- a kultúra és az élővilág változatosságának megőrzése

A hatékony intézményes nevelés-oktatásnak nélkülözhetetlen eleme a szülőkkel történő együttműködés. Az intézmény a szülők számára nyújtott pedagógiai segítséggel, a szülők véleményének, javaslatainak befogadásával, hasznosításával teremti meg a sikeres együttműködést.

2.2.5. Fejlesztési területek-nevelési célok:

A fejlesztési területek – nevelési célok áthatják a pedagógiai folyamat egészét. A célok elérése érdekében a pedagógiai folyamatban jelen kell lennie az ismeretszerzés, a gyakoroltatás-cselekedtetés mellett a példák érzelmi hatásának is. Összhangban kell lennie a kulcskompetenciák alapját adó képességekkel, készségekkel, az oktatás és nevelés során megszerzett ismeretekkel, és a tudásszerzést segítő attitűdökkel.

A nevelési célok megvalósulása a köznevelés folyamatában:

- beépülnek az egyes műveltségi területek, illetve tantárgyak fejlesztési követelményeibe, tartalmaiba;
- tantárgyak részterületeivé válhatnak, vagy önálló tantárgyként jelenhetnek meg az iskola helyi tanterve szerint;
- alsó tagozaton tematizálják a tanítói munkát, a felsőbb évfolyamokon pedig elsősorban az osztályfőnöki órák témaköreit;
- témákat, fejlesztési helyzeteket körvonalaznak a nem tanórai keretek között folyó, egyéb iskolai foglalkozások, programok számára.

Az erkölcsi nevelés

- a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése,
- a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése,
- igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése,
- az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése,
- az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra való felkészítés,
- a tanulók erkölcsi és életvezetési problémáira a helyes megoldáskeresés,
- a kötelesség tudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítő készség, a tisztelet, a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás megtanulása,
- a tanulást elősegítő beállítódások kialakítása, képzelőtehetség, intellektuális érdeklődésük felkeltése.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanulók

- ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait, az egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményeit, nehézségeit és ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákat,
- tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát,
- sajátítsák el azon ismereteket, egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését.
- ismerjék meg Európa történelmét, sokszínű kultúráját,

Az iskola tanulóiban alakuljon ki a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

- A cselekvő állampolgári magatartásra, a törvénytiszteletre, az együttélés szabályainak betartására,
- Az emberi méltóság és az emberi jogok tiszteletére, az erőszakmentesség, a méltányosságra nevelésre,
- A tanulók megismerjék meg a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket, a honvédelmi nevelést biztosítása.
- A közügyekben a kreatív, önálló kritikai gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztésére,
- A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítása, a tanulók tevékeny részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások megismerésére.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

- Az önismeret fejlesztése, mint a társas kapcsolati kultúra alapja – a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, fejlődő és fejleszthető képesség.
- A tanuló kedvező szellemi fejlődésének, készségeinek, tudásának és kompetenciáinak kifejlesztése.
- A tanulók képessé váljanak az érzelmeiknek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének az empátiának a fejlődésére, a kölcsönös elfogadásra.
- A tanuló énképének kialakítása, hogy a saját/egyéni fejlődésüket, sorsukat és életpályájukat maguk tudják alakítani.
- A megalapozott önismeret kialakításával a tanulókban fejlődjön ki a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához szükséges képesség.

A családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretet kapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. A környezet változásai, az értékrendben jelentkező átrendeződések, a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik a családi életre nevelés beemelését a köznevelés területére.

A köznevelési intézményeknek ezért kitüntetett feladata:

- a harmonikus családi minták közvetítése,
- a családi közösségek megbecsülésére nevelés,
- felkészítés a családi életre,
- a családi életükben felmerülő konfliktusok kezelésére nevelés,
- a szexuális kultúra kérdései.

A testi és lelki egészségre nevelés

- az egészséges életmódra, a testi-lelki egészségre nevelés,
- a helyes táplálkozásra, a mozgás megszerettetésére, a stresszkezelés módszereinek alkalmazására nevelés,
- a lelki egyensúly megóvására, társas viselkedések szabályozására, a konfliktusok kezelésére nevelés,
- a családdal együttműködve a tanulók felkészítése az önállóságra, a betegség megelőzésére, a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiénében, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében,
- a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésére nevelés, motiválással, példamutatással.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

- A hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítása a tanulókban, saját élményű tanuláson keresztül.
- A segítő magatartás képességeinek fejlesztése, az együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és -megvalósítás.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

- A tanulók az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használják.
- A tanulók számára a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá.
- A környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására nevelés.
- A tanulók megismerjék a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő.
- A tanulók kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

Pályaorientáció

- A tanulók életkorához igazodva átfogó képet kell nyújtani a munka világáról.
- Tevékenységeken keresztül kell biztosítani arra, hogy a diákok kipróbálhassák képességeiket, elmélyülhessenek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthassák a nekik megfelelő foglalkozást és pályát,
- Képessé váljanak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket.
- Fejleszteni kell bennük a segítéssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

- A tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa, a fogyasztás területén.
- A tanulók tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát.
- A tanulók lássák a rövid és hosszú távú céljaik, az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrautaltságát.
- A köznevelési intézmény biztosítsa a pénzügyi rendszer alapismereteire vonatkozó pénzügyi szabályok, a banki tranzakciókkal kapcsolatos minimális ismeretek és a fogyasztóvédelmi jogok tanítását.

Médiatudatosságra nevelés

- A tanulók nevelése az új és a hagyományos médiumok nyelvének nevelésére,
- A médiatudatosságra nevelés, a kritikai beállítódás kialakítása ,a médiumoktól befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékelvű megszervezésére, tudatos alakítására,
- A tanulók megismertetése a média működésével és hatásmechanizmusaival,
- A média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal,
- A valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával,
- A különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.

A tanulás tanítása

Minden pedagógus teendője:

- Felkeltse az érdeklődést a tanulóban az iránt, amit tanít,
- Útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáférésével kapcsolatban.
- Annak megtanítása,
  - hogy hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere,
  - hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások,
  - hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok,
  - melyek az egyénre szabott tanulási módszerek,
  - miként működhetnek együtt a tanulók csoportban,
  - hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó szerint például szövegek, meghatározások, képletek.
- Olyan tudás kialakítása, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni, a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével.
- A tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése.

Egységesség és differenciálás, módszertani alapelvek

Az iskolák, a pedagógusok, a tanulók sokféle, differenciált tevékenysége a teljesítmény növelésére sarkalló, az életesélyek tanulással történő növelését szolgáló egységes, közös alapra kell, hogy épüljön. Cél a személyiségfejlesztő tanítás.

Olyan pedagógiai munkát feltételez az iskolától, a pedagógusoktól, amelynek középpontjában a tanulók tudásának, képességeinek fejlesztése, a készségek elsajátíttatása, kibontakoztatása, a személyiség fejlődéséhez szükséges megfelelő feltételek biztosítása áll, figyelembe véve, hogy az oktatás és a nevelés színtere nem csak az iskola, hanem az élet számos egyéb fóruma is.

A differenciált tanítás-tanulás megvalósulásának szempontjai:

- olyan szervezési megoldások alkalmazása, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését;
- a tanulás megszervezése úgy, hogy a tanulók cselekvő módon vegyenek részt benne, előtérbe állítva tevékenységüket, önállóságukat, kezdeményezéseiket, problémamegoldásaikat, alkotóképességüket;
- a nevelési-oktatási folyamat során legyen lehetőség a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárására, a tévedéseik kiigazítására, tudásuk átrendezésére;
- az együttműködő (kooperatív) tanulás technikáinak és formáinak alkalmazása különböző szervezeti formában (az osztálymunkában, a csoportfoglalkozásokon, a tanulók páros, részben vagy teljesen egyéni nevelésében-oktatásában),
- a tanulókhoz alkalmazkodó differenciálás a feladatok kijelölésében, megoldásában, a szükséges tanári segítésben, az ellenőrzésben, az értékelésben;
- a tanulók egyéni képességeinek fejlesztése érdekében a feladathoz illeszkedő tanulásszervezési technikák alkalmazása,
- sajátos tanulásszervezési megoldások alkalmazása a különleges bánásmódot igénylő, sajátos nevelési igényű gyerekek esetében, a tanulási és egyéb problémákkal, magatartási zavarokkal küzdő tanulók nevelési-oktatási feladatainak ellátásában;
- a tanítási-tanulási helyzetek, a tanulásszervezési módok és értékelési eljárások alkalmazkodjanak az egyes területeken tehetséges tanulók fejlesztési igényeihez, támogassák a tehetségek felkutatását és tehetségük kibontakoztatását;
- különböző tanulásszervezési megoldásokkal ki kell alakítani az együttműködést, a tanulási esélyek egyenlőséget szolgáló szervezeti formákat, az iskolák közötti együttműködésben és az iskolán kívüli és az iskolai munkában.

Az eredményes tanulás segítésének elvei

Minden tanköteles korú tanulónak törvényben biztosított joga, hogy a neki megfelelő nevelésben-oktatásban részesüljön.

Ennek érvényesítéséhez az iskolának (az iskolafenntartóval, az iskola működtetőjével, a családdal, a gondviselővel, szakmai és civilszervezetekkel együttműködve) a következő elvek szerint kell biztosítania a nevelő-oktató munka feltételeit:

- a képességek megismerése és fejlesztése, a készségek, ismeretek, tudástartalmak megalapozása, az attitűdök alakítása az 1–4. évfolyamon;
- folyamatos, egyénhez igazodó fejlesztés, a tudás bővítése, megszilárdítása az iskolázás további szakaszaiban;
- az eredményes szocializáció akadályainak korai felismerése és kezelése pedagógiai eszközökkel;
- a tanuló tanulási nehézségeinek feltárása, problémái megoldásának segítése az iskolai nevelés-oktatás egész folyamatában és annak valamennyi területén;

- a tanulást érintő lemaradás, illetve a tanulói leszakadás megakadályozásának érdekében a tanuló személyiségének, szociokulturális hátterének megismerése,
- a tanulás eredményességét növelő pedagógiai módszerek alkalmazása;
- a tanuló önmagához és másokhoz viszonyított kiemelkedő teljesítményeinek, tehetségjegyeinek feltárása, fejlesztése a tanórákon, más iskolai foglalkozásokon, e tevékenység támogatása az iskolán kívül is;
- motiváló és hatékony tanulásszervezési eljárások alkalmazása, akár játékok segítségével (pl. sakk, logikai játékok);
- egységes alapokon nyugvó tanulási követelmények, ellenőrzési-értékelési eljárások alkalmazása;
- a sajátos nevelési igényű, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdők elfogadása, beilleszkedésük feltételeinek kölcsönös alkalmazkodáson alapuló megteremtése, a képesség-profilhoz viszonyított haladás elismerése, a tanulásban meghatározó képességeik feltárása és fejlesztése.

Képesség-kibontakoztató felkészítés

A képességeket kibontakoztató felkészítés a személyiséget fejlesztő pedagógiai munkával és a közösségfejlesztés segítségével járul hozzá a tanulási kudarcból, a szociális hátrányból eredő lemaradás csökkentéséhez, a tanuló egyéni képességeinek, tehetségének kibontakoztatásához, tanulási, továbbtanulási esélyeinek növeléséhez.

A képesség-kibontakoztató felkészítés megszervezhető integrált keretek között is, ha a közösség- és a személyiségfejlesztés halmozottan hátrányos helyzetű és az e körbe nem tartozó tanulók közös felkészítése keretében valósul meg, kiegészülve a társadalmi kirekesztés minden formáját elutasító, és a bármely oknál fogva hátrányos helyzetben lévők társadalmi beilleszkedését elfogadó és segítő magatartásformák és készségek kialakításával, az ezek alapjául szolgáló képességek kibontakoztatásával.

2.2.6. Kulcskompetenciák, a kompetenciaalapú oktatás pedagógiai feltételrendszerének kialakítása

Célunk, hogy tanulóink – adottságaikkal, fejlődésükkel, iskolai és iskolán kívüli tevékenységeikkel, szervezett és spontán módon szerzett tapasztalataikkal összhangban – minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket. Komplex tudás megjelenítésére legyenek képesek, amihez viszont biztos ismeretekre és alapkészségekre van szükségük. Mindezek megvalósításához szükséges a Nemzeti alaptantervben szereplő kulcskompetenciák fejlesztése.

A kulcskompetenciákon azokat az ismereteket, készségeket és az ezek alapját alkotó képességeket és attitűdöket értjük, amelyek birtokában a tanulók gyorsan alkalmazkodhatnak a modern világ felgyorsult változásaihoz. A különböző kompetenciaterületekben megjelenő ismeretek, készségek, és ezek hátterében a meghatározó képességek és attitűdök számos tanulási helyzetben és összefüggésben alkalmazhatók különféle célok elérésére, különböző problémák és feladatok megoldására, ezért több műveltségterülethez is köthetők.

Számos olyan fejlesztési területet említhető, amely valamennyi műveltségterületen a kialakítandó kompetencia részét képezi: ilyen például a kritikus gondolkodás, a kreativitás, a kezdeményezőképesség,

a problémamegoldás, az együttműködés, a kockázatértékelés, a döntéshozatal, az érzelmek kezelése, a kapcsolati kultúra, a társas tolerancia.

Kulcskompetenciák

Anyanyelvi kommunikáció

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a fogalmak, gondolatok, érzések, tények, vélemények kifejezését és értelmezését, megőrzését és közvetítését szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás szóban és írásban), valamint a helyes, öntudatos és alkotó nyelvhasználatot az oktatásban és képzésben, a társadalmi és kulturális tevékenységek során, a családi és a társas életben, a munkában és a szabadidős tevékenységekben, a társas valóság formálásában.

Az anyanyelvi kommunikáció feltétele a megfelelő szókincs, a nyelvtan és az egyes nyelvi funkciók ismerete. Ez felöleli a szóbeli és írásbeli kapcsolattartás fő típusainak, az irodalmi és nem irodalmi szövegek egész sorának, a különböző nyelvi stílusok sajátosságainak, valamint a különféle helyzetekben a nyelv és a kommunikáció változásainak ismeretét.

- Az anyanyelvi kommunikáció elsajátításával a tanuló képes a nyelvhasználat útján ismereteket szerezni és ismereteit gazdagítani, illetve új ismereteket, tudást létrehozni,
- képes megkülönböztetni és felhasználni különböző típusú szövegeket, továbbá információkat keresni, gyűjteni, feldolgozni és közvetíteni,
- képes és tud segédeszközöket használni, saját szóbeli és írásbeli érveit a helyzetnek megfelelően, etikusan és meggyezően kifejezni.

Idegen nyelvi kommunikáció

Az idegen nyelvi kommunikáció az alapvető nyelvi készségekre épül: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése idegen nyelven különböző tevékenységi formákban.

- A kommunikatív nyelvi kompetencia lexikális, funkcionális, grammatikai és szövegalkotási ismereteket, valamint szocio- és interkulturális készségeket feltételez.
- Az élethosszig tartó tanuláshoz a nyelvhasználónak el kell sajátítania az önálló tanulás stratégiáit és az ehhez szükséges eszközök használatát.

Matematikai kompetencia

A matematikai kompetencia kialakításához elengedhetetlen a matematikai gondolkodás, az elvonatkoztatás és a logikus következtetés. A matematikai ismeretek magukban foglalják a számok, mértékek, struktúrák, az alapműveletek és az alapvető matematikai fogalmak, jelölések és összefüggések készség szinten alkalmazható tudását.

- A matematikai kompetencia során a tanulók felismerik az alapvető matematikai elveket, törvényszerűségeket a hétköznapi helyzetekben, elősegítve a problémák megoldását a mindennapokban, otthon és a munkahelyen.
- Lehetővé teszi a törvényszerűségek felismerését a természetben, és alkalmassá tesz az érvek láncolatának követésére, a matematika nyelvén megfogalmazott törvények megértésére.

Természettudományos és technikai kompetencia

A természettudományos kompetencia az ismereteknek és készségeknek azt a rendszerét jelöli, hogy az ismeretek és módszerek felhasználásával leírjuk és magyarázzuk a természet jelenségeit és folyamatait, a várható kimenetelét is. Segít abban, hogy megismerjük, illetve megértsük a természetes és mesterséges környezetünket, irányítsuk cselekedeteinket.

A természettudományok esetében elengedhetetlen, hogy a tanulók megismerjék a természet működési alapelveit, az alapvető tudományos fogalmakat, módszereket és technológiai folyamatokat, az emberi tevékenységeknek a természetre gyakorolt hatásait.

A természettudományos és technikai kompetencia birtokában mozgósítani lehet a természettudományos és műszaki műveltséget, új technológiákat, eszközöket, berendezéseket ismerhetnek meg a tanulók.

Kialakul a kritikus gondolkodás az áltudományokkal, az egyoldalúan tudomány- és technikaellenes elképzelésekkel, a technikát, a termelést az emberi szempontok és a környezeti fenntarthatóság fölé helyező megnyilvánulásokkal szemben.

Digitális kompetencia

A digitális kompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak (információs és kommunikációs technológia, a továbbiakban IKT) és a technológiák által hozzáférhetővé tett, közvetített tartalmak magabiztos, kritikus és etikus használatát a társas kapcsolatok, a munka, a kommunikáció és a szabadidő terén.

Ez a következő készségeken, tevékenységeken alapul:

- az információ felismerése (azonosítása), visszakeresése, értékelése, tárolása, előállítása, bemutatása és cseréje,
- digitális tartalomalkotás és -megosztás, továbbá kommunikációs együttműködés az Interneten keresztül.

A digitális kompetencia magába foglalja a főbb számítógépes alkalmazásokat – szövegszerkesztés, adattáblázatok, adatbázisok, információtárolás és -kezelés, az Internet által kínált lehetőségek és az elektronikus média útján történő kommunikáció (e-mail, hálózati eszközök) – a szabadidő, az információmegosztás, az együttműködő hálózatépítés, a tanulás, a művészetek és a kutatás terén.

A tanulónak ismernie és értenie kell:

- miként segíti az IKT a kreativitást és az innovációt,
- az elérhető információ hitelessége és megbízhatósága körüli problémákat, ezek kiszűrésére használatos alapvető technikákat,
- az IKT interaktív használatához kapcsolódó veszélyeket, az etikai elveket, a szerzői jogból és a szoftver-tulajdonjogból a felhasználókra vonatkozó jogi kereteket,

A szükséges készségek magukba foglalják - az információ megkeresését, összegyűjtését és feldolgozását, a kritikus alkalmazást, a valós és a virtuális kapcsolatok megkülönböztetését.

A digitális kompetencia fejlődését segítheti az aktív részvétel a kulturális, társadalmi és/vagy szakmai célokat szolgáló közösségekben és hálózatokban.

Szociális és állampolgári kompetencia

A személyes, értékalapú, személyek és kultúrák közötti párbeszédre nyitott szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel, valamint a közösségi beilleszkedés feltételei.

Az állampolgári kompetencia lehetővé teszi, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudást felhasználva aktívan vegyünk részt a közügyekben.

Az állampolgári kompetencia:

- a demokrácia, az állampolgárság fogalmának és az állampolgári jogoknak az ismeretén alapul,
- a kompetencia magába foglalja az aktuális események, a nemzeti, az európai és a világtörténelem főbb eseményeinek és tendenciáinak, a társadalmi és politikai mozgalmak valós céljainak, értékeinek és törekvéseinek az ismeretét (az európai integráció és az EU struktúráinak, főbb célkitűzéseinek és értékeinek az ismerete, az európai sokféleség és a kulturális azonosságtudat fontosságának tudatosítása),
- a közügyekben kifejtett hatékony együttműködés, a helyi és a tágabb közösségeket érintő problémák iránti érdeklődés, a megoldásuk során tanúsított szolidaritás,
- a közösségi tevékenységek és a különböző – helyi, nemzeti és európai – szinteken hozott döntések kritikus és kreatív elemzése, a részvételt a döntéshozatalban (elsősorban szavazás útján).

A pozitív attitűdök:

- az egyenlőség, a demokrácia, a vallási és etnikai sokszínűség tiszteletben tartása, a településhez, az országhoz, a nemzethez, az EU-hoz, az Európához való tartozás tudata,
- a felelősségérzetnek és a közösségi összetartozást megalapozó közös értékeknek, a demokratikus elvek elfogadásának és tiszteletben tartásának kinyilvánítása.
- A személyes és szociális jólét megköveteli, hogy az egyén rendelkezzék a saját fizikai és mentális egészségére vonatkozó ismeretekkel és alkalmazza is őket.
- a kiegyensúlyozott kapcsolatok, a normatudat és az általánosan elfogadott magatartási szabályok elsajátítása.
- az egyénnel, a csoporttal, a munkaszervezettel, a nemek közti egyenlőséggel, a megkülönböztetés-mentességgel, a társadalommal és a kultúrával kapcsolatos alapvető fogalmak ismerete.

E kompetencia alapja:

- az a sokféle képességre épülő készség, hogy az ember különféle területeken tud hatékonyan kommunikálni,
- figyelembe veszi és megérti a különböző nézőpontokat, tárgyalópartnereiben bizalmat kelt, és empátiával fordul feléjük.

Az attitűdök vonatkozásában:

- legfontosabb az együttműködés, a magabiztosság és az integritás, a társadalmi-gazdasági fejlődés, az interkulturális kommunikáció iránti érdeklődés,
- a személyes előítéletek leküzdése és a törekvés a kompromisszumra,

- a stressz és a frusztráció megfelelő kezelése, a változások iránti fogékonyság.

Kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia

A kezdeményezőképesség és a vállalkozói kompetencia segíti az embert, hogy igyekezzék megismerni tágabb környezetét, és ismeretei birtokában képes legyen a kínálkozó lehetőségek megragadására.

Ez tudást, kreativitást, újításra való törekvést és kockázatvállalást jelent, valamint azt, hogy az egyén céljai érdekében terveket készít és valósít meg. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek, készségeknek és magatartásformáknak, amelyekre a mindennapi életben, a társadalomban és a munkahelyen szükség van.

A szükséges ismeretek:

- az ember személyes, szakmai és/vagy üzleti tevékenységeihez illeszthető lehetőségek, kihívások felismerése, értelmezése, a gazdaság működésének átfogóbb megértése, a pénz világát érintő magabiztos tájékozódás.
- a vállalkozások működésének pénzügyi és jogi feltételeinek ismerete ,
- Szükséges készségek, képességek:
- a tervezés, a szervezés, az irányítás, a vezetés, a feladatok megosztása, az elemzés, a kommunikáció, a jó ítélőképesség, a tapasztalatok értékelése, a kockázatfelmérés és -vállalás, a munkavégzés egyénileg és csapatban, az etikus magatartás.

Pozitív attitűdök:

- függetlenség, az alkotó- és újítókészség, a célok elérésére irányuló motiváció és eltökéltség.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőkészség

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőkészség magában foglalja az esztétikai megismerést, illetve az elképzelések, képzetek, élmények és érzések kreatív kifejezésének elismerését, befogadását mind a hagyományos művészetek nyelvén, a média segítségével, az irodalomban, a zenében, a táncban, a drámában, a bábjátékban, a vizuális művészetekben, a tárgyak, épületek, terek kultúrájában, a modern művészeti kifejezőeszközök, a fotó és a mozgókép segítségével.

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőkészség feltételezi:

- a helyi, a nemzeti, az európai és az egyetemes kulturális örökség tudatosítását, a főbb művészeti alkotások értő és beleérző ismeretét a népszerű kortárs kultúra és kifejezésmódok vonatkozásában.
- a kulturális és nyelvi sokféleség megőrzésére irányuló igénynek, a közízlés fejlődésének, az esztétikum mindennapokban betöltött szerepének a megértése is.
- *Képességek és készségek:*
- a művészi önkifejezés, a művészi érzék, a műalkotások és előadások értelmezése és elemzése, a saját nézőpont összevetése mások véleményével, a kulturális tevékenységben rejlő gazdasági lehetőségek felismerése és kiaknázása, az általános életminőség javítása.

Pozitív attitűdök:

- a művészet szeretete, a művészi kifejezés sokfélesége iránti nyitottság és az esztétikai érzék fejlesztésére való hajlandóság.
- a nyitottság, az érdeklődés, kulturális életben való részvétel révén gazdagodjon az állampolgárok önismerete, emberi kapcsolatrendszere és eligazodó készsége a világban.

A hatékony, önálló tanulás

A hatékony, önálló tanulás azt jelenti, hogy az ember képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve a hatékony gazdálkodást az idővel és az információval, saját szükségleteinek és lehetőségeinek, a tanulás folyamatnak a megismerése. Ez egyrészt új ismeretek szerzését, feldolgozását és beépülését, útmutatások keresését és alkalmazását jelenti.

A hatékony és önálló tanulás arra készteti a tanulót:

- előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását, készségeit tudja alkalmazni a tanulási és képzési folyamataiban, otthon, a munkában,

A hatékony és önálló tanulás feltétele:

- a tanuló ismerje és értse saját tanulási stratégiáit, készségeinek és szaktudásának erős és gyenge pontjait,
- képes legyen megtalálni a számára elérhető oktatási és képzési lehetőségeket, útmutatásokat, támogatásokat.

Az ismeretek elsajátításához szükséges alapvető ismeretek:

- írás, olvasás, számolás, valamint az IKT-eszközök használata, a saját tanulási stratégia kialakítása, a motiváció folyamatos fenntartása, a figyelem összpontosítása, valamint a tanulás szándékának és céljának kritikus mérlegelése, képesség a közös munkára és arra, hogy tudását másokkal megossza, saját munkáját tárgyilagosan értékelje,

Pozitív attitűd:

- a tanulás iránti belső motiváltság.

Fejlesztési irányok:

- Egységes, befogadó (komprehenzív) iskolarendszer
- Helyi tanterv - kötött és szabadon választható tananyagtartalom
- Egyéni képességekhez igazított tananyagválasztás
- Tanulóközpontú, differenciált módszertan
- Képességfejlesztés, kompetencia alapú oktatás
- Aktív tanár – aktív tanuló (megváltozott tanárszerep)
- Hatékony tanulási módszerek alkalmazása, a tanulók cselekedtetése
- Reális teljesítményértékelés
- Integráció és integrált oktatás, felzárkóztatás

Várható eredmények:

- a tanulói teljesítmény javulása
- a hátrányok csökkentése, felzárkózás
- a tehetség felismerése,
- az iskolai hiányzások csökkenése
- pedagógusok szerepének megváltozása

Az iskolai kompetencia-fejlesztés koncepciója

- Az alapelvek, célok és feladatok kidolgozása minden kompetencia területre.
- A tananyag kijelölése – lokalizálása, az egyes programelemek elhelyezése a tantárgyi struktúrában (tantárgyakhoz, műveltségi területekhez, osztályfőnöki programokba, modulokhoz, tanórán kívüli tevékenységekbe).
- Időbeli elrendezése (epochák, modulok, projektek).
- Fejlesztési eljárások és módszerek megválasztása (fejlettségi szintnek megfelelően).

A kompetenciafejlesztés komplex taneszköz-rendszerének alkalmazása:

- programtanterv
- tanulói eszközök
- tanári eszközök
- értékelő eszközök
- modulok rendszere
- digitális eszközök, informatikai fejlesztés

A kompetencia fejlesztését támogató rendszer

- külső továbbképzések (tanárok felkészítése)
- belső továbbképzések (önképzés, beechmarking)
- mentorálás (program-karbantartás)
- szaktanácsadás igénybe vétele

A tanuló hatékony megismerését szolgáló technikák alkalmazása

- pedagógiai diagnosztika,
- tehetségazonosítás,
- tanulási stratégiák és módszerek alkalmazása,
- tanulási problémák felismerése (nehézségek, zavarok, akadályozottság),
- részképesség-zavarok kiszűrése,
- a személyiség komplex megismerése

Az alkalmazott mérés-értékelés

- az értékelés elveinek kidolgozása
- diagnosztikus (bemeneti) mérések
- formatív (visszajelző, szabályozó) mérések
- a tanulói fejlődés nyomon követése
- szummatív (lezáró – minősítő) mérés-értékelés

Módszertani elemek

- tanulásszervezési javaslatok,
- tanórai differenciálás heterogén csoportban,
- kooperatív tanulás,
- tevékenységközpontú pedagógiai gyakorlat,
- a drámapedagógia eszközei,
- egyéni és csoportos projektmunka,
- átfogó tanítási szakaszok (epochák) beillesztése a tanulás-tanítási folyamatba,
- prezentációs technikák elsajátítása és alkalmazása
- tanulói értékelési technikák (önértékelési eljárások) gazdagítása,

A tanulni tanulás kognitív és affektív kompetenciájának fejlesztése

- a tanulásmódszertan beépítése az iskola tevékenységrendszerébe,
- a tanulók tanulási stratégiáinak és módszereinek megismerése,
- a tanuláshoz való viszony (attitűd) feltérképezése, a változások követése,
- a motivációs bázis megismerése és formálása,
- a tanuláshoz szükséges alapkészségek felmérése és fejlesztési eljárásainak alkalmazása (élet-kor-specifikusan),
- a tanuláshoz szükséges komplex személyiségelemek megismerése (kíváncsiság,
- érdeklődés, akarat, kitartás, önfegyelem, becsvágy, teljesítményszorongás,
- küzdőképesség, sikerorientáció – kudarckerülés)

A kompetencia alapú oktatáshoz kapcsolódó tanulásszervezési eljárások

Tevékenységközpontú pedagógiák alkalmazása, gyakorlatorientált feladatok megoldása.

Az adott témának megfelelő tanulásszervezési eljárások alkalmazása

- moduláris oktatás,
- projekt
- témahét,
- drámapedagógia,
- differenciált óravezetés

Az adott témának megfelelő tanulási-tanítási módszerek alkalmazása

- egyéni, frontális, pár, csoport, kooperatív tanulási módszerek
- első és külső mérések eredményeinek figyelembe vétele.
- az országos kompetenciamérések évenkénti elemzése, értékelése, felhasználása a tanulási program módosításában.

Tevékenységközpontú pedagógiák

A gyermek saját cselekvésein és tevékenységein keresztül és a másokkal való együttműködésben jut új ismeretek birtokába, sajátítja el a különböző készségeket és képességeket, melyek egyaránt szolgálják saját személyiségének szabad fejlődését és szocializálódását a társadalomba.

A tevékenységközpontú pedagógiák alappillére a tanulás, a tevékenység önállóságának kialakítása, a csoportban megvalósuló interakciók lehetőségének megteremtése.

A pedagógus közvetett hatást gyakorol a gyermekre, megteremti a tevékenység feltételeit, motiválja a gyerekeket, a tevékenység közben támogató, tanácsadó szerepet tölt be.

A tanulási folyamat során alkalmazott módszerek és szervezeti keretek széleskörű alkalmazása valósul meg, amely lehetővé teszi egy-egy képesség fejlesztésének sokoldalú megközelítését.

A tanulási tér kitágul, jelentős szerepet kapnak a társadalmi kapcsolatok, erőteljesen érvényesül a komplexitás, a tantárgyközi szemlélet, a tapasztalatgyűjtés lehetősége környezetére, társaira, önmagára nézve.

Egyaránt kínálunk tanítványainknak heurisztikus (felfedező) tanulási helyzeteket és rendszerező ismeretszerzési élményeket, hozzájuttatva őket a tudás öröméhez.

A különböző kommunikációs technikák és konfliktuskezelési technikák elsajátítása. A tanulók a megszerzett tudásukat, valóságos feladatok, problémák megoldásában, konfliktusok kezelésében is alkalmazzák. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka mérési, ellenőrzési, értékelési rendszerében meghatározott rend szerint funkciójuknak megfelelően elvégezzük a diagnosztikus, a formatív és a szummatív méréseket. Hasznosítjuk az országos mérés során elért eredmények tapasztalatait.

Megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait, mintákat nyújtunk a feladat-és problémamegoldáshoz. Kialakítjuk az önálló tanulás és az önművelés képességét. Mindennapi teendőknek tartjuk a diákönkormányzat folyamatos, érdemi működtetését. Az interkulturális oktatás megszervezése szolgálja a kisebbségi kultúrák megismertetését.

Állandó és folyamatos elvárásként fogalmazzuk meg a differenciált tanulásszervezési eljárások tanórai és tanórán kívüli mindennapi alkalmazását.

Differenciált tanórai képességfejlesztés

- A tanuló életkorától, szociális státusától, egyéni képességeitől függően több szempont szerint differenciáltan tudjuk csak meghatározni azt a tanulási stratégiát, amely mind a tanulásszervezés céljainak, mind az egyes tanulók érdekeinek megfelel, így aktív és produktív tanuláshoz vezet.
- A differenciált rétegmunka biztosítja a tanulók egyéni képességeihez igazodó fejlesztést, az egyéni tanulási utak kimunkálását.
- A differenciálás alapja nem merev, homogén csoportokba történő sorolás, hanem rugalmas, átjárható rendszer kialakítása.
- A differenciálás lehetőség a gyermek számára a képességeihez igazodó nehézségű feladat kiválasztására, amely sikerélményt biztosít számára.
- A differenciálás formái: a tanulócsoportok képesség és érdeklődés szerinti felbontása (párhuzamos óravezetés), szervezeti differenciálás (csoportbontás), szervezeti és tartalmi differenciálás (képességszerinti csoport eltérő tananyagtartalom feldolgozása)
- A differenciálás akkor hatékony, ha differenciált értékelési –és követelményrendszer társul hozzá.

Differenciált osztálymunka:

A.

A tanítás tartalma szerinti differenciálás (pl.: alapkészségek fejlesztése, kiegészítő anyagok nyújtása, stb.)

B.

Azonos témában a logikai műveletek nehézségi foka szerinti differenciálás.

- Differenciált feladatok az egyes tanulók számára a képességek szerinti gyakoroltatáshoz.
- Individuális foglalkoztatás (pl.: nyomtatott szöveg egyéni feldolgozása, feladatlapok megoldása, stb.)
- Csoportmunka, adott témák, problémák közös megoldása.
- Problémafelvető, gyakorlati alkalmazást igénylő feladatok megoldása, a gondolkodási műveletek és logikai alapformák komplex, integratív alkalmazásával.
- Kooperatív tanulási-tanítási technikák gyakoroltatása. (pl. projektek, élethelyzetek megoldása, stb.)

Az értékközvetítés módszere; projekt

A projekt olyan tanulásszervezés, amelynek középpontjában valamilyen gyakorlati életből adódó problémafelvetés áll. A probléma megoldása a gyermekek tapasztalatára, érdeklődésére, tevékenységére épül, amelyben a hangsúly az ismeretszerzés folyamatára kerül.

A projektmódszer lényege az a nagyfokú szabadság, amelyet a tanuló számára biztosít a célok kiválasztásától a tervezésen, a feladat végrehajtásán, át a produktumig, az értékelésig.

A projektpedagógia célja valamilyen produktum, végeredmény, amely a valóság igényeire épülő szükséglet alapján kerül kiválasztásra, így biztosítja a világ integrált megismerését oly módon, hogy a tanulás melléktermé a tevékenységnek. A projekt a tanulást, az ismeretek, készségek, jártasságok elsajátítását indirekt módon biztosítja, kihívásra épít, ezzel belső motivációt teremt, komplex módon teremti meg a probléma mind több összefüggésének megismerését.

A projekt szerkezeti felépítése

- témaválasztás, célok meghatározása
- tervezés, téma feladatokra bontása
- szervezés, megvalósítás,
- nyilvánosságra hozatal, záró értékelés

A projektmódszer eredményei

- cselekvésre, tapasztalatokra épül
- együttműködésre, egymástól tanulásra támaszkodik
- alapvető a kölcsönös kommunikáció
- komplex és alkotó jellegű
- megerősíti a motivációt és a felelősségvállalást
- differenciál, lehetőséget biztosít a felzárkóztatásra, tehetséggondozásra
- önállóságra késztet, rugalmas téri és időkeretekre épül

<u>Kooperatív csoportmunka</u>

- A kooperatív csoport erős, pozitív összetartozás-tudattal rendelkezik, a csoporttagok ismerik, elfogadják, támogatják egymást, összetétele heterogén.
- A heterogén csoport különböző teljesítményű tanulókból alakul, amely kedvező feltételeket teremt a tanulók egymástól tanulására.
- A véletlenszerű csoportszervezés során a diákok különböző helyzetekben fejleszthetik és tanulhatják meg hasznosítani kooperatív készségeiket.
- A tudatos, tartós feladatmegoldáshoz kapcsolódó csoportszervezés előnye az erős közösségtudat, a közös tanulási tapasztalat pozitív hatása.
- A kooperatív csoportmunka tárgyi feltétele az egyenlő esélyekkel történő elérhetőség, a rugalmas téri és idő környezet megteremtése.
- A csoportok működtetésének személyi feltétele a pozitív közösségtudat, kölcsönös bizalom, szeretet, megbecsülés.
- A csoportmunka alapelvei: a párhuzamos, egyidejű interakciók, az egyidejű felelősség elve, az egyenrangú részvétel elve, az építő egymásrautaltság.
- A kooperatív munka alkalmazkodik a gyerekek szükségleteihez, a tanulás cselekvés és aktív részvétel révén jön létre, segíti az ismeretszerző és társas készségek fejlődését.

Témahét

A tananyag komplex elsajátításának egyik lehetséges formája az ún. témahét, amikor az adott tárgykört a diákok három-öt tanítási napon, esetleg hosszabb időkeretben iskolai és iskolán kívüli helyszíneken, rugalmas időkeretek között, változatos tevékenységtípusok és sokszínű módszertani eszközök segítségével dolgozzák fel. Az évfolyam szintű tanulásszervezés a hagyományostól eltérő csoportalkotási módokat is lehetővé tesz, s így az egyéni fejlesztés szempontjából hatékonyan épülnek egymásra az alapkövetelményekhez kapcsolódó kötelező foglalkozások és az egyes részterületekhez kötődő, kutatást és alkotó tevékenységet biztosító választható programok. Az intézmény pedagógiai programjába rendszerszerűen beépített témahetek egy-egy kulcstéma integrált, a kereszttantervi szempontokat érvényesítő feldolgozására alkalmasak. (Ilyenek lehetnek például: városi ökológiai téma; a lovagkor; a nagyföldrajzi felfedezések; antik tudomány, vallás, művészet; vállalkozási kompetenciák, idegen nyelvi hét, stb.)

Azt intézmény által megszervezett témahét:

Modul

Célunk intézményünkben egy moduláris oktatási program megszervezése (pl. egészséges életmód, környezetvédelem, demokráciára nevelés, játék, érzelmi-erkölcsi nevelés stb. témakörben) tanévenként.

A kompetencia alapú oktatási programok általános pedagógiai alapelvei

A pedagógusszerep segítő, támogató jellege

A pedagógus feladata nem csupán a tananyag közvetítése, hanem a tanulási folyamat irányítása és segítése.

A képesség- és személyiségfejlesztés harmóniája

A kognitív tanulási képességek és a személyiség egészének fejlődését meghatározó szociális és társadalmi kompetenciák fejlesztése egészséges arányának megteremtése.

Differenciálás, esélyegyenlőség

Differenciált tanulásszervezési módszerek alkalmazása, mely lehetővé teszi a tanulók személyes szükségleteinek, tudásának, képességeinek és motivációinak megfelelő fejlesztést, biztosítva ezzel a hatékony tanulás szempontjából nélkülözhetetlen helyes énkép alakulását.

Gyakorlat-központúság

A mindennapi életben hasznosítható, a társadalmi környezet változásainak és igényeinek megfelelő ismeretek közvetítése, tudás átadása és a megszerzett tudás felhasználása. A döntésképes, döntéséért felelősséget vállaló személyiség készségeinek fejlesztése.

Egyensúlyteremtés

Megfelelő arányt kell találni a készség- képességfejlesztésre és az ismeretszerzésre fordított idő között figyelembe véve, hogy bizonyos ismeretbevitel híján a készség- képességfejlesztés sem optimalizálható. Egyensúlyt kell teremteni az egyéni tanulás, a felfedeztetés, illetve a páros, kooperatív és frontális oktatás között.

Tevékenység-központúság

A tanulás tervezésében, szervezésében és irányításában a tevékenység-központú tanítói gyakorlat megvalósításának támogatása, mely életszerű helyzetek teremtésével alkalmat nyújt; konkrét élmények és tapasztalatok gyűjtésére, problémamegoldásra, összefüggések felfedezésére, következtetések levonására, döntésekre, egyéni vélemények kialakítására, az ismeretek alkalmazására, a társakkal való együttműködés és munkamegosztás, a feladatért vállalt felelősség megtapasztalására.

Motiváló tanulási környezet

A tanulás hatékonysága szempontjából fontos a megfelelő tanulási környezet kialakítása, mely egyfelől örömforrást jelenthet, másfelől érdeklődést kelt, aktív, konstruktív együttműködésre készteti a tanulókat.

A mérés mint a képességfejlesztés alapeleme

A mérések nem az elsajátított ismeretanyag mennyiségének, hanem a kompetenciák szintjének meghatározását szolgálják. A tanítási-tanulási folyamat hatékonysága az egyes tanulók fejlődésén mérhető.

Feladatok

- A különbségek felmérése
- A szegregálódás csökkentése
- A személyiség egészének fejlesztése
- Az olvasás, szövegértés, szövegalkotás szintjének emelése
- A gondolkodási képességek fejlesztése
- A motiváció erősítése

Ezzel:

- reális esélyt teremt a tanulók kulturális, képességbeli és tanulási szükségletekben megmutatkozó különbözőségeinek kezeléséhez,
- minőségi elmozdulást hozhat a lényegesen hatékonyabb alapozás tekintetében,
- alkalmazásával megelőzhető a lemorzsolódás, feleslegessé válik a szegregáció.

Tanulás tanítása, logikus gondolkodás fejlesztése

- figyelem
- érzékelés, észlelés
- emlékezet
- képzelet
- gondolkodási műveletek
- információszerzés, tájékozódás
- lényegkiemelés, szelektálás
- rendszerezés, felhasználás
- új kontextusban alkalmazás
- komplex gondolkodás a tantárgyi ismeretek között
- önálló véleményalkotás

- tanulási technikák
- jegyzetelés, vázlat

2.2.7. Az integrációs oktatást segítő program IPR módszertani elemeinek a folyamatos működtetése.

Az IPR eszközrendszeréből alkalmazott intézményi eszközök a következők:

- Kompetenciafejlesztő programelemek:
  - Önálló tanulást segítő fejlesztés
  - Eszközjellegű kompetenciák fejlesztése.
- Az integrációt segítő tanórán kívüli programok:
  - Mentori rendszer működtetése
  - Művészeti körök
- Az integrációt segítő módszertani eljárások:
  - Egyéni haladási ütemet segítő differenciált tanulásszervezés.
  - Drámapedagógia.
- A tanári együttműködés formái műhelymunkával.
  - Értékelő esetmegbeszélések
  - Hospitálásra épülő együttműködés.
- A kompetencia alapú értékelési rendszer eszközei:
  - Egyéni fejlődési napló.
  - Szöveges értékelés.
- Multikulturális tartalmak megjelenítése.
- A továbbhaladás feltételeinek a biztosítása:
  - Pályaorientáció.
  - Továbbtanulásra felkészítő program.
    - Szociális készségfejlesztő technikák gyakoroltatása (pl.: minta és modellnyújtás, szerepjáték, konfliktuskezelő készségek fejlesztése, karitatív tevékenység, stb.)
    - Szituációelemzés, alternatív megoldási stratégiák kidolgozása.
    - Az ön- és emberismeret fejlesztését szolgáló technikák megismertetése (pl. emberismereti, önismereti tréningek

Az iskola által felvállalt tevékenységi területek sajátos munkaformáinak és eszközeinek az alkalmazása.

- Kulturális és művészeti programok

pl., művészeti jellegű bemutatók, művészeti iskolák csoportjai, hagyományápolás, történelmi évfordulók megünneplése, képzőművészeti kiállítások, Királyi napok, stb.

- Értékteremtés, gazdálkodás

pl. iskolai önkiszolgálás, értékteremtő munkák, tanterem védnöksége, ruhagyűjtés, tanulói ügyeleti rend, részvétel ünnepi műsorokon.

- Szociális szolgáltatás.

pl.: iskolai prevenció bűnmegelőzési programok, deviancia kezelése, személyiségfejlesztő foglalkozások, stb.

- Környezetkultúra.

pl.: környezetszépítő akciók, szelektív hulladékgyűjtés, évszaktúrák, kerékpártúrák, tábor, stb.

- Egészséges életmód és testkultúra.

pl.: mentálhigiéniai felkészítés, sport- és játékdélutánok, sportvetélkedők, fizikai állóképesség fejlesztése, egészséghét szervezése, stb.

- Az önálló szellemi tevékenység kibontakoztatására irányuló eszközök és módszerek alkalmazása,

pl.: öntevékeny kutatás ösztönzése, értékteremtő önálló alkotások készítésére bátorítás, dolgozatíró pályázatok hirdetése, iskolaújság szerkesztése, stb.

- Tárgyi eszközök használata a tanórai és tanórán kívüli munka során.
  - A hagyományos tantárgyi szemléltető eszközök rendszeres használata, (pl.: térképek, makettek, modellek, hang- és képanyagok, írásvetítő stb.)
  - Interaktív eszközök használata.
  - Számítógép és internet-használat.
  - Digitális technikák alkalmazása.
- A nyelvoktatás modern technikáinak az alkalmazása.
- Számítástechnikai programcsomagok használata az egyes tantárgyak tanítása során.(pl.: SDT kínálta lehetőségek, az egyes kompetencia területekre készített programok, stb.)
- Egyéni fejlesztő programok alkalmazása a felzárkóztató, fejlesztő és tehetséggondozó foglalkoztatások során.
- Az önálló tanulás támogatásához színvonalas könyvtári szolgáltatás igénybevétele.
- A tanuló éves munkáinak és eredményeinek az összegyűjtése.
- Gyakorlólapok, feladatlapok, differenciált munkalapok készítése a tanulók egyéni munkájának segítéséhez.
- Mérőlapok alkalmazása. A diagnosztikus és formatív mérések eszközeit iskolai szinten készítjük el vagy választjuk meg. A szummatív mérésekhez standardizált mérőeszközöket alkalmazunk.
- A tehetséggondozás érdekében tehetséggondozó szakkörök működtetése, a tehetséges gyerekek részvételének a biztosítása a tanulmányi versenyeken.
- A tanulók önnevelésének az iskolai megalapozása. Ezek elemei: a tanulói felelős magatartás kialakítása, egyéni programokkal képességek szerinti differenciálás, a tanulói teljesítmények optimálása, a kiteljesedő személyiség folyamatos motiválása.

2.3. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK

2.3.1. Alapelveink

- Komplex személyiségfejlesztésre törekszünk, ezért megismerjük tanítványaink szükségleteit, motivációs bázisát.
- Elősegítjük a reális önismeretük alakítását, formáljuk az önmagukhoz és társaikhoz fűződő (szociális) viszonyukat (attitűdjüket).
- A személyes kompetencia fejlesztésével az egészséges és kulturált életmódra nevelést szolgáljuk. Kiépítjük és az egyéni életvitel részévé tesszük a pozitív tartalmú viszonyulásokat, szükségleteket, motívumokat, szokásokat.
- Segítjük a tanítványainknak megfelelő speciális - szakmai kompetenciák fejlesztését, az alkotó képesség kibontakoztatását.
- Az iskolánkban folyó pedagógiai tevékenység alapja a tanuló, nevelő, szülő együttműködése
- A SZÉK kompetenciák fejlesztése a készségek és képességek fejlesztése, pozitív attitűdök kialakítása szintézisében történik.
- Tanulóink személyiségébe építjük a szociális (társas) kapcsolatok, a konstruktív életvezetés, és az emberi-természeti- társadalmi környezet alakításának képességét.
- A különböző érdeklődésű, értelmi, érzelmi, testi fejlettségű és motivációjú gyermekeket felkészítjük a továbbtanulásra.

2.3.2. Feladatok

- Az intézményben színes, sokoldalú iskolai életnek, játéknak és munkának kell folynia.
- Változatos pedagógiai módszereknek, széles tevékenységkínálatnak kell lennie, amiken keresztül a tanuló lehetőséget kap a személyiségjegyekkel összehangolt egyéni tanulási módszerek, eljárások kialakítására.
- Fejleszteni kell a gyermekek önismeretét, együttműködési készségüket, edzeni az akaratukat.
- Figyelmet kell fordítani:
  - a kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítására,
  - az önismeret fejlesztésére (osztályfőnöki vagy önismereti órákon, iskolán kívüli lehetőségek formájában),
  - az egészséges, edzett személyiség kialakítására,
  - az egészségnek, mint alapértéknek elfogadtatására, az egészségmegőrzés igényének felkeltésére, az egészségkárosító szokások, szenvedélyek kialakulásának megelőzésére.
- Hozzá kell járulni az életmódjuk, motívumaik, szokásaik, az értékekkel történő azonosulások fokozatos kialakításához, meggyökereztetéséhez:
- a környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra késztető érzelmek kialakítására,
- a nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra megismertetésére, emlékeinek tiszteletére, ápolására, megbecsülésére,

- az alapvető állampolgári jogok megismertetésére.
- A pedagógusnak, mint modellközvetítőnek, a személyiségformálás egyik legfontosabb eszközének kell lennie.
- A pedagógiai munka középpontjában a tanulók tudásának, képességeinek, az egész személyiség fejlődésének, fejlesztésének kell állnia.
- Az iskolai tanulási folyamat során kiemelten fontos feladat a differenciálás, vagyis az, hogy a pedagógusok oktató-nevelő munkája a lehetőségekhez mérten a legnagyobb mértékben igazodjon a tanulók egyéni fejlettségéhez, képességeihez és az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményéhez.

2.4. A TELJESKÖRŰ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSSEL ÖSSZEFÜGGŐ FELADATOK

2.4.1. Az egészségnevelés célja

Iskolánk célja, hogy a tanulóinkban kialakítsuk az egészséges életmód iránti igényt, a tanulók képesek legyenek objektíven felmérni saját egészségi állapotukat, ismerjék az egészségkárosító tényezőket, azok veszélyeit. Az egészség érték legyen számukra, utasítsák el a számukra károsat. Mindezek eléréséhez lehetőséget biztosítunk az ismeretek átadásával és programok szervezésével.

A család mellett az iskola váljék az egészségfejlesztés kiemelkedő színterévé. Az 1-4. évfolyamon a nevelés-oktatás keretében sokszínű tevékenységformával biztosítsuk a gyermekek egészséges testi, lelki fejlődését.

Legfontosabb céljaink:

- a településünk iskolahasználói köréhez, azok adottságokhoz és felkészültségéhez igazodó egészségnevelési feladatokat fogalmazzunk meg, és saját programot valósítsunk meg
- a tanulóinkban kialakítsuk az egészséges életmód iránti igényt,
- a tanulók képesek legyenek objektíven felmérni saját egészségi állapotukat, ismerjék az egészségkárosító tényezőket, azok veszélyeit
- az egészség érték legyen számukra, utasítsák el a számukra károsat
- a család mellett az iskola váljék az egészségfejlesztés kiemelkedő színterévé
- a nevelés-oktatás keretében sokszínű tevékenységformával biztosítsuk a gyermekek egészséges testi, lelki fejlődését.

Az egészségnevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozásnak feladata.

2.4.2. Az iskola egészségnevelési tevékenységének kiemelt feladatai:

- Minden rendelkezésre álló módszerrel segítjük a tanulók és a tantestület egészségének védelmét, az egészségfejlesztését.
- Egészséges környezetet, iskolai egészségnevelést és iskolai egészségügyi szolgáltatásokat biztosítunk, ezekkel párhuzamosan együttműködünk a helyi közösség szakembereivel és hasonló programjaival, valamint az iskola személyzetét célzó egészségfejlesztési programokkal.

- Kiemelt jelentőséget tulajdonítunk az egészséges étkezésnek, a testedzésnek, és a szabadidő hasznos eltöltésének, teret adva a társas támogatást, a lelki egészségfejlesztést, és a tanácsadást biztosító programoknak.
- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek egészségük megőrzése és védelme érdekében,
- tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az egészséges életmódot szolgáló tevékenységi formákat, az egészségbarát viselkedésformákat,
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak az egészségmegőrzés szempontjából legfontosabb ismeretekkel:
    - táplálkozás,
    - az alkohol- és kábítószer fogyasztás, dohányzás,
    - a családi és kortárskapcsolatok,
    - a környezet védelme,
    - az aktív életmód, sport,
    - a személyes higiénia,
    - a szexuális fejlődés

  területén.

2.4.3. Az egészségnevelés iskolai területei

Az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás szempontjából lényeges területeknek az iskola pedagógiai rendszerébe, összes tevékenységébe be kell épülniük, ezek közé tartoznak az alábbiak:

- önmagunk és egészségi állapotunk ismerete,
- az egészséges testtartás, a mozgás fontossága,
- az értékek ismerete,
- az étkezés, a táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe,
- a betegségek kialakulása és gyógyulási folyamat,
- a barátság, a párkapcsolatok, a szexualitás szerepe az egészség megőrzésben,
- a személyes krízishelyzetek felismerése és kezelési stratégiák ismerete,
- a tanulás technikái,
- az idővel való gazdálkodás szerepe,
- a szenvedélybetegségek elkerülése,
- a tanulási környezet alakítása,
- a természethez való viszony az egészséges környezet jelentősége.

2.4.4. Az életkori sajátosságokhoz illeszkedő témák:

- az egészséges táplálkozás témái,

- a szenvedélybetegségekkel való foglalkozás,
- a szexuális felvilágosítás – nevelés, a családtervezés alapjai, az AIDS prevenció,
- a betegség és a gyógyulássegítő magatartás (elsősegélynyújtás, gyógyszerhasználat),
- a testi higiénia,
- a környezeti ártalmak (zaj, légszennyezés, hulladékkezelés),
- a személyes biztonság (közlekedés, rizikóvállalás),
- a testedzés, a mozgás, a helyes testtartás.
- a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése
- a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás

2.4.5. Konkrét tevékenységi formák

Az intézmény szervezettségében:

- gondoskodunk az osztálytermek megfelelő, rendszeres szellőztetéséről,
- megfelelően tájékoztatjuk a tanulókat a tanulást is befolyásoló egészségi állapotukról, a részképesség zavarokról,
- külön figyelmet fordítunk az ülésrend kialakítására, a megfelelő világításra illetve az osztálytermek egészséget szolgáló berendezéseire,
- gondoskodunk a tanulók mozgásigényeinek kielégítéséről.
- a lehetőségeinkhez mérten törekszünk arra, hogy az iskolatáska súlya ne haladja meg az optimális mértéket

2.4.6. A mindennapos testnevelés, testmozgás programja

Az egészségfejlesztő iskolai testmozgás program célja:

- a gyermekek egészséges, testi-lelki fejlődésének elősegítése, a testmozgás eszközeivel.
- az iskolai testnevelés és a sport keretei között az egészségnevelés, a szociális kompetenciák, a csapatmunka, valamint a társakkal történő kreatív együttműködés fejlesztése.

Az egészségfejlesztő testmozgás hatékony megvalósulása érdekében az alábbi egészségügyi és pedagógiai szempontokat tartjuk fontosnak:

- minden gyermek minden nap részt vesz a testmozgás-programban
- minden testnevelési órán és minden egyéb testmozgási alkalmon megtörténik a keringési és légző-rendszer megfelelő terhelése
- minden testnevelési órán van gimnasztika, benne a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását és fenntartását szolgáló gyakorlatanyag és légző torna
- a testnevelési tananyag egészében a gerinc-és ízületvédelem szabályainak betartása, külön figyelemmel az állóképesség mérések testhelyzeteire és az izomerősítések különböző testhelyzeteire
- minden testnevelési óra és egyéb testmozgási alkalom örömöt és sikerélményt jelent még az eltérő adottságú tanulóknak is

- a testnevelés és sport személyiségfejlesztő hatásai érvényesülnek a teljes testmozgás programban
- a testmozgás-program életmód-sportokat, életminőség-sportokat is megtanít, olyan sportokat, amelyeket egy életen át lehet folytatni az életminőség javítása érdekében
- a testmozgás program játékokat és táncokat is tartalmaz

A mindennapos testnevelés, testedzés formái (kifutó rendszerben)

Az intézmény a gyermekek számára a mindennapi testedzést az alábbi foglalkozásokkal biztosítja:

Az első – negyedik évfolyamon:

- a heti kötelező testnevelés órák,
- délutáni osztályprogramok,
- osztálybajnokságok,

Az ötödik – nyolcadik évfolyamon:

- a heti kötelező testnevelés órák,
- délutáni osztályprogramok,
- osztálybajnokságok,
- tömegsport foglalkozások, melyek tevékenységébe a tanulók akár egy-egy alkalommal is bekapcsolódhatnak.

A napközi otthon, tanulószoba:

- játékos, egészségfejlesztő mozgás.

A tanórán kívüli sportfoglalkozásokat az iskolai sportköri és tömegsport órák keretében kell megszervezni. Ezeken a tanuló jogosult részt venni.

Az iskolai sportkör munkáját az iskola igazgatója által megbízott testnevelés szakos tanár irányítja. A tanárok munkájukat munkaköri leírásuk alapján végzik.

A tanórán kívül szervezett tömegsport foglalkozásokon való részvételhez az iskola biztosítja:

- az őszi és a tavaszi időszakban a sportudvar, udvar, tornaterem,
- a téli időszakban a tornaterem

tanár felügyelete melletti használatának lehetőségét.

Az iskolai sportfoglalkozások óraszámát a tantárgyfelosztásban kell meghatározni.

Mindennapos testnevelés megszervezésének formái

Heti öt testnevelés óra.

2.4.7. Drog-stratégia

A mai család működése során csökken az óvó-értékközvetítő hatás, mert egyrészt a szülőknek kevesebb idejük jut a gyermekükre a szükségesnél, másrészt olyan generáció nő most fel, aki családi modellként nem tudja átvenni az elutasítási technikákat. A szülők nem tudják, hogy milyen hatásokkal és milyen

személyiségparamétereket kell erősíteni a gyermekükben a megelőzés érdekében. Ezért fokozott iskolánk felelőssége, hogy miképpen és milyen eredményességgel biztosítja az eredményes szocializációhoz szükséges hatásokat (képességfejlesztés, készségek kialakítása), többek között a drogozással kapcsolatos „immunitás” megszerzéséhez.

Iskolánkban még nem találkoztunk drogok használatával. Az egyes szakirodalmak által „kapu-drognak” tekinthető alkohol és dohányzás visszatérően jelenik meg, főként a szociálisan hátrányos helyzetű tanulók körében, így a drog-prevenció részeként kiemelten fontos szerepet kap e két antihumánus szenvedélyprobléma kezelése.

Az iskolai drog-prevenció célja:

Általános cél:

Minden gyerek megszületésekor lehetőségekkel és tehetségekkel jön a világra, iskolánk feladata, hogy ezek a lehetőségek kibontakozzanak, tényleges tartalommal teljenek meg, hogy a tanulóink jól érezzék magukat, bánni tudjanak és eligazodjanak az információk rengetegében, harmóniában éljenek önmagukkal és környezetükkel.

Drog-prevenciós munka nem korlátozódhat egyetlen tantárgyra, és nem kötődhet csak egyetlen személyhez. El kell érni, hogy az egész iskola komplex nevelési hatásrendszerébe épüljön be a szerfogyasztással kapcsolatos egységes pedagógiai állásfoglalás és gyakorlat. A személyiségfejlesztő munka részeként kell a tanulók életvezetési stílusát úgy alakítani, hogy képessé váljanak az antihumánus szenvedélyek tudatos elutasítására. Minden nevelési helyzetben biztosítani kell, hogy a segítségre szorulók és a támogatást igénylők megkapják a szükséges odafordulást és törődést.

Konkrét célok, feladatok:

- A szenvedélybetegségek kialakulásának megelőzése (hangsúlyosan dohányzás, alkohol).
- A drogjelenséggel – ide tartoznak a legális, illegális drogok – kapcsolatos szemléletváltás kialakítása a tanulók, szülők, pedagógusok körében: váljanak, érzékennyé a drogkérdések hatékony kezelése iránt, növeljék problémamegoldó készségüket, tegyük képessé tanulóinkat a drogok kipróbálásával való kockázat felismerésére, a negatív befolyásolás elutasítására.
- A tanulók egészségmegőrző szokásainak alakítása és a káros szenvedélyektől mentes életmód értékeit tükröző életvitel kialakítása, a drogok visszautasítására való képesség megteremtése.
- Segíteni a drogokkal kapcsolatba kerülő fiatalokat, családokat.
- Csökkenteni a drogokhoz való hozzáférés lehetőségét.
- A tantestület drog-prevencióval kapcsolatos ismereteinek gyarapítása.
- Készségfejlesztő módszerek alkalmazása a tanulók egészséges életmódra nevelésének folyamatában.
- Stabil értékrend, pozitív jövőkép kialakítása.
- Problémamegoldás és döntésképesség fejlesztése.
- Az érzelmi feszültségek felismerése, kezelése.

Alapelveink:

- **Partneri viszony**: a felülről szerveződő intézkedések helyett az érdekeltek részvételével, igényeihez illeszkedő módon szükséges a beavatkozásokat, kezdeményezéseket kimunkálni.
- **Információ:** a korrekt és személyes szükségletekhez illeszkedő információnyújtásra kell törekedni; méghozzá abban a formában, ahogy az érdekeltek azt leginkább befogadni és hasznosítani képesek.
- **Participáció:** az érdekeltek nemcsak használói, hanem alakítói is legyenek az őket érintő beavatkozásoknak, továbbá, hogy az alkalmazott módszerek az érintettek tényleges bevonódását követeljék meg.

Az iskola „drog-állapota" felmérésének lépései

- **A szülők véleményének megismerése:** szülői értekezleteken, fogadóórákon, az évente kiküldött kérdőívek bővítése a témában.
- **Diákok:** ismeretszint felmérés (rajzok, TOTO-k, postaláda, stb.), attitűd vizsgálat (a szerfogyasztással kapcsolatos vélemények, elutasító magatartás), veszélyeztetettek célvizsgálata (csak szakember által végezhető).
- **Tanárok:** ismeretszint felmérés, problémakezelési módszerek, ötletek gyűjtése, problémaérzékenység, veszélytudat szondázása.

Iskolai drogmegelőzési tevékenységek, módok és színterek

A drog-prevenciós feladatok nem csak az iskola területéhez kötöttek, meg kell ragadni a civil szervezetekkel, a falu egyéb intézményeivel való közös rendezvények személyiségformáló lehetőségeit is.

2.5. TELJES KÖRŰ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSSEL ÖSSZEFÜGGŐ FELADATOK

A teljes körű egészségfejlesztés célja: a nevelési-oktatási intézményünkben eltöltött időben minden gyermek részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, az intézmény mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.

A teljes körű egészségfejlesztés alapfeladatai:

A teljes körű egészségfejlesztés során négy egészségfejlesztési alapfeladat rendszeres végzését értjük, amelyet minden tanulóval, a teljes tantestület és a szülők bevonásával, szakmai ellenőrzés és megfelelő finanszírozás mellett végezzük.

Ezek:

- egészséges táplálkozás megvalósítása (lehetőleg a helyi termeléshelyi fogyasztás összekapcsolásával);
- mindennapos testnevelés/testmozgás minden gyermeknek (ennek részeként sok más szakmai elvárás közt jól végzett tartásjavító torna, relaxáció és tánc is);
- a testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése
- a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése
- a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás

- a személyi higiéné

A teljes körű egészségfejlesztési programunk feladatai, tevékenységei, színterei

Az egészséges táplálkozás	Az egészség fogalmának megismertetése.	Elméleti és gyakorlati ismeretátadás.	Környezetismeret, természetismeret és testnevelés tantárgyak
	Az egészséget befolyásoló tényezők összegyűjtése.	Gyűjtőmunka	Osztályfőnöki, környezetismeret és természetismeret tantárgyak
	Megelőzhető betegségek megismerése.	Kiscsoportos beszélgetés, tematikus előadás	Partneri együttműködés
	A táplálkozás és az egészség, betegség kapcsolatának vizsgálata.	Egészségügyi szűrővizsgálatok Egészséges ételek elkészítése	Technika, környezetismeret tantárgyak. Közösségépítő programok. Egészséghét.
	Az egészséges táplálkozás – helyi termelés, helyi fogyasztás összekapcsolása	Üzemlátogatás, kapcsolatfelvétel a helyi mezőgazdasági szervekkel, családi gazdaságokkal konyhakertek megtekintése.	Környezetismeret, természetismeret, osztályfőnöki órák, osztályprogramok, napközi.
	A média egészséget meghatározó pozitív szerepének bemutatása.	Pozitív viselkedési minta bemutatása multimédiás elemekkel.	Informatika, osztályfőnöki, technika, rajz tantárgyak, napközis, tanulószobai foglalkozások.
	Médiatudatosság, a médiafogyasztás egészségvédő módjának megismertetése.	Elvárt viselkedési attitűdök kialakítása.	Rajz, informatika, magyar irodalom, környezetismeret tantárgyak keretében, napközi, tanulószobai foglalkozások alkalmával.
A mindennapos testnevelés, testmozgás	A jó egészségi állapot megőrzésének biztosítása.	Életminőséget javító sportolási lehetőségek életvitelszerű alkalmazása.	Úszás, tollaslabda, tenisz, frizbi, kerékpározás, gyalogtúra.
	A testmozgás, és az egészség, betegség	Otthon is végezhető gimnasztikai-és légző	Délutáni szabadidős programok, napközi, játékos

	kapcsolatának feltérképezése.	gyakorlatok bemutatása, elsajátíttatása.	vetélkedő, tanulószoba, osztályprogramok.
	Az egészséghez szükséges testmozgás igényének kialakítása.	A fizikai állóképesség mértékének növelése.	Testnevelés óra, kirándulások, túrák, osztálybajnokságok, játékos egészségfejlesztő mozgás, sportversenyek.
	A szervezet fejlődésének ismérvei testmozgással és annak hiányában.	Életkori sajátosságoknak megfelelő fizikai terhelés.	Testnevelés óra, séta, kirándulás, sportprogramok, játékos egészségfejlesztő testmozgás, vetélkedők, versenyek.
	Gerincvédelem, gerinckímélet lehetőségei.	A nevelő személyes példamutatása.	Testnevelés, úszás, biológia óra.
	Építő jellegű társas kapcsolatok kialakítása.	A kortárscsoportok pozitív példájának bemutatása.	Osztályfőnöki óra, dramatikus játékok, osztályprogramok, diákönkormányzati programok, rendezvények.
	Művészeti és sporttevékenységek, lelki egészséget, egészséges személyiségfejlődést és tanulási eredményességet elősegítő hatásainak formálása.	A helyi közélet példaképként választható alakjainak bemutatása.	Kiscsoportos beszélgetések, rendezvények, osztályprogramok, szülői értekezlet.
Testi és lelki egészség fejlesztése a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése.	Az egyén és az őt körülvevő közösség egészsége: felelősségünk szerepvállalásának lehetőségei.	Figyelemfelhívás felelősségünk fontosságára	Tematikus előadás, dramatikus játékok.
	A környezet, egészség fogalmának tisztázása, megóvásának lehetőségei.	Rajzpályázat, gyűjtőmunka, kiselőadás.	Kiscsoportos beszélgetések, rajzóra, tematikus előadások, iskolarádió.

	A betegség fogalmának megismertetése.	Elméleti és gyakorlati ismeretátadás.	Környezetismeret, természetismeret és testnevelés tantárgyak.
	Lelki eredetű táplálkozási zavarok bemutatása.	A lelki devianciák veszélyeire való figyelemfelhívás, a kialakulás megelőzésének lehetőségei.	Osztályfőnöki óra, tematikus előadás, iskolai szintű szülői értekezlet, osztályprogram.
	A lelki egészség harmóniájának megteremtése.	A reális énkép kialakítása, szerepvállalás csoporton belül.	Kotráscsoportok, dramatikus játékok, versenyek, helyes családmodell vizsgálata, kooperatív technika, magyar irodalom, történelem, osztályfőnöki óra.
	Önismeret, önértékelés, a másikat tiszteletben tartó kommunikáció módjai, ennek szerepe, a másik önértékelésének segítése.	A kommunikáció folyamatos fejlesztése, a metakommunikációs eszközök megismertetése, pozitív visszacsatolás formáinak megismertetése.	Minden tanítási óra.
	Az érett, autonóm személyiség jellemzőinek formálása.	Pozitív személyiségjegyek erősítése a tanári példamutatás eszközrendszerével.	Iskolai és iskolán kívüli közösségi tereken.
	A nő szerepeinek összegyűjtése.	A női szerepekkel való találkozás megteremtésének lehetőségei.	Biológia, magyar irodalom, osztályfőnöki, projektek, tematikus előadások, kiscsoportos beszélgetések, délutáni szabadidős programok, gyermekjóléti szolgálattal való együttműködés, könyvtárhasználat.
	A férfi szerepeinek összegyűjtése.	A női szerepekkel való találkozás megteremtésének lehetőségei.	Biológia, magyar irodalom, osztályfőnöki, projektek, tematikus előadások, kiscsoportos beszélgeté-

			sek, délutáni szabadidős programok gyermekjóléti szolgálattal való együttműködés, versíró pályázat.
	A családi életkapcsolat a család tagjai között: közös tevékenységek feltérképezése.	Családlátogatás, családrajz, családi programokról készült élménybeszámoló szóban, írásban; jellemzés.	Szituációs játékok, sportprogramok, közös programok a családi házzal, fotópályázat.
	A várandóság alatti hatások vizsgálata a gyermek fejlődésére.	Többgyermekes családmodell bemutatása.	Magyar irodalom, etika, hon-és népismeret, tematikus előadások gyermekjóléti szolgálattal való együttműködés.
	A szenvedélybetegségek feltárása és megelőzésük lehetőségei (dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, játék-szenvedély, internet-és tv-függés.)	Kiselőadás, gyűjtőmunka, tablókészítés, ismerkedés a témához kapcsolódó preventív anyagokkal.	Rádiós műsor, kortárs segítő igénybevétele, a pedagógusok szakmai tanácskozáson, tréningeken való részvétele, diákönkormányzati programok, tematikus előadások, kiscsoportos beszélgetések, kábítószerellenes rendezvények, események, kémia, természetismeret, biológia, osztályfőnöki órák, esetmegbeszélések. Szaktárgyi órák témafeldolgozása. Iskolai szintű szülői értekezleten prevenciós terveink ismertetése.
	Az idő és az egészség, bioritmus, időbeosztás helyes arányának megválasztása.	Napirend készítése az életkori sajátosságok figyelembe vételével, az arányos és egészséges bioritmus megteremtését szolgáló programok	Angol, osztályfőnöki, természetismeret, biológia, technika órák, napközis és tanulószobai foglalkozások, délutáni szabadidős programok, tanulmányi kirándulások, szülői

		megismertetése.	értekezlet.
	A fogyasztóvédelem és az egészségvédelem kapcsolatának bemutatása.	A kiskorúak egészségének megóvása érdekében, a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 129.§ 4. bekezdésében megfogalmazott törvényi rendelkezések szigorú és következetes betartása, betartatása.	Diák-önkormányzat által szervezett programok, kábítószer ellenes rendezvények, családi házzal való együttműködés, tematikus előadások, a pedagógusok szakmai tanácskozásokon, tréningeken való részvétele.
	Tartós egészségkárosodással élő társakkal való együttélés szabályainak megismertetése, a segítségre szorulók támogatása.	A másság elfogadása, az őszinte segítségnyújtás tanulásának tanítása.	Kooperatív technika, differenciált tanórai munkavégzés, osztályfőnöki óra, nevelési tanácsadó, családsegítők igénybevétele, filmvetítés, irányított beszélgetés szakember bevonásával, a segítségnyújtással kapcsolatos esetek dramatikus jellegű feldolgozása.
A bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése.	A társadalom élete, a társadalmi együttélés normáinak kialakítása, illem és etika erkölcsi szabályok megismerése.	Az alapvető társadalmi normák kialakítása, a diák szervezet demokratikus önszerveződése. A szocializációs folyamat elősegítése.	Diák-önkormányzati programok, hon-és népismeret, etika, magyar irodalom, technika, a helyi kisebbségi szervezetek közreműködésével szervezett programok.
	A gyermek fejlődését elősegítő viszonyulás kialakítása a gyermekhez-családban, iskolában.	A pozitív pedagógusi attitűdből adódó lehetőségek teljes körű kiaknázása, a családi értékek figyelembe vételével.	Minden tanítási órán, osztályközösségek, közös programok a családi házzal.
A baleset megelőzés és elsősegélynyújtás.	Balesetek fajtái, a baleset-megelőzés tennivalói.	Gyűjtőmunka, kiselőadás, közlekedésbiztonsági program, tűz- és balesetvédelmi szabályok megismer-	Tematikus előadások, együttműködés a rendvédelmi szervekkel, osztályfőnöki óra, nyári programok, versenyek.

		tetése.	
	Lehetőség nyújtása az iskola-egészségügyi szolgáltatás igénybevételére.	Egészségügyi szűrővizsgálatok, felvilágosító előadások szervezése, a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 128.§ 7. bekezdésében megfogalmazott feltételeknek megfelelő partnerek bevonásával.	Tematikus előadások, kábítószer ellenes rendezvények, események, a kollégák szakmai tanácskozásokon, tréningeken való részvétele, szülői értekezlet, aktív szülői részvétel.
	Lehetőség nyújtása az egészségügyi ellátórendszer többi elemének igénybevételére.	A külső kapcsolatok lehetőségeinek kiaknázása, az egészségfejlesztési munka kiszélesítésére.	Tematikus előadások, kábítószer ellenes rendezvények, események, a kollégák szakmai tanácskozásokon, tréningeken való részvétele. szülői értekezlet, aktív szülői részvétel.
A személyes higiéné.	Az egészséget befolyásoló tényezők vizsgálata.	A személyes higiéné fenntartásának biztosítása a tanulói környezetben. A helyes szokásrendszer kialakítása.	Testnevelés, osztályfőnöki, biológia, környezetismeret, természetismeret óra, kulturált étkezés színterei.
	Szájhigénia lehetőségeinek megismertetése.	A szájápolási eszközök megismertetése, gyakorlati alkalmazásuk bemutatása.	Osztályfőnöki, környezetismeret, természetismeret, biológia óra, tematikus előadások, kiscsoportos beszélgetések, rajzpályázatok, tanulószobai, napközis foglalkozások, figyelemhívó poszterek elkészítése.
	A média egészséget meghatározó pozitív szerepének bemutatása.	Pozitív viselkedési minta bemutatása multimédiás elemekkel.	Informatika, osztályfőnöki, technika, rajz tantárgyak, napközis, tanulószobai foglalkozások.
	Megelőzhető betegsé-	A helyes higiénés szokások kialakítása,	Osztályfőnöki, környezetismeret, természetismeret,

	gek megismerése.	továbbfejlesztése.	biológia órák, tematikus előadások, dramatikus játékok.

A teljes körű egészségfejlesztési program során együttműködő partnereink:

Szülők:

Legfontosabb társak a tanulók érdekében végzett megelőző munkában. Megfelelő előkészítés és információ-átadás után támogatják az iskola programjait.

Iskolaorvos:

Témaorientált biológia órák tartása, rendszeres szűrővizsgálatokon a drogfogyasztás tüneteinek észlelése, a drogkoordinátor felé jelzés.

Háziorvos:

Az egész családot ismeri, segítséget nyújt egészségnevelési programok szervezésében, tartásában, a rizikócsoportok kiszűrésében.

Védőnők:

Rendszeres szűrések szervezésében, végrehajtásában, prevenciós programok elkészítésében nyújthatnak segítséget.

Rendészeti szervek:

Ifjúságvédelmi munkatársak tanári továbbképzésben, bűnmegelőzési és prevenciós programok kidolgozásában, lebonyolításában nyújthatnak segítséget.

Gyermekjóléti szolgálat:

Naprakész informálódási forrása a település drog-fertőzöttségéről, tendenciákról, problémás családokról.

KRNÖ:

A KRNÖ segítségével minél szorosabb és bizalmasabb kapcsolattartás a családokkal, a korai probléma felismerés és annak hatékony kezelése érdekében.

A teljes-körű iskolai egészségfejlesztés az alábbi részterületeken jelentkező hatások révén eredményezi a hatékonyság növekedését:

- a tanulási eredményesség javítása;
- az iskolai lemorzsolódás csökkenése;
- a társadalmi befogadás és esélyegyenlőség elősegítése;
- a dohányzás, az alkoholfogyasztás, a kábítószer-fogyasztás és egyéb szenvedélyek elsődleges megelőzése;
- bűnmegelőzés;
- a társadalmi kapcsolatok javulása a kortársakkal, szülőkkel, pedagógusokkal;

- az önismeret és önbizalom javulása;
- az alkalmazkodó készség, a stresszkezelés, a problémamegoldás javulása;
- érett, autonóm személyiség kialakulása;
- a krónikus, nem fertőző megbetegedések (lelki betegségek, szív-érrendszeri, mozgásszervi és daganatos betegségek) elsődleges megelőzése;

A teljes körű egészségfejlesztési program kimunkálásának lépései

- Problémafeltárás, helyzetértékelés
  - szükséglet felmérés, amely jótékony hatást gyakorolhat az iskola belső világára, hogy érdemi hozzájárulást jelentsen a tényleges szükségletek feltárásához
  - információgyűjtés, tájékozódás az érintettek körében (tanulók, pedagógusok, intézményi dolgozók, szülők)
- Tervezés
  - életkori sajátosságok figyelembe vételével konkrét és reális célok megfogalmazása
  - határidők és felelősök kijelölése
- Megvalósítás
  - Az egészséges életmód szempontjából lényeges területeket az iskola pedagógiai rendszerébe, összes tevékenységébe beépítjük.
- Ellenőrzés, értékelés
  - Egy tanévben egyszer átfogó értékelést végzünk. A programok értékelésénél az ellenőrzés, értékelés klasszikus szempontjait és módszereit alkalmazzuk (SWOT és SMART).
- Állapotfelmérés
  - Az újabb célok megfogalmazásához ismételt állapotfelméréssel kezdünk. Ez egy részt méri az eddig sikeresen megtartott programok hatékonyságát, másrészt valós kiindulási alapot jelent az újabb célmeghatározáshoz (PDCA ciklus).

Tanórán kívüli foglalkozások

- szakkörök,
- táborok,
- terepi munka (tanulmányi kirándulások, terepgyakorlatok, akadályversenyek),
- múzeum, állatkert, nemzeti park látogatása,
- projektek,
- témanap, témahét,
- kiállítások környezet- és egészségvédelem témában.
- szelektív hulladékgyűjtés, használtelem-gyűjtés, papírgyűjtés.
- diák-önkormányzati nap.
- könyvtári foglalkozás.

Iskolai környezet

Feladatunk a mindennapi élet fizikai és szellemi környezetének átalakítása a környezeti nevelési program szellemében. Fontos megtervezni az iskolai élet ezernyi mozzanatát, s azt, hogy ezeken keresztül hogyan válhat az iskola környezetbaráttá, miképpen alakíthatja az ott dolgozók és tanulók életmódját környezettudatosabbá. Törekednünk kell a példamutató iskolai környezet megteremtésére.

2.6. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL, AZ ISKOLA SZEREPLŐINEK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOS FELADATOK

A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata.

A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos feladataink:

- A különféle iskolai tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása

Feladata: Az iskolai élet egyes területeihez (tanórákhoz, tanórán kívüli tevékenységekhez) kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű nevelői fejlesztése.

- A tanulók életkori fejlettségének figyelembevétele a tanulóközösségek fejlesztésében

Feladata: A tanulói közösségek irányításánál a nevelőknek alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a kisgyermek heteronóm – a felnőttek elvárásainak megfelelni akaró – személyiségének lassú átalakulásától az autonóm – önmagát értékelni és irányítani képes – személyiséggé válásig.

- Az önkormányzás képességének kialakítása

Feladata: A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.

- A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése

Feladata: A tanulói közösségeket irányító pedagógusok legfontosabb feladata a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjthetnek.

- A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása

Feladata: A tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása.

2.6.1. A személyiségfejlesztés és közösségfejlesztés szinterei

- tantestület
- alsó tagozat (tanítók, gyerekek, asszisztens, fizikai dolgozók)
- felső tagozat (tanárok, tanulók, technikai dolgozók)
- szakmai munkaközösségek

- osztályközösségek
- diák-önkormányzat
- tanórán kívüli foglalkozások

Tantestület

Az alapfeladatok ellátásához iskolánkat hozzáértő iskolavezetés és tantestület alkotja, melyre jellemző a gyermekközpontúság, az aktivitás, az új iránti fogékonyság, a célokkal való azonosulási képesség. A szervezeti felépítésnek köszönhetően jó az információáramlás, az egyes közösségek közötti koordináció.

Kiemelt feladat, fő fejlesztési irány: mentálhigiéniás feladatok (hangulat, személyiségfejlesztés) az empátiás képességek fejlesztése, az őszinte, nyílt kritikai szemlélet alakítása közösségi programokkal, kirándulásokkal, személyiségfejlesztő tréningekkel, a minőségbiztosítás módszereivel. Egymás munkájának megbecsülése, elismerése.

A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő és oktató munka iskolánkban egyrészt a nevelők és a tanulók közvetlen személyes kapcsolata valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül.

Alsó tagozat

Alapfeladataink: családias légkör kialakítása, szokásrendek kialakítása, a Házirend szabályainak folyamatos megismertetése, betartása, az osztályközösség kiépítésének megkezdése (felelősi rendszer) saját szabályok létrehozása, betartása, szülőkkel való kapcsolattartás, önkiszolgálás megszervezése, szabadidős tevékenységek szervezése, a személyközi kapcsolatok figyelése, alakítása, ügyeleti rendszer kiépítése;

Kiemelt feladatok: Az osztály aktív magjának feltérképezése, az önkormányzó képesség kialakítása 4. osztályra, bekapcsolódás a DÖK munkájába a szakasz végén, a közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása;

Fő fejlesztési irányok: az elkülönült évfolyamközösségek egymáshoz közelebbi kapcsolatba hozása;

Felső tagozat

Alapfeladatok: az osztály aktív magjának továbbfejlesztése, osztálytanács létrehozása, az önkormányzás képességének kialakítása, aktív részvétel a DÖK munkájában, a közösség egyéni arculatának hagyományok ápolása, ügyeleti rendszer, viselkedési normák betartása (Házirend), vitakészség fejlesztése;

Kiemelt feladatok: Ismerje és alkalmazza a közösségben éléshez szükséges magatartásformákat, a család, az iskola, a társadalom együttélései szabályainak ismerete. Segítségnyújtás a kamaszkori testi, lelki problémák megoldásához. Multikultúrális képességek fejlesztése. A tolerancia képességének fejlesztése, a másság elfogadására nevelés.

Fő fejlesztési irányok: A kulturált beszéd, magatartás csiszolása. Az összetartást erősítő normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása.

Testi-lelki fejlesztést szolgáló feladatok: Életvezetési ismeretek tanítása, felvilágosító előadások (drog, alkohol, cigaretta) a káros szenvedélyek elleni védekezés módjainak megismertetése (védőnői, iskolaorvosi szakszolgálat) szakemberek bevonásával. A sporttevékenység széleskörű elterjesztése (foci, atléti-

ka), környezetvédelem tanítása, rendszeres iskolaorvosi, iskolafogászati ellátás, kirándulások, kerékpártúrák, táborozások.

Szakmai munkaközösségek

Vezetője a munkaközösség-vezető, aki az iskolavezetés tagja. Szakmai és módszertani kérdésekben ad segítséget az iskolai nevelő-oktató munka tervezéséhez, szervezéséhez, ellenőrzéséhez. Saját éves munkaterv szerint dolgozik. Szervezi az adott szaktárgyak versenyeit, szakmai vitákat tart, továbbképzéseket szervez, irányt mutat a továbblépéshez. Törekszik az egységes eljárások és módszerek, az értékelés, osztályozás egységes módszereinek megtalálására.

Osztályközösségek

A gyermek neveltségének fontos eleme a közösségben a közösségért végzett munka. A közösségi nevelés fontos része az önkormányzó képesség kialakítása, fejlesztése. Közös tevékenységek szervezése, amelyek együttes élményt adnak, az együvé tartozás érzését erősítik. Cél: jó csoportlégkörben az együtt megválasztott közeli és távoli célok érdekében közös munkálkodás. Fontos az önállóság lehetővé tétele. Közös szabályok, normák alkotása, azok betartása. Közben kialakulnak a megfelelő személyközi viszonyok, mélyül a föl- és alárendelt pozíciókban a tanuló helyes önértékelése.

Az osztályközösség életének, közösségi erővonalainak alakulásában döntő fontosságú az osztályfőnök, ezért alapkritérium, hogy megfontolt, képzett, pedagógiában jártas ember legyen, és intézkedései a tanulók javát szolgálják. Programalkotó és közvetítő szerepű, figyelemmel kíséri az osztály tagjainak szellemi, lelki fejlődését, ellátja az adminisztratív feladatokat is. Kapcsolatot tart a szülői házzal, segít, tanácsot, útmutatást ad.

Meglátogatja osztályát az óraközi szünetekben, irányítja, figyelemmel kíséri szabadidős tevékenységüket.

Diák-önkormányzat

A tanulók és a tanulóközösségek érdekeinek képviseletére, a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének megszervezésére az iskolában diák-önkormányzat működik.

Az iskolai diák-önkormányzat munkáját az 5-8. osztályokban megválasztott küldöttekből álló diák-önkormányzati vezetőség irányítja.

A diák-önkormányzat tevékenységét a diákok által jelölt és az iskola igazgatója által megbízott nevelő segíti.

A DÖK legmagasabb szintje az iskolagyűlés, melynek élén a Diáktanács áll.

A Diáktanács tagjai az osztályszinten választott tagok: osztálytitkárok, akiket felnőtt vezetők (osztályfőnökök) segítenek.

A DÖK titkárát és helyettesét az 5-8. osztályosok közül választják.

Tanórán kívüli foglalkozások

A tanítási órán kívüli tevékenységek közé tartozik minden olyan foglalkozás, amely a nem hagyományos tanórai foglalkozások témakörében is megtalálható, de nem kerül a tanítási naplóba, viszont a közösségépítés szempontjából rendkívül fontos.

Rendszeres tanórán kívüli foglalkozások

A tanórán kívüli foglalkozások a diákok igényeinek és az iskola lehetőségeinek összehangolásával szerveződnek. Ide tartoznak a szakkörök, az előkészítők és a sportkörök. A foglalkozások témáját és a hiányzó tanulók nevét a szaktanár a megfelelő naplóba rögzíti.

A szaktanárok által tanév elején meghirdetett szakkörökre az osztályfőnöknél lehet jelentkezni. A jelentkezés a szakkör elindulása után válik véglegessé. Ettől kezdve a szakköri foglalkozásokon való részvétel kötelező (10 fő esetén indítható).

Az iskola tanárai, vagy bármely más szervezet az iskola diákjai számára az iskolában önköltséges tanfolyamot igazgatói engedéllyel és az érintett tanulók szüleinek írásos beleegyezésével szervezhetnek.

A tanórán kívüli rendszeres foglalkozások rendjét külön órarend rögzíti, melyet az igazgató hagy jóvá.

Alkalmanként szervezett foglalkozások

Az iskola által egy-egy alkalomra tanórán kívüli, szervezett foglalkozások a következők lehetnek:

- osztálykirándulások,
- tanulmányi kirándulások,
- osztályprogramok,
- táborok,
- kulturális intézmények és ipari létesítmények látogatásai.

Ezek a programok iskolai keretek között csak tanári felügyelettel szervezhetők.

A jelen pedagógiai programban nem szereplő, a tanítási idő alatt több napig tartó tanórán kívüli foglalkozást – írásos kérvény alapján – az igazgató engedélyezheti az osztályban tanító tanárok vagy a nevelőtestület véleményének kikérése után.

A tanulók bármely, az iskola által alkalmanként szervezett több napos programon csak előzetes írásbeli hozzájárulással vehetnek részt. Az engedélyt a szervező tanárnak a program szervezésének megkezdésekor kell beszereznie a szülőktől és az osztályfőnöktől.

A tanulók távollétéről – ha olyan programokon vesznek részt, amelyeken az iskolát képviselik -, az igazgató dönt.

2.7. A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI, AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA, AZ OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI

2.7.1. Az iskolánkban tanító pedagógus alapvető feladatai

- a rábízott tanulók nevelése, oktatása a kerettantervben előírt törzsanyag átadása, elsajátításának ellenőrzése,

- a sajátos nevelési igényű tanulók egyéni fejlesztési tervben foglaltak figyelembevétele,
- a pedagógusnak minden tőle elvárhatót meg kell tennie a tanuló személyiségének fejlődéséért, tehetségének kibontakoztatásáért, figyelembe véve a gyermek egyéni képességeit, adottságait, fejlődési ütemét, szociokulturális helyzetét,
- családlátogatás
- a különleges bánásmódot igénylő tanulóval egyénileg foglalkozzon, együttműködjön a gyógypedagógussal, más szakemberekkel, segítse elő a hátrányos helyzetű tanuló felzárkózását,
- segítse a tehetségek felismerését, kiteljesedését, nyilvántartsa a tehetséges tanulókat,
- mozdítsa elő a tanuló erkölcsi fejlődését, a közösségi együttműködés magatartási szabályainak elsajátítását, és törekedjen azok betartatására,
- kapcsolattartás az iskolarendőrrel
- nevelje a tanulókat egymás szeretetére és tiszteletére, a családi élet értékeinek megismerésére és megbecsülésére, együttműködésre, környezettudatosságra, egészséges életmódra, hazaszeretetre,
- helyi hagyományok ápolása,
- rendszeresen tájékoztassa a szülőt (törvényes képviselőt) a tanuló iskolai teljesítményéről, magatartásáról, az ezzel kapcsolatban észlelt problémákról, az iskola döntéseiről, a gyermek tanulmányait érintő lehetőségekről,
- fogadóórák szervezése
- felvilágosítással, a munka- és balesetvédelmi előírások betartásával és betartatásával, a veszélyhelyzetek feltárásával és elhárításával, a szülő és más szakemberek bevonásával tegyen meg mindent a gyermek testi-lelki egészségének fejlesztése és megóvása érdekében,
- a tanulók és a szülők, a munkatársak emberi méltóságát, jogait maradéktalanul tiszteletben tartsa, javaslataikra, kérdéseikre érdemi választ adjon,
- az ismereteket tárgyilagosan, sokoldalúan és változatos módszerekkel közvetítse,
- oktatómunkáját éves és tanórai szinten, tanulócsoporthoz igazítva, szakszerűen megtervezve végezze, irányítsa a tanulók tevékenységét,
- a kerettantervben és a pedagógiai programban meghatározottak szerint érdemjegyekkel vagy szövegesen, sokoldalúan, a követelményekhez igazodóan értékelje a tanulók munkáját,
- részt vegyen a számára előírt pedagógus-továbbképzéseken, folyamatosan képezze magát,
- tanítványai pályaorientációját, aktív szakmai életútra történő felkészítését folyamatosan irányítsa,
- partneri kapcsolattartás a helyi üzemek vezetőivel,
- a pedagógiai programban és az SZMSZ-ben előírt valamennyi pedagógiai és adminisztratív feladatait maradéktalanul teljesítse,
- aktívan vegyen részt a nevelőtestület értekezletein, a fogadóórákon, az iskolai ünnepségeken és az éves munkaterv szerinti rendezvényeken,
- aktív részvétel a község rendezvényein
- az óvoda és iskola kapcsolatának erősítése a zökkenőmentes átmenet érdekében

- határidőre megszerezze a kötelező minősítéseket,
- megőrizze a hivatali titkot,
- hivatásához méltó magatartást tanúsítson,
- a tanuló érdekében együttműködjön munkatársaival és más intézményekkel.

2.7.2. Az osztályfőnök feladatai

Az osztályfőnököt az iskolával jogviszonyban álló pedagógusok közül az iskola igazgatója jelöli ki.

Osztályfőnöki feladattal szükség esetén az a pedagógus is megbízható, aki az osztálynak csak egy tantárgyat tanít.

Egy pedagógus csak egy osztályfőnökséggel bízható meg.

Az osztály tanulóira vonatkozó intézkedések csak az osztályfőnökkel való egyeztetés után hozhatók meg.

Az osztályfőnököt eseti hiányzása esetén az adott tanévre felkért pedagógus helyettesíti.

Feladatai

Közvetlen nevelőmunka:

- ismeretek szintetizálása, a mindennapi életben történő alkalmazásuk;
- az aktuális események feldolgozása, különböző értékrendek megismertetése;
- a kultúrahasználat megtanítása, a konfliktusmegoldást kialakító pedagógiai tevékenység;
- mentálhigiénés szemlélet alkalmazása a nevelőmunkában, törődés a gyermekek aktuális problémáival;
- az osztály konfliktusainak megoldása, a gyermekvédelmi munka.

Ügyviteli (adminisztrációs) feladatok:

- a haladási napló naprakész vezetése,
- a haladási és anyakönyvi rész folyamatos ellenőrzése;
- igazolások esetleges igazolatlan órák regisztrálása;
- félévkor és évvégén a magatartás és szorgalomjegyek előkészítése az osztályozó értekezlet előtt;
- félévi értesítő, anyakönyv- és bizonyítványírás

Szervezés, koordinációs feladatok végrehajtása:

- kapcsolattartás az osztályban tanító kollégákkal;
- a nevelésben-oktatásban hatékonyan résztvevőkkel, a szülőkkel;
- szülők közötti felvilágosító munka;
- szabadidős tevékenységek, programok szervezése.

2.7.3. Az osztályfőnöki nevelés témakörei

- Énképünk – az élet értelméről, az emberek tulajdonságai; önmagunk ismerete, önnevelés, önmegvalósítás

- Egészségünk védelme – az emberi test felépítése és működése; az egészséges ember; az egészséges életmód; káros szenvedélyek;
- A családi élet harmóniája – a család; a szülők; gyerekek a családban; a nagyszülőkről és az öregekről; szerelem; szexualitás; a válás; a barátság; család és az iskola
- Helyünk a társadalomban – társadalom és állam; a polgár – a polgári társadalom; magánélet - közélet; társadalmi konfliktusok; viselkedéskultúránk; a rend
- Művelődés – műveltség - művelődés; anyanyelvi műveltség; olvasáskultúránk; az ízlés
- A szabadidő helyes eltöltése – játék, múzeum; színház; mozi, zene; tánc, sport, kirándulás
- Munkakultúra – a munka szerepe az ember életében; pályaválasztás; munkavállalás; munkanélküliség; élethosszig tartó tanulás
- Személyes biztonságra nevelés, közlekedési kultúra
- Az ember és a természet kapcsolata - szennyezések; környezetvédelem; a fák és az erdők szerepe
- Hazánk és a nagyvilág - ország - haza - nemzet; a magyar diaszpóra; az ENSZ; Az Európai Unió

2.7.4. Az osztályfőnök egyéb feladatai

Az intézmény pedagógiai programjában rögzített értékek és elvek szerint neveli osztályának tanulóit, tekintettel a differenciált személyiségfejlesztésre.

Munkáját olyan tervek és célkitűzések alapján végzi, amelyek összhangban vannak az általános és a vezetői utasításokkal.

Az osztályközösség kialakításában, fejlesztésében együttműködik az osztálydiák-bizottsággal. Javaslataival, szükség esetén személyes irányításával nyújt közvetlen segítséget.

Koordinálja és segíti az osztályban tanító pedagógusok munkáját.

Aktív kapcsolatot tart fenn az osztály szülői munkaközösségével, a tanulók szüleivel, tanítványaival foglalkozó segítő személyekkel (pszichológus, logopédus, fejlesztő pedagógus, gyógytestnevelő, gyermekvédelmi felelős, stb.).

Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét, különös gondot fordít a hátrányos helyzetű, ill. a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók segítésére.

Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.

Mikro- és szülői értekezletet tart, szükség esetén családot látogat, a tájékoztató füzet útján rendszeresen tájékoztatja a szülőket a tanulók magatartásáról, tanulmányi előmeneteléről.

Jogszabályban előírt (pl. október 1.) és/vagy a nevelőtestület által elfogadott statisztikai elemzések, kimutatások az osztályközösségre vonatkozó írásbeli jelentések elkészítése.

A gyermek és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok segítése az osztálykereten belül.

Tanulóit és azok szüleit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.

Támogatja a tanórán kívüli munkát, egyben őrködik azon, hogy az a tanulók teherbírását meg ne haladja.

1-8. évfolyamon – a tanév végén –helyzetelemzést, helyzetelemzésre épülő nevelési tervet készít.

Az osztályfőnök jogai:

Osztályának tanulóit jutalmazhatja, büntetheti, illetve ilyen intézkedésekre javaslatot tehet.

Javaslatot tehet minden olyan kérdésben, amely osztályában felmerül az iskola életével kapcsolatban.

2.8. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG HELYI RENDJE

A nemzeti köznevelésről szóló törvény alapján kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló:

- különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:
  - sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló
  - beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló
  - kiemelten tehetséges gyermek, tanuló
- halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló

2.8.1. Különleges bánásmódot igénylő tanulók

Sajátos nevelési igényű tanulók

A sajátos nevelési igény kifejezi:

- a tanuló életkori sajátosságainak fogyatékosság által okozott részleges vagy teljes körű módosulását,
- az iskolai tanuláshoz szükséges képességek kialakulásának sajátos útját, fejlődésének eltérő ütemét, esetleg részleges vagy teljes kiesését, fejletlenségét, lassúbb ütemű és az átlagtól eltérő szintű fejleszthetőségét.

A sajátos nevelési igény nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, kiegészítő fejlesztő, korrekciós, habilitációs, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teheti szükségessé.

Célok és feladatok:

- A mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszédfogyatékosságból, több fogyatékosság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékosságból, autizmus spektrum zavarból vagy egyéb pszichés fejlődési zavarból fakadó hiányzó vagy sérült funkciók kompenzálása vagy helyreállítása, a meglévő ép funkciók bevonásával.
- Törekvés a különféle funkciók egyensúlyának kialakítására.
- A szükséges speciális eszközök elfogadtatása és használatuk megtanítása.
- Az egyéni sikereket segítő, a társadalmi együttélés szempontjából kívánatos egyéni tulajdonságok, funkciók fejlesztése.
- Az egyes területeken kimagasló teljesítményt nyújtó tanulók tehetségének kibontakoztatása.

A szükséges pedagógiai feltételek biztosítása a sajátos nevelési igényű tanulók számára

A köznevelési törvény értelmében a sajátos nevelési igényű tanulók számára olyan többletszolgáltatásokat fogalmaz meg, amelyeket ki kell alakítani, és hozzáférhetővé tenni a sajátos nevelési igényű tanulók számára. Ezek:

- speciális tanterv, tankönyvek, tanulási segédletek,
- speciális gyógyászati, valamint tanulást, életvitelt segítő technikai eszközök.

Integrált nevelés, oktatás:

A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását elősegítheti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő – integrált – oktatásuk (teljes vagy részleges integrációjuk).

Sikerkritériumok:

- a tanulók beilleszkedése,
- önmagához mért fejlődése,
- a többi tanulóval való együtthaladása.

Ezeknek az eléréséhez szükséges:

- a pedagógusok részvétele az integrációt segítő szakmai programokon, akkreditált továbbképzéseken.
- a pedagógusok, egyéb dolgozók, gyermekek és szülők közösségének felkészítése a sajátos nevelési igényű tanulók fogadására.
- a habilitációs, rehabilitációs szemlélet érvényesülése és a sérülés specifikus módszertani eljárások alkalmazása.
- az egyes gyermek vagy csoport igényeihez igazodó pedagógiai - egészségügyi eljárások, eszközök, módszerek, terápiák, a tanítás-tanulást segítő speciális eszközök alkalmazása.

Pedagógusok elvárható kompetenciái:

A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő, magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség) és az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal rendelkező pedagógus:

- a tananyag-feldolgozásnál figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak – egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – módosulásait,
- egyéni fejlesztési tervet készít a gyógypedagógus – konduktív nevelés esetén konduktor
- együttműködésével, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosít, a differenciált nevelés, oktatás céljából,
- individuális módszereket, technikákat alkalmaz,
- a tanórai tevékenységek, foglalkozások során a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépíti, a folyamatos értékelés, hatékonyság-vizsgálat, a tanulói teljesítmények elemzése alapján – szükség esetén – megváltoztatja eljárásait, az adott szükséglethez igazodó módszereket alkalmaz;

- egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres;
- alkalmazkodik az eltérő képességekhez, az eltérő viselkedésekhez;
- együttműködik különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba.

A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő – a tanuló fogyatékosságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező – gyógypedagógus, gyógypedagógiai tanár, konduktor, konduktor-óvodapedagógus, konduktor-tanító, terapeuta

- segíti a pedagógiai diagnózis értelmezését;
- javaslatot tesz a fogyatékosság, a pszichés fejlődési zavar típusához, a tanuló egyéni igényeihez szükséges környezet kialakítására (a tanuló elhelyezése az osztályteremben, szükséges megvilágítás, hely- és helyzetváltoztatást segítő bútorok, eszközök alkalmazása stb.);
- segítséget nyújt a tanuláshoz, művelődéshez szükséges speciális segédeszközök kiválasztásában, ismerteti a speciális eszközök használatát, tájékoztat a beszerzési lehetőségekről;
- javaslatot tesz gyógypedagógiai specifikus módszerek, módszerkombinációk alkalmazására;
- figyelemmel kíséri a tanulók haladását, részt vesz a részeredmények értékelésében, javaslatot tesz az egyéni fejlesztési szükséglethez igazodó módszerváltásokra;
- együttműködik a többségi pedagógusokkal, figyelembe veszi a tanulóval foglalkozó pedagógus tapasztalatait, észrevételeit, javaslatait;
- terápiás fejlesztő tevékenységet végez a tanulóval való közvetlen foglalkozásokon – egyéni fejlesztési terv alapján a habilitációs, rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben –, ennek során támaszkodik a tanuló meglévő képességeire, az ép funkciókra;
- segíti a befogadó pedagógust az egyéni értékelés kialakításában, a gyermek önmagához mért fejődésének megítélésében;
- segíti a helyi feltételek és a gyermek egyéni szükségleteinek összehangolását.

A sajátos nevelési igényű tanulók neveléséhez, oktatásához igénybe vesszük az egységes gyógypedagógiai módszertani intézmények, a pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények szolgáltatásait, az utazó gyógypedagógiai hálózat működtetésére kijelölt intézmények segítségét a köznevelés-fejlesztési tervekben meghatározott feladatellátás szerint.

Az enyhén értelmi fogyatékos tanuló

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók a tanulásban akadályozott gyermekek körébe tartoznak, akik az idegrendszer biológiai és/vagy genetikai okra visszavezethető gyengébb funkcióképessége, illetve a kedvezőtlen környezeti hatások folytán tartós, átfogó akadályozottságot, tanulási nehézségeket, tanulási képességzavart mutatnak. Az enyhe fokú értelmi fogyatékosság (mentális sérülés) diagnosztizálása elsősorban orvosi, gyógypedagógiai és pszichológiai feladat.

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók nevelési, oktatási szempontú jellemzői

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók fejlődése igen eltérő. Tanulási helyzetekben megfigyelhető jellemzőik: a téri tájékozódás, a finommotorika, a figyelemkoncentráció, a bonyolultabb gondolkodási folya-

matok, a kommunikáció, valamint a szociális alkalmazkodás fejlődésének eltérései. A tanulási képesség különböző mértékű fejlődési zavarát is mutatják és akadályozzák az iskolai tanulás eredményességét.

A nevelésükhöz szükséges feltételek

- a fogyatékosság típusának és súlyosságának megfelelő gyógypedagógiai tanár/terapeuta, gyógypedagógus foglalkoztatása,
- speciális tanterv, tankönyv és más segédletek, illetve
- a szakértői és rehabilitációs bizottság által meghatározott szakszolgáltatások biztosítása.

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók fejlődése nevelési igényeinek megfelelő gyógypedagógiai nevelés, oktatás és terápia hatására a mentális képességek területén is számottevő lehet.

Az iskolai fejlesztés pedagógiai szakaszai

Alapfokú nevelés – oktatás szakasza

a. alsó tagozat: 1–4. évfolyam

Ezen a tagozaton a tanuláshoz nélkülözhetetlen pszichés funkciók fejlesztésére helyeződik a hangsúly. A tanulók között meglévő eltérések differenciált eljárások, tartalmak és oktatásszervezési megoldások, terápiák alkalmazását teszik szükségessé. A képességfejlesztésben hangsúlyos szerepük van a közvetlen érzéki tapasztalatoknak, a tárgyi cselekvéses megismerésnek, a céltudatosan kiválasztott tevékenységnek.

Az alsó tagozat első évfolyamán javasolt egy évfolyam tananyagának elsajátítására egy tanévnél hosszabb időtartamot tervezni. A gyógypedagógiai nevelésnek az egész személyiség fejlesztésére kell törekednie.

Nagyobb hangsúlyt kap a tanulási, magatartási és viselkedési szokások következetes kialakítása és megerősítése.

b. felső tagozat: 5–8. évfolyam

A felső tagozaton a tanulók fejlesztése elsődlegesen a megismerési módszerek további fejlesztésére, a szemléletes képi gondolkodás nyomán kialakuló képzetekre, ismeretekre, az elsajátított tanulási szokásokra épül. Hangsúlyosabbá válik az önálló tanulási tevékenység. A tanítás-tanulás folyamatában előtérbe kerül a verbális szint, de a tanulók fejlettségének megfelelően, differenciált módon jelen van a manipulációs és a képi szint is.

Az integrált keretek között nevelt enyhén értelmi fogyatékos tanulók fejlesztése

Segítő eljárások, amelyek az eredményes integráció feltételei:

- az egyéni képességekhez igazodó, differenciált tanórai munka szervezése;
- a tanulókat önmagukhoz mérten értékeljük;
- diagnózisnak megfelelő habilitációs, rehabilitációs, fejlesztő foglalkozás, felzárkóztató foglalkozás szervezése;
- tanulópárok kialakítása,

- tanulási technikák elsajátíttatása szakórákon és egyéni foglalkozásokon, (tanulás tanítása, önálló hatékony tanulás kompetenciája)
- rendszeres ismétlés, gyakoroltatás, változatos tanulásszervezés, egyéni tanulási motiváció erősítése, bíztató dicsérettel, javító szándékú elmarasztalással
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a továbbtanulás irányítása, segítése.

Fejlesztési területek – nevelési célok

- Nemzeti azonosságtudat, hazafias nevelés
- Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése
- A testi és lelki egészségre nevelése
- Családi életre nevelés
- Kiemelt feladat az önálló életvezetésre való felkészítés. Ennek meg kell jelennie a nevelés-oktatás teljes intervallumában, s kiemelten fontos szerepet kap a gyakorlás, a saját élmény, a tapasztalat.
- Felelősségvállalás másokért, önkéntesség
- A személyiségfejlesztés
- Fenntarthatóság, környezettudatosság
- Pályaorientáció
- Gazdasági és pénzügyi nevelés
- Médiatudatosságra nevelés
- A tanulás tanítása

Kulcskompetenciák

Az Európai Unió országaiban megfogalmazott, a Nat-ban alapvetõ célként meghatározott kulcskompetenciák fejlesztése az enyhén értelmi fogyatékos tanulók integrált (inkluzív) és a gyógypedagógiai intézményekben megvalósuló nevelési formáiban egyaránt fontos nevelési-oktatási elvárásként jelenik meg. Ennek biztosítása elengedhetetlen a társadalmi integráció szempontjából, s különös hangsúlyt kap az önálló életvezetés, a munka világába való beilleszkedés érdekében.

Anyanyelvi kommunikáció

Az anyanyelv elsajátításának folyamatában az enyhén értelmi fogyatékos tanulók esetében a beszéd centrikusságot kell előtérbe helyezni. A beszédértés és beszédprodukció fejlesztése az elsődleges feladat. A tanulók egyéni sajátosságaihoz való igazodás mellett alapelv, hogy esetükben a nyelvelsajátítás lényegi módja nem az elszigetelt nyelvi jelenségek oktatása, hanem az a folyamat, amelyben az ember nyelvileg fogalmazza meg a valóságra vonatkozó ítéleteit.

Az anyanyelv tanításában csak az a fejlesztő tevékenység hozhatja a kívánt eredményt, amely (az egyén képességének és beszédállapotának figyelembe vétele mellett) a beszédnek, mint összetett folyamatnak a fejlesztésére irányul, s a „nyelvet” funkcióinak (kifejező, informáló, felhívó) megfelelően, elemi formáiban (közlés, megbeszélés, rábeszélés) és alaptípusaiban (élőbeszéd, írott beszéd) gyakoroltatja és alkalmaztatja.

Idegen nyelvi kommunikáció

Az idegen nyelvi kommunikáció, mint kulcskompetencia az enyhén értelmi fogyatékosok nevelésében egyénileg differenciált tananyagstruktúrát igényel. A hallási észlelés, figyelem, emlékezet fokozott fejlesztése mellett a célokat a tanulók szükségletei határozzák meg.

A sikeres kommunikáció érdekében szükség van a hosszabb időkeretre, a folyamatos gyakorlásra, játékos keretek között történő megvalósításra, helyzetgyakorlatokra.

Matematikai kompetencia

A matematikai kompetencia fejlesztése során elsajátíthatók és gyakorolhatók a gondolkodási műveletek (pl. problémamegoldó gondolkodás), továbbá a funkcionális képességek (érzékelés, észlelés, felidézés, emlékezés, figyelem, képzelet). A matematikai kompetencia birtokában az enyhén értelmi fogyatékos tanuló rendelkezik azzal a képességgel, hogy a környező világ mennyiségi és térbeli viszonyait felfedezi, képessé válik arra, hogy a tapasztalások útján megszerzett matematikai tudást praktikusan fel tudja használni a társadalmi lét különböző területein.

Kiemelten fontos a konkrét cselekvéssel összekapcsolt tapasztalatszerzés és matematikai tevékenység, a szabálytudat és a stratégiahasználat kialakítása.

Természettudományos és technikai kompetencia

A természettudományos kompetencia az enyhén értelmi fogyatékos tanulóknál a gyakorlati jellegű természettudományi műveltség kialakítása, a mindennapi életben előforduló természettudományos jelenségek körében a felhasználói tájékozottság elérése, az egységes természettudományos világkép kialakítása.

Kiemelt feladat a tanulók egészségvédelmi, betegségmegelőzési és környezeti ismereteinek, bővítése.

Digitális kompetencia

Az egyéni sajátosságokat és az informális társadalmi elvárásokat figyelembe véve középpontban a munkához, az életvitelhez és a szabadidő hasznos eltöltéséhez kapcsolódó praktikus ismeretszerzés és készségfejlesztés áll.

Szociális és állampolgári kompetencia

A szociális kompetencia segíti az enyhén értelmi fogyatékos tanulót abban, hogy megtalálja helyét, feladatát a családi és a társadalmi munkamegosztásban. Felkészül a közügyekben való aktív részvételre.

Az állampolgári kompetencia – az enyhén értelmi fogyatékos tanulók gyógypedagógiai - pszichológiai jellemzőit figyelembe véve – a tartalmakat sajátélményű tevékenységek formájában gyakoroltatva bizto-

sítja. Az önismeret, a kapcsolatteremtés, kapcsolattartás képességének fejlesztése elősegíti a harmonikus közösségi beilleszkedést.

Kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia

A kezdeményezőképesség és a vállalkozói kompetenciához szükséges ismeretek, képességek és attitűdök alakítása, formálása a tanulók egyéni sajátosságait figyelembe véve lehetséges. A tanítási-tanulási folyamatban az enyhén értelmi fogyatékos tanuló minden esetben saját cselekedeteinek tükrében ismerje fel lehetőségeit, próbálja elérni céljait. Tudja fogadni mások segítségét. Tudjon segítséget kérni és adni. Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség lényege a kreativitás fejlesztése.

Az eredetiség és ötletgazdagság, a divergens gondolkodás, a kíváncsiság és az alkotókedv nem csak az intellektuális tényezők függvénye, nagy szerepe van benne a motivációnak és az érzelmeknek is. Fontos a sok érzékszervi, megfigyelési, manipulatív tevékenységre épülő tapasztalatszerzés.

Hatékony önálló tanulás

A hatékony önálló tanuláshoz alapvető készségekkel, képességekkel kell rendelkezni. Az írás, olvasás, számolás, az IKT eszközök használata, amelyek lehetővé teszik, hogy képes legyen az enyhén értelmi fogyatékos tanuló önálló ismeretek szerzésére. Képes legyen felismerni, hogy miben tud elsajátítani új ismereteket, és tudjon segítséget, tanácsot, információt kérni. Legyen képes közös munkában, csoportban dolgozni.

Műveltségi területek

Magyar nyelv és irodalom

A magyar nyelv a tanulás célja és egyben minden ismeretszerzés eszköze is. Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók nevelésében kitüntetett helye van. Célja és feladata a szókincsfejlesztés és – gazdagítás, a növekvő igényű helyes nyelvhasználat erősítése, a nyelvi hátrányok csökkentése. Feladata az eredményes olvasás-, írástanulás feltételeinek megteremtése, e speciális készségek kialakítása, megerősítése. Kiemelkedő szerepe van a nyelv rendszerére, a helyesírásra vonatkozó alapvető tudás elsajátításában.

A műveltségi terület kiemelt habilitációs/rehabilitációs feladatai

a) Az olvasás elsajátításához szükséges hármas asszociáció megerősítése:

- vizuális észlelés – jelfelismerés,
- akusztikus észlelés – hangok differenciálása,
- a beszédmotoros észlelés fejlesztése.

b) A téri és síkbeli tájékozódás fejlesztése.

c) Grafomotoros készségek fejlesztése.

d) Az olvasott szavak és a köztük lévő grammatikai viszonyok felismertetése.

e) Szavak olvasásának begyakorlása – szóemlékezet, vizuális, akusztikus memória fejlesztés.

f) Szövegösszefüggések megláttatása, szövegértés fejlesztése.

g) A helyesírási szokások megerősítése.

Fejlesztési feladatok

- Kommunikációs képességek fejlesztése különféle élethelyzetekben.
- A tanult nyelvi fordulatok alkalmazása tanulási helyzetben és a spontán beszédben is.
- A kommunikációs helyzetnek megfelelő kulturált nyelvi magatartás, viselkedés fejlesztése, gyakorlása.
- Önismeret erősítése.
- Véleménynyilvánítás, mások véleményének meghallgatása.
- A szövegtartalmat, a beszélő szándékát tükröző kommunikáció eszközeinek alkalmazása fokozódó önállósággal.
- Figyelem, gondolkodás, emlékezőképesség, analizáló, szintetizáló képesség fejlesztése.
- A tanulók passzív és aktív és szókincsének gazdagítása.
- Összerendezett íráskép kialakítása az egyéni adottságok mellett. Az írás eszközszintű műveleteinek gyakorlatai: másolás, tollbamondás, emlékezetből írás fokozatai.
- Mozgás, finommotorika, ritmusfejlesztés, szem-kéz koordináció, optikus differenciáló képesség, vizuális észlelés fejlesztése.
- Az önkorrekciós képesség fejlesztése, hibakeresés, – javítás, helyesírási problémahelyzetek felismertetése.
- Helyesírás fejlesztése másolással, tollbamondással, illetve emlékezetből történő írásbeli feladatokkal. Vizuális, akusztikus, fonematikus észlelés, érzékelés fejlesztése.

Idegen nyelvek

Az élő idegen nyelv tanításának, tanulásának céljait a tanulók szükségletei határozzák meg.

A szülők igényei, a tanulók fejlettsége szerint az iskola hozhat döntést a hetedik évfolyam előtt megkezdett idegennyelv-tanulás ügyében.

Az idegen nyelv tanításának alapvető célja a kellő motiváció és késztetés a nyelv tanulása iránt, sikerélményekhez juttatni a tanulót a későbbi nyelvtanulás érdekében.

A nyelvtanulási stratégiák között fontos szerep jut a játékos tevékenységeknek, az egyszerű élethelyzetek modellezésének, ismert helyzetek, tartalmak idegen nyelven történő értelmezésének.

A nyelvtanulás középpontjában a motiváció fenntartása, a hallott szöveg (kérdés, utasítás,

cselekvés stb.) megértése, fejlesztése áll.

A sikeres nyelvtanulás érdekében szükség van a hosszabb időkeretre, a folyamatos gyakorlásra.

Fejlesztési feladatok:

- Beszédszándék
- Beszédértés

- Az idegen nyelvi témákban feldolgozott, begyakorolt szavak megértése, értelmezése.
- Beszédkészség
- Képesség – a tanult témákban – egyszerű kérdések megfogalmazására és azok megválaszolására.

Matematika

A gyakorlás folyamán, a kognitív képességeket szem előtt tartva növelhetjük a tanulók intellektuális kapacitását.

A műveltségi terület kiemelt habilitációs/rehabilitációs feladatai:

- A tanulás eszközeinek célszerű használata.
- Kíváncsiság ébrentartása, az önbizalom folyamatos megerősítése.
- Ismeretek mozgósítása bemutatott analóg helyzetekben, alkalmazás a próbálgatások szintjén.
- Cselekvésben jelentkező problémák segítséggel, majd segítség nélkül való felismerése, megbeszélése, megoldása próbálkozással. Az eredmény ellenőrzése.
- Tárgyak, személyek, alakzatok, jelenségek, mennyiségek megfigyelése, a látottak értelmezése, és a tapasztalatok összefoglalása.
- A mennyiségállandóság, a mennyiségek közötti tájékozódás és a becslés képességének kialakítása.
- A matematika tanulásához szükséges fogalmak fokozatos megismerése.
- A közös cselekvéshez, munkához szükséges tulajdonságok, képességek felépítése, szokások kialakítása.
- A tantárgy iránti tanulási kedv folyamatos szinten tartása. Az önfejlesztés igényének támogatása, értékelése. Az önismeret, az önszabályozás képességének fejlesztése.
- Az alkotás örömének átélése. Az érzelmi, akarati életük fejlesztése, az együttéléssel kapcsolatos értékek megismertetése, elfogadtatása.
- Mindennapos probléma megoldásának elképzelése, sejtés megfogalmazása. A képzelt és a tényleges megoldás összevetése.

Fejlesztési feladatok

- A térben és időben, valamint a világ mennyiségi viszonyaiban való tájékozódás saját élményből kiindulva.
- A megszerzett tudás, az elvont fogalmak, szabályok, összefüggések stb. felhasználása, kezdetben ismert, majd ismeretlen szituációkban.
- A problémamegoldó képesség megszerzése a próbálkozás útján, majd racionális szinten.
- Kérdések megfogalmazásának, állítások bizonyításának, a véleményalkotás képességének kialakítása.

- A kiválogatás, összehasonlítás, csoportosítás gondolkodási műveleteinek segítségével a matematikai fogalmak, a mennyiségi viszonyok, valamint a mennyiségállandóság fogalmának kialakítása.
- A számolási készség fejlesztése változatos gyakorlati feladatok segítségével.
- Műveletek írásban való végzése, a szóbeli számoláson túl a műveleti sémákra (analógiákra) való emlékezés.
- Cselekvési sorrend tervezése; megoldáskeresés: lehetséges megoldások kiválasztása, megoldása készen kapott sémák szerint, algoritmusok segítségével, később alternatív gondolkodás mentén.
- A feltételezés és a valóság összehasonlításának a képessége az eredmény helyességének megítélésében.
- A segítségkérés és – elfogadás képességének, valamint az együttműködési képesség fejlesztése, kialakítása.
- A gyakorlatban megfigyelt tulajdonságok megnevezése, a lényeges jegyek kiemelése.
- A látottak elemzése, összehasonlítása, a különbségek felfedezése.
- A tájékozódási képesség fejlesztése térben, időben és a mennyiségek között a gyermek ismereteihez igazodva.
- A finommotorika, a térlátás, a szem-kéz koordináció fejlesztése.
- Mennyiségek elképzelése, cselekvéshez, történéshez fűződő megfogalmazással.
- A tulajdonságok kiemelése, a tulajdonságok összehasonlítása, a különbségek felismerése.
- Megadott szempont szerint összefüggések keresése a látszólag különböző dolgok között.
- A tapasztalatok gyűjtése alapján kérdések megfogalmazása.
- Az ítélőképesség fejlesztése.

Ember és társadalom

Előnyben kell részesíteni a sajátélményű tevékenységeket. A fejlesztés kiemelt területként kezeli a személyiség és az emberi jogok tiszteletére nevelést, a szociális érzékenységet, az értékvédő magatartás kialakítását, a környezetért érzett felelősséget.

A műveltségi terület kiemelt habilitációs/rehabilitációs feladatai:

- Az időészlelés fejlesztése saját élményen keresztül, majd pedig, az évtizedek, évszázadok, évezredek, az emberöltő megértése.
- Az idő múlása és a korok emberének, társadalmának, környezetének változása, összefüggések felfedeztetése. Az egyén és társadalom kapcsolata, egyén, család, közösség, nemzeti társadalom, a világ nemzetei.
- Emberi magatartásformák és élethelyzetek megfigyelésének, az információgyűjtés technikájának fejlesztése. Az információ forrásainak megkülönböztetése, bizonyosan hiteles, nem bizonyosan hiteles, hiteltelen.

- A tér és idő kapcsolatainak bemutatása, ezek felfedeztetése.
- A kommunikációs képességek fejlesztése.
- A képzelet, a kreativitás alakítása, fejlesztése.
- Tapasztalatok szerzése a valós, a lehetséges és a lehetetlen megítéléséhez, valóság és a fikció közötti különbség érzékeltetése, szemléletes bemutatása.
- A megtartó emlékezet, az akaratlagos figyelem fejlesztése.
- Az önálló tanulás képességének fejlesztése. Kritikai gondolkodás fejlesztése.
- Az együttműködésen alapuló tanulás fejlesztése kooperatív technikák alkalmazása.

Fejlesztési feladatok

- Régen és ma érzékelése, események beazonosítása saját élményből.
- A saját szerep, a saját feladat, a saját felelősség felismerése.
- A különböző közösségekben való létezés formáinak, lehetőségeinek ismerete.
- Ismeretszerzés a szabadság, felelősség, emberi helytállás jelentőségéről.
- Erkölcs és vallás helye, szerepe az egyén és társadalom szempontjából.
- Történelmi események okainak és következményeinek elemzése fokozatosan csökkenő segítségnyújtás mellett.
- Költségvetési, gazdálkodási ismeretek a családi költségvetéstől az államháztartásig.
- A munkavállalás gyakorlata.

Ember és természet

A tanulók ismeretelsajátításában a természeti-környezeti világ elemi megismerésének lehetősége tűzhető ki célul. Nagyobb hangsúlyt kap a szemléletformálás, a természethez való pozitív viszonyulás megteremtése, az egyén és a társadalom számára fontos konstruktív magatartás- és viselkedésformák, az egészséges életmóddal, életvitellel, környezettudatos viselkedéssel kapcsolatos szabályok elsajátítása.

A műveltségi terület kiemelt habilitációs/rehabilitációs feladatai:

- Figyelem-, emlékezet fejlesztése, a kíváncsiság, az érdeklődés felkeltése.
- Kérdésfeltevés, kérdések megfogalmazásának tanítása.
- A kommunikációs képességek és készségek fejlesztése.
- A saját testkép, testséma kialakítása, majd pedig a térérzet alakítása, megerősítése, viszonyszavak pontos
- használata, az idő múlásának érzékelése, felfogása, az idői és téri változás észlelése, értelmezése.
- A gondolkodási funkciók, műveletek fejlesztése.
- Analizáló, szintetizáló képesség fejlesztése.

- Ok-okozati összefüggések, probléma felismerés, megoldások keresése.
- Szokások, szokásrendszerek kialakítása.
- A tanulási szokások (megfigyelés, vizsgálódás, lejegyzés, feladatmegoldás, értelmezés, irányított ismeretszerzés kialakítása, megerősítése.
- Kísérletek, saját tapasztalat, a természettudományos ismeretek és a hétköznapi élet tapasztalatai közti összefüggések felismerése, erősítése.

Fejlesztési feladatok

- Anyagok és halmazállapotok megkülönböztetése a hétköznapi élet példáival.
- Az élőlényekkel kapcsolatos fogalmak gazdagítása, csoportokba sorolás, életműködés felfedeztetése konkrét példákon.
- Az élőlények érzékelhető jegyeinek megállapítása – összehasonlítások, elvonatkoztatások.
- Tapasztalatok, ismeretek gyűjtése a természet könnyen megfigyelhető és felfogható ciklusaival kapcsolatban; a mindennapok időviszonyai.
- Állandóság és változás felfedezése irányítással, egyszerű példákkal.
- Tájékozódás a közvetlen környezetben, a szűkebb lakótérben, lakóhelyen.
- Ismeretek a földrajzi környezetről konkrét tapasztalatokból merítve.
- Az élő és élettelen közötti különbség, az életjelenségekhez kötött élet-értelmezés elemi ismeretei.
- Törekvés az ember számára fontos egészségmegőrző szokások elsajátítására: egészséges táplálkozás, tisztálkodás, mozgás.
- A használati tárgyak anyagainak felismerése, az anyagfogalom biztos használata.
- A hétköznapi folyamatokban előforduló energiafajták és energiahordozók bemutatása példák segítségével.
- Egyszerű megfigyeléseken, tapasztalatokon alapuló időjárás-megfigyelés, a változások értelmezése.
- Az élővilágban működő egyensúly szerepének bemutatása az életből vett példákon keresztül.
- Ismeretszerzés saját szervezete működéséről, felépítéséről – megfigyelések, vizsgálódások, konkrét tapasztalatok segítségével.
- A gyakoribb betegségek megelőzése, a gyógyítás mindenki számára elérhető módozatainak ismerete, a környezet és az egészség közötti kapcsolat felismerése, az emberi szervezetet veszélyeztető anyagok hatásainak megismerése.
- Önismeret, önelfogadás, egészségmegóvás készségének fejlesztése.
- A háztartás, a környezet ismert és használt egyszerű gépeinek működtetése, a fizikai ismeretek alkalmazása a működtetés során.
- Felismertetni a kémiai ismeretekhez kapcsolódó környezeti problémákat.

- A háztartási szerek használatával, tárolásával kapcsolatos elővigyázatossági szabályok megismerése.
- Felelősségérzet kialakítása és fejlesztése magunk és környezetünk iránt, ok-okozati összefüggések, következmények felismerése, következtetések levonása.

Földünk és környezetünk

A mindennapokban is jól használható gyakorlati példákon és tapasztalatokon keresztül sajátíthatják el a földrajzi térben történő eligazodás alapvető eszközeit, módszereit.

Az egyszerű, elemi földrajzi ismeretek átadása, az általános és a speciális képességek fejlesztésére, a specifikumokra figyelve történik – a habilitációs, rehabilitációs célokat, feladatokat hordozva.

A műveltségi terület kiemelt habilitációs /rehabilitációs feladatai:

- A gondolkodási funkciók fejlesztése: megfigyelés, elemzés, összehasonlítás, elvonatkoztatás, probléma-felismerés, ok-okozat összefüggés meglátásának képessége.
- A rövid és a hosszú távú figyelem és emlékezet fejlesztése.
- A rész–egész viszony a valóságban, a térképi ábrázolásban. A valóság és térképösszefüggéseinek felismerése.
- Biztos tájékozódás megteremtése a közvetlen térben. Tájékozódás biztonsága a síkban, a jelek, a szimbólumok világában.
- Tájékozódási feladatok, téri viszonyok felismerése, megértése; valamely tárgy, objektum tényleges és viszonylagos helye, helyzete.
- Az idő észlelés fejlesztése. Időrend, periódus a természetben, a folyamatokban.
- Kommunikációs képességek – kérdezni tudás, szakkifejezések használata.
- Tanulási szokások megerősítése: térképek, információhordozók használata, önálló ismeretszerzés egyszerű szövegből, a tankönyv, a feladatlap, munkalap használata.

Fejlesztési feladatok

- Ismeretszerzés, tanulás – a földrajzi környezetben történő eligazodás képességének fejlesztése, információk szerzése, kezelése.
- Tájékozódás a földrajzi térben és időben.
- Tájékozódás földrajzi-környezeti kérdésekben, folyamatokban.
- Tájékozottság a hazai földrajzi-környezeti folyamatokban.
- A hétköznapi életben felhasználható földrajzi-környezeti tudás elemeinek elsajátítása, folyamatos gyarapítása.

- Tájékozottság a regionális és globális földrajzi-környezeti kérdésekben – a természetföldrajzi övezetesség társadalmi-gazdasági életben való megnyilvánulásainak felismertetése példákon keresztül.
- A világgazdaság működésének a napi életünkre gyakorolt hatásai – példák segítségével.

Művészetek

Az iskolai nevelés, oktatás rehabilitációs célú feladatainak megvalósításában kiemelt szerepe van a gyakorlati tevékenységeknek, mert általuk az ismeretek élményszerűvé válnak, segítik a mélyebb megismerést, fejlesztik a kreativitást. A tevékenységek, az alkotások széleskörű kínálata lehetőséget teremt az egyéni adottságok kibontakoztatására, a differenciális megvalósítására.

A műveltségi terület kiemelt habilitációs/rehabilitációs feladatai:

- Önismeret, önértékelés, társas kapcsolatok, a pozitív alkalmazkodóképesség, kapcsolatteremtő és együttműködési képesség fejlesztése.
- Képzelet, kifejezőkészség, kreativitás, fejlesztése.
- Harmonikus mozgás kialakítása, fejlesztése.
- A figyelemkoncentráció, a tartós figyelem és az emlékezet fejlesztése.
- Az esztétikai érzékenység készségeinek alapozása, fejlesztése.
- A térlátás fejlesztése, pontos képzetek kialakítása a valós térről, időről, az anyag, forma, funkció, szerkezet, szín, fény és mozgás viszonyairól.
- A kommunikációs képességek fejlesztése szóban, ábrázolásban, befogadásban.
- A finommotorika, a kreativitás, az eszközhasználati készség fejlesztése.
- Az ismeretszerzési, a tanulási képességek fejlesztése.
- Az érzékszervi tapasztalatszerzés fejlesztése, az érzelmi nevelés, érzékszervi kultúra gazdagítása.
- Felelősségérzet kialakítása és fejlesztése magunk és környezetünk iránt, ok-okozati összefüggések, következmények felismerése, következtetések levonása.

Fejlesztési feladatok

- Téri helyzetek leírása szóban, megjelenítése szabadkézi rajzban.
- Egyszerű közlő ábrák értelmezése.
- A kezdeményező, az alkotó magatartás kialakítása, fejlesztése.
- Változatos technikák alkalmazása az önkifejezésben, az alkotásban.
- Az egyéni ízlés, stílus érvényesítése a saját tárgy készítésében.
- A művészi alkotásokban megismert konfliktusok értelmezésével a toleráns, másokkal szemben empatikus személyiség kialakításának segítése.
- Zenei képesség fejlesztése (írás-olvasás, énekhang, zenei memória, fantázia)

- Az életvezetés során adódó krízishelyzetek humánus kezelését szolgáló képességek fejlesztése.

Informatika

A mindennapi élet szerves részeként jelenlévő informatikai ismeretek, illetve az informatikai ismerethordozók használatának készsége, az esélyegyenlőség megteremtése, az életvitel céljából is kiemelkedő jelentőségű. A tanulóinknak képessé kell válniuk az informatika eszközrendszerének alapvető használatára.

A műveltségi terület kiemelt habilitációs/rehabilitációs feladatai:

- Érzékszervi megismerések.
- Térbeli, időbeli tájékozódó képesség fejlesztése.
- Összehasonlítás, azonosítás, megkülönböztetés műveleteinek gyakorlása.
- Szabályfelismerés, tervező, rendszerező, döntési képesség fejlesztése.
- Csoportosítások, következtetések.
- Algoritmikus és problémamegoldó gondolkodás fejlesztése.
- A gyors, pontos, koordinált mozgásos reagálóképesség fejlesztése.
- A figyelem, az emlékezet, az akarat, az alkotó képzelet fejlesztése.
- Felismerő, rendszerező képesség, szerialitás fejlesztése.
- Analízis, szintézis.

Fejlesztési feladatok

A számítógépes technika felhasználása a tudás bővítésére, kezdetben segítséggel, később önállóan is.

- A hálózat eszközként való használata ismeretek gyűjtéséhez, kapcsolatok építéséhez, problémák megoldásához.
- Gyakorlati problémák megoldása a dokumentumok készítésével.
- Eligazodás a logikai rendben meglévő információforrások között, használatuknak megtanulása, szokások kialakítása.

Életvitel és gyakorlat

A tanuló egyediségének, megváltozott tulajdonság-együttesének figyelembevételével hozzájárul a cselekvési, a szociális, a kommunikációs kompetenciák kialakításához. A sérülésspecifikus jegyek figyelembevételével épít a NAT e műveltségi területen megfogalmazott alapelveire, kiemelt fejlesztési területeire, fő témaköreire, feladataira.

A műveltségi terület kiemelt habilitációs /rehabilitációs feladatai:

- A gondolkodási funkciók, műveletek fejlesztése: azonosságok, különbségek, csoportosítások, szabálykeresések, analógiák, felismerése, összefüggések megoldása, ok-okozat felfedezése.

- A probléma felismerő, a tervező, alakító, konstruáló képesség fejlesztése, kíváncsiság, motiváltság ébrentartása.
- A cselekvőképesség fejlesztése, önellátás, környezetellátás technikáinak elsajátítása, alkalmazása.
- Motorikus képességek fejlesztése, szabályozott akarati mozgások, mozdulatok továbbfejlesztése. A kar-kéz sebességének és ütemének alakítása.
- A munkához való helyes viszonyulás, az érzelem, akarat, kitartás céltudatos fejlesztése.
- A reális énkép, önismeret kialakítása, távlati lehetőségek felismerése, az önfejlesztő magatartás elfogadtatása.
- Szociális képességek fejlesztése.

Fejlesztési feladatok

- A saját élményen, tapasztalaton alapuló egészségmegóvás problémakörének felismerése, személyes lehetőség és szerep az életvezetésben, az egészség megóvásában, életvezetési problémák felismerése a családi környezetben, a testi-lelki-szociális egészség megőrzésében.
- Tapasztalatszerzés a mesterséges környezetről, szabálykövető magatartás a mesterséges környezetben, anyagok, formák, egyszerű szerkezetek megfigyelése, az anyagalakító tevékenység műveletei.
- Gazdálkodás az anyaggal, energiával, a munkával és az idővel.
- Az egyéni tulajdonságok és eredményesség összefüggései a tervezés, szervezés, kivitelezés során.
- Önértékelő-, ítélőképesség, az individuális különbségek megfogalmazása.
- A napi ismétlődő háztartási feladatok felismerése, tevékenységek ön- és környezetellátásban, gyakorlottság az egyszerűbb háztartási munkában, szerszámok, gépek használatában, a szolgáltatások igénybevételében.
- Tapasztalatszerzés a jövedelem beosztásában, tudatosság a takarékosságban.
- Érzékenység a közvetlen környezet, a lakás formai, esztétikai világában, az otthon nyugalmának, mint értéknek, örömforrásnak elfogadása, szükségletek és lehetőségek felismertetése egyéni sajátosságok szerint.
- A minőség, a tudatos fogyasztás ismeretei, reklámok értelmezése, szelektálás, viszonyulás.
- Az egyéni adottságok megismerésén alapuló önismeret fejlődése, tapasztalatok a legfontosabb pályákról, a hozzájuk vezető utakról, lehetőségekről, valóság és a vágyak valamint a realitások összehangolása.

Testnevelés

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók esetében gyakori a helytelen testtartás, mozgásos ügyetlenség, a diszharmonikus, az inkoordinált mozgás. A tanulók egy részénél mozgásfogyatékosság nehezíti a cselekvéses tanulást, aktív mozgástevékenységet.

Mindezek szükségessé teszik, hogy a gyógypedagógia és ezen belül a szomatopedagógia eszközrendszere segítse eljuttatni a tanulókat a rendszeres testedzés, a mozgásos játéktevékenység öröméhez, a mozgásbiztonsághoz.

A műveltségi terület kiemelt habilitációs/rehabilitációs feladatai:

- Erősítse a mozgásigényt, a kezdeményezőkészséget, bátorítson mozgásos feladatok, gyakorlatok elvégzésére.
- Tanítson mozgásos játékokban való együttműködésre, szabálytartásra, a játék örömére.
- Fejlessze a mozgásos alaptechnikák elsajátításának képességét, a kitartást, az állóképességet.

Kiemelt feladat

- Általános kondicionálás, a test hajlékonyságának, a végtagok ügyességének fejlesztése, a gyorsaság, az ugró, a dobó, az egyensúlyozó képesség alakítása, a tanuló biológiai állapotának, terhelhetőségének függvényében.
- A saját testen való biztonságos tájékozódás kialakítása (függőleges és vízszintes zónák), a téri viszonylatok pontos felismerése, viszonyszavak felfogása, használata, a téri biztonság erősítése.
- A szép testtartás, a harmonikus mozgás fejlesztése.
- A tartós figyelem, a fegyelmezett feladat-végrehajtás fejlesztése, a felelős magatartás beláttatása.
- Önismereti képesség fejlesztése, önállóság, a versenyszellem erősítése.
- Fejlesztési feladatok
- Az erő, az állóképesség, a gyorsaság, az ügyesség növelése.
- Koordinációs képesség, mozgástanulási képesség, mozgásszabályozó képesség, mozgásalkalmazkodó képesség,
- egyensúlyozó képesség, ritmusképesség, reakciók, téri tájékozódó képesség fejlesztése.
- Jellemtulajdonságok – akarat, bátorság – fejlesztése.
- A megosztott figyelem képességének automatizálása.
- Helyzetfelismerő képesség fejlesztése.
- Tartásjavító és korrigáló gyakorlatok, prevenciós és rehabilitációs feladatok, sporteszközök alkalmazásával is.
- Önállóan végezhető mozgásfejlesztő, kondicionálást biztosító gyakorlatok.

A pedagógiai és egészségügyi célú habilitáció, rehabilitáció

A gyógypedagógiai nevelés egészét átható habilitációs, rehabilitációs nevelés célja az enyhén értelmi fogyatékos fiatalok szocializációja, eredményes társadalmi integrációja. A fogyatékosságból eredő hátrányok csökkentését segítő programok az iskola sajátos nevelési igényű tanulókra irányuló helyi tantervének részeként működnek.

Megjelenhetnek tréning formájában, tantárgyi témaként, egy-egy terület önálló fejlesztési programjaként, beépülhetnek a tanítási órán kívüli programokba.

A gyógypedagógus, a terapeuta – esetenként más szakember véleményének figyelembevételével – készíti el a fejlesztő programot, amely a tanuló sajátos nevelési igényeire, és egyedi tulajdonságainak fokozatos kibontakozását szolgálja.

A fejlesztés a tanítás-tanulás folyamatában megmutatkozó fejletlen vagy sérült funkciók korrigálására, kompenzálására, az eszköztudás fejlesztésére, a felzárkóztatásra, a tanulási technikák elsajátítására, a szociális képességek fejlesztésére, az önálló életvezetésre irányul, és a programokon, tréningeken keresztül valósul meg.

A habilitációs, rehabilitációs tevékenység lényeges eleme a folyamatos vagy szakaszos pedagógiai diagnosztizálás.

Pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók iskolai fejlesztésének elvei

A pszichés fejlődési zavarral küzdő tanuló

Azok a tanulók tartoznak ide, akik az iskolai teljesítmények és a viselkedésszabályozás területén a kognitív, emocionális-szociális képességek eltérő fejlődése, a kialakult képességzavarok halmozott előfordulása miatt egyéni sajátosságaik figyelembevételével fokozott pedagógiai, pszichológiai megsegítést, gyógypedagógiai segítséget igényelnek.

Tanulási és viselkedési problémájuk specifikus tanulási zavarok, azaz

- diszlexia,
- diszortográfia,
- diszkalkulia,
- diszgráfia és diszpraxia, mint a motoros képességek fejlődési zavara, valamint ezek maradványtüneteinek fennállása,
- a fentiek együttjárása miatt a kevert specifikus tanulási zavarok;
- hiperaktivitás és figyelemzavar; továbbá
- a szocio-adaptív folyamatok zavarai, az érzelmi kontroll, ön, vagy mások felé irányuló agresszió, a szorongás, az én-szabályozás gyengeségét mutató magatartásjellemzők, az alkalmazkodóképesség, a célirányos viselkedés, az önszervezés, valamint a metakogníció eltérő fejlődésében mutatkozik meg.

A normalitás övezetébe tartozó értelmi összteljesítményük mellett megjelenő teljesítmény és viselkedészavaraik a pszichikus képességek egyenetlen fejlődésének következtében alakulnak ki, és gyakran mutatnak az idegrendszeri folyamatok diszharmonikus szerveződéséből eredő együttjárást.

Gyakran élnek át kudarchelyzetet, az iskolai teljesítményelvárások iránti közömbösség, elutasítás, illetve önértékelési zavarok, különböző jellegű beilleszkedési problémák alakul-hatnak ki.

Ezek a sajátosságok az életkor előrehaladásával a társadalmi beilleszkedés szempontjából fokozott veszélyeztetettséget idézhetnek elő.

Az idegrendszer csökkent terhelhetőségének jelei a pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók esetében abban is megmutatkozik, hogy

- a tanulók általában fáradékonyabbak, a meteorológiai változásokra érzékenyebbek,
- az átlagnál, nehezebben tűrhetnek zajokat, viselik el a várakozás, kivárás okozta feszültséget, aktivációs szintjük erősebben ingadozik, nyugtalanabbak,
- gyakrabban van szükségük pihenésre, szünetre, esetleg egyedüllétre, támasznyújtásra,
- fokozottabban igénylik a tevékenységet meghatározó állandó kereteket, érthető és követhető szabályokat, valamint
- a pozitív visszajelzést, a sikeres teljesítmények megerősítését, a dicséretet.

Pszichés fejlődési – súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási – zavarral küzdő tanulók iskolai fejlesztése

A fejlesztés alapelvei

A pszichés fejlődési zavar miatt sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztése a szakértői bizottság szakértői véleményére épülő egyéni fejlesztési terv alapján, egyéni sajátosságaik, szükségleteik figyelembevételével, a szülővel és a tanulóval történő megbeszélést követően történik.

Az egyéni fejlesztőmunka tervezése, a rehabilitációs terv kidolgozása logopédus, pszichopedagógus, tanulásban akadályozottak pedagógiája szakon/szakirányon szakképzettséget szerzett gyógypedagógus, gyógypedagógus-terapeuta, pszichológus és egyéb szakemberek (pl. szomatopedagógus, gyermekpszichiáter) bevonásával történik és rehabilitációs célú órakeretben zajlik.

Az egyéni fejlesztési terv tartalmáról, célkitűzéseiről, ütemezéséről (mikro, ill. makrotervezés) tájékoztatni kell az osztálymunkában résztvevő pedagógusokat, szaktanárokat, különös tekintettel a gyermek osztályfőnökére.

Az egyéni fejlesztési terv célkitűzéseinek megvalósulását időszakosan, az ütemezési fázis befejezését követően ellenőrizni szükséges a további célkitűzések megtervezését megelőzően.

Az iskolai oktatásban érvényesíteni kell a tanuló fejlődését, előrehaladását segítő számonkérési, értékelési formákat;

Indokolt esetben, a szakértői bizottság javaslata alapján – az egyes tantárgyakból, tantárgy-részekből – az értékelés és minősítés alól mentesítés adható.

A tanítás-tanulás folyamatában kiemelt figyelmet, a tanulásszervezési módok, a tanulási és értékelési eljárások megválasztása terén sajátos feladatot jelent a bármely területen tehetségesnek bizonyuló tanulók felismerése, tehetségük gondozása, amely támogatja a pálya-orientáció folyamatát is.

A pszichés fejlődési zavar miatt sajátos nevelési igényű tanulók oktatása intenzív terápiás céllal szervezett időszakos különnevelés keretében (pl. logopédiai osztályban, tagozaton), valamint a többi tanulóval együtt, integrált nevelés, oktatás keretében történhet.

Az iskolai nevelés, oktatás során kiemelt feladat:

- a tantervi előírásoknak megfelelő sikeres továbbhaladás biztosítása.
- a pozitív énkép és önértékelés kialakítása,

- a tanulás iránti motiváció és a kudarctűrő képesség növelése,
- a kortársakra és a felnőtt közösségre irányuló rendezett társas kapcsolatok kialakítása,
- a társadalmi együttélés szabályainak követése és az önállóságra nevelés.

A fejlesztés kiemelt céljai, feladatai specifikus tanulási zavarok esetén

A specifikus tanulási zavarok esetében a tanulók alapproblémája, hogy jó értelmi képességeik ellenére az olvasással (diszlexia), a helyesírással (diszortográfia), az írásmozgással (diszgráfia) és a számolással (diszkalkulia) kapcsolatban az iskolai oktatás során feltűnő nehézségek jelentkeznek.

Ennek az eltérésnek a hátterében a megismerési képességek különböző zavarai állnak, amelyek az olvasás, az írás, a helyesírás vagy a számolás területén önálló, (körülírt) vagy kevert típusú zavar (együttjárás) formájában jelenhetnek meg.

Diszlexia

Az olvasási képesség zavara, a specifikus tanulási zavarok leggyakoribb formája, amely önmagában és más jelenségekkel kombinálódva fordulhat elő.

Jellemzői:

- a hang-betű kapcsolat kialakulásának nehézsége,
- hiányos fonológiai tudatosság: nehezített a beszédhangok megkülönböztetése, hangok, szótagok sorrendjének, rímek felismerésének nehézsége,
- értelmes és értelmetlen szavak helyes/hibás olvasásának különbözősége,
- gyenge rövid távú emlékezet, a hallott szöveg pontatlan és részleges feldolgozása,
- rendhagyó szavak szabályosítása olvasásnál,
- írott szavak felbontása a szavakat alkotó hangelemekre
- vizuális felismerési zavarok, vizuálisan hasonló betűalakok esetén.

A fejlesztés célja:

- alakítsa ki a tanuló mindenkori osztályfokának megfelelő értő olvasás készségét, segítse az olvasás eszközzé válását az ismeretek megszerzésében.

A fejlesztés feladatai:

- a betűbiztonság és az összeolvasási készség, a fonológiai tudatosság,
- a rövid távú emlékezet fejlesztése,
- az auditív, vizuális és mozgáskoordináció fejlesztése,
- a testséma biztonságának kialakítása,
- az olvasás, írás tanítása (szükség esetén újratanítása) lassított tempójú, nyújtott ütemű, hangoztató-elemző, szótagoló, a homogén gátlás elvét figyelembe vevő analizáló-szintetizáló módszerrel,

- az olvasási készség folyamatos gondozása a tanuló egész iskolai pályafutása alatt,
- a kompenzáló technikák alkalmazása valamennyi tantárgy tanulása során,
- az élő idegen nyelv oktatása speciális módszerekkel, auditív megközelítéssel,
- az olvasásképtelenség esetében a tanulás segítése a szövegek auditív tolmácsolásával, gépi írással, szövegszerkesztő használatának megtanításával és alkalmazásával,
- speciális olvasástanítási program alkalmazása,
- az olvasási kedv felébresztése, a motiváció erősítése.

Diszortográfia

– a helyesírási képesség zavara, nagy gyakorisággal társul diszgráfiával, de az együttjárástól függetlenül egyik önálló megjelenési formája a specifikus tanulási zavaroknak.

Jellemzői:

- a centrális auditív feldolgozás, a fonémafeldolgozás zavara,
- beszédhangok nehezített megkülönböztetése a fonetikai, fonológiai jellemzők pl. (időtartam, zöngésség mentén),
- helyesírási hibák halmozódása,
- a tollbamondás utáni írás hibái.

A fejlesztés célja:

A fejlesztőmunka specifikus helyesírászavar esetén alakítsa ki a tanuló mindenkori osztály-fokának megfelelő helyesírási készségét, segítse elő az anyanyelvi kompetencia kialakulását, az írott nyelv használatának korosztályi szintű alkalmazását.

A fejlesztés feladata:

- a fonológiai tudatosság és beszédészlelési képesség,
- a rövidtávú emlékezet fejlesztése,
- a spontán és tollbamondás utáni írás színvonalának javítása,
- a figyelem és az önértékelési képesség fejlesztése.

Diszgráfia – az írás grafomotoros jellemzőinek zavara

Jellemzői:

- csúnya, torz, nehezen olvasható íráskép,
- szaggatott betűalakítás és betűkötések,
- rossz csukló, -kéz,- ujjtartás, az íróeszköz helytelen fogása, görcsösség,
- egyenetlen ritmusú, strukturálatlan íráskép, formai és aránybeli hibák,
- kialakulatlan kézdominancia,
- lassú tempójú írás, központozás, hiánya, nagybetűk használata és betoldása a kisbetűk közé,

- továbbá: fonológiai-nyelvi jellemzők zavara (nyelvtan, mondatszerkezet, helyesírás).

A fejlesztés célja:

A tanuló a mindenkori osztályfokának megfelelő íráskészséggel rendelkezzen, képes legyen azt a kommunikáció egyik formájaként használni ismeretszerzés, tudásgyarapítás és társas kapcsolatok létesítésének céljára.

A fejlesztés feladatai:

- a mozgáskoordináció fejlesztése különös tekintettel a manipulációs mozgásokra,
- a testséma biztonságának kialakítása,
- a vizuomotoros koordináció fejlesztése,
- az írásmozgás alapformáinak gyakorlása, különböző technikák alkalmazása (ráírás, másolás, önálló írás kivitelezés),
- a ritmus, a nyomás, és a sebesség optimális egyensúlyának megteremtése,
- sikertudat kialakítása.

Diszkalkulia – a számolási képesség specifikus zavara

A specifikus számolási zavar a különböző számtani műveletek, matematikai jelek, kifejezések, szabályok megértésének, a számjegy, számkép felismerésének, egyeztetésének, grafikus ábrázolásának, a számok sorrendiségének, számneveket szimbolizáló vizuális alakzatok azonosításának nehézsége.

Jellemzői:

- a szimbólumok felismerésének és tartalmi azonosításának nehézségei,
- a mennyiségfogalmak kialakulásának hiányosságai,
- a mennyiségfogalmakkal végzett gondolkodási műveletek, a számsor- és szabályalkotás zavara,
- a téri és síkbeli viszonyok érzékelésének hiányosságai,
- helyiérték megértésének, műveleti jelek értelmezésének, halmazok, mennyiségek összehasonlításának nehézségei,
- szerialitási zavar, számlálási és becslési képesség hiánya,
- számértékek szimbólikus funkciójának értelmezési nehézségei,
- mennyiség és arab szám megfeleltetés és a számértékek összehasonlításának nehézsége,
- számjegyekre vonatkozó lexikai hibák,
- komplex aritmetikai műveletek értelmezésének problémái,
- gyenge verbális emlékezet, a számmemória és az általános memóriateljesítmény különbsége,
- figyelemzavar.

A fejlesztés célja:

A fejlesztő munka feladata iskolás korban, hogy a tanuló a mindenkori osztályfokának meg-felelő matematikai készséggel rendelkezzen.

Képes legyen a matematikai kompetencia megszerzésére, a számolási-matematikai műveletek használatára, az ismeretszerzés, a tudásgyarapítás és a hétköznapi gyakorlat színterein.

A diszkalkuliás tanulóknál általában hiányzik a matematikai érdeklődés, elmaradásaik vannak a matematikai nyelv használatában, a matematikai relációk verbális kifejezésében.

A fejlesztés feladatai:

- a számosság és a számok iránti érdeklődés felkeltése, megerősítése,
- matematikai törvények és szabályok készségszintű ismerete és alkalmazása,
- a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a nyelvhasználat összehangolt fejlesztése,
- a vizuális-téri képességrendszer fejlesztése,
- a matematikai relációk nyelvi megalapozása, a matematika-nyelv tudatosítása,
- a sorozatalkotási képesség, a szeriális észlelés fejlesztése,
- segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése,
- a fogalmak, így a szám- és műveletfogalom kialakításakor a manipuláció előtérbe helyezése, a megfigyelés és a megértés érdekében a matematikai eszközök használata, a képi, vizuális megerősítés,
- a fokozott mennyiségű gyakorlás során az egyéni sajátosságokhoz igazított, megjegyzést segítő technikák, eljárások alkalmazása,
- a diszkalkulia reedukáció speciális terápiás programjainak felhasználása,
- az önértékelés fejlesztése, sikerélmény biztosítása.

Hiperaktivitás és figyelemzavarok

A pszichés fejlődés zavarainak egyik alcsoportját alkotják azok a sajátos nevelési igényű tanulók, akik nagyfokú impulzivitásukkal, a célirányos, tartós figyelem zavarával küzdenek.

A hiperaktivitás és/vagy figyelemzavar megállapítása többlépcsős diagnosztikus folyamat eredménye, szülői és tanári kérdőívek kitöltését, közvetlen megfigyelést, speciális differenciáldiagnosztikai vizsgálatok elvégzését követően.

Jellemzői:

- szóródó, terelhető figyelem, hosszabb ideig nem képes összpontosítani,
- komplex feladatokra nem képesek szervezett választ adni, az elterelő ingereket gátolni,
- az impulzivitás következtében kialakuló meggondolatlan viselkedés, eseteként düh, harag-reakciók,
- motoros nyugtalanság (babrálás, széken hintázás, ülőhely elhagyása, stb.),

- megkezdett tevékenység befejezetlensége,
- ingersorozatok hibás kivitelezése,
- tantárgyi alulteljesítés (főként, nyelvi, számolási feladatokkal kapcsolatban),
- én-bizonytalanság, másodlagos pszichés tünetek.

A fejlesztés célja:

- a figyelemszabályozás és a viselkedés egyensúlyának megteremtése.

A fejlesztés feladatai:

- team munka keretében gyógypedagógiai, pszichológiai, szakorvosi együttműködés,
- speciális figyelem-tréning,
- a figyelem tartósságát biztosító környezeti feltételek megteremtése,
- fokozott egyéni bánásmód,
- az önszervezési képesség, az önkontroll fejlesztése,
- feladatok struktúrájának megtervezése és kivitelezése,
- motiválás, sikerélmény biztosítása.

A pszichés fejlődés zavarai körébe tartoznak továbbá a szocioadaptív folyamatok zavarainak következtében kialakuló viselkedésszervezési problémák, amelyek az érzelmi kontroll, ön,- vagy mások felé irányuló agresszió, a szorongás, az én-szabályozás gyengeségében az alkalmazkodóképesség, a célirányos viselkedés, az önszervezés, valamint a metakogníció eltérő fejlődésében mutatkozik meg.

A fejlesztés célja:

- a figyelemszabályozás és a viselkedés egyensúlyának megteremtése.

A fejlesztés feladatai:

- team munka keretében gyógypedagógiai, pszichológiai, szakorvosi együttműködés,
- speciális figyelem-tréning,
- a figyelem tartósságát biztosító környezeti feltételek megteremtése,
- fokozott egyéni bánásmód,
- az önszervezési képesség, az önkontroll fejlesztése,
- feladatok struktúrájának megtervezése és kivitelezése,
- motiválás, sikerélmény biztosítása.

A pszichés fejlődés zavarai körébe tartoznak továbbá a szocioadaptív folyamatok zavarainak következtében kialakuló viselkedésszervezési problémák, amelyek az érzelmi kontroll, ön,- vagy mások felé irányuló agresszió, a szorongás, az én-szabályozás gyengeségében az alkalmazkodóképesség, a célirányos viselkedés, az önszervezés, valamint a metakogníció eltérő fejlődésében mutatkozik meg.

Az iskolai fejlesztés pedagógiai szakaszai

A helyi tantervben indokolt lehet az első évfolyam két tanévi időtartamra történő széthúzása. Az első tanévben:

- az intenzív prevenció,
- a szakszerű funkciófejlesztés,
- a pszichés gondozás,
- a megfelelő motiváció és a feladattudat kialakításának az időszaka,
- a gyógypedagógiai korrekciós – kompenzáló - terápiás módszerek alkalmazásával.

A NAT-ban meghatározott fejlesztési feladatok és tartalmak megvalósítása általában lehetséges.

Kiemelt fejlesztési feladatok:

A NAT-ban leírt fejlesztési feladatok az irányadóak, de az egyes műveltségi területekhez rendelt tartalmak és fejlesztendő kulcskompetenciák (azok fejlődési útjai, módjai és kialakulásuk időtartama) módosulhat.

Egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitáció

Az egészségügyi célú rehabilitáció elsősorban a pszichés fejlődési zavar jellegének, tüneteinek kivizsgálásakor megállapított diagnózisnak megfelelő szakorvosi ellátást, annak folyamatosságát, kontrollját, valamint a pedagógiai rehabilitációt segítő egészségügyi terápiákat foglalja magába.

Fontos a gyermekneurológiai, a fülészeti, valamint a szemészeti vizsgálat, szükség esetén az érzékszervi gyógyítás.

A gyógypedagógiai tanár, terapeuta által vezetett pedagógiai rehabilitáció a funkcionális képességfejlesztő programok külön alkalmazásával, a fejlesztések során tanultak elmélyítésével szolgálja az eredményes iskolai előmenetelt.

A tehetséges tanulók számára a tehetségük kibontakozásához szükséges feltételek, eszközök, módszerek biztosítása a pedagógiai rehabilitációsnak is kiemelt

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségek enyhítésének formái

A 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről értelmében:

„beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek,”

A szokásrendszerek, a harmonikus személyiség, a pozitív énkép kialakulása a nyugodt és biztonságos családi hátteret feltételezi. Zaklatott világunkban azonban már ezekben a korai életszakaszokban sem biztosítottak a testi, lelki fejlődés feltételei. A családok napjainkban egyre kevésbé tudják ellátni szocializáló, védő funkcióikat, emiatt nagyok a társadalmi elvárások az intézményes neveléssel szemben.

A beilleszkedési és magatartási gondokkal küzdő tanulók esetében a tanulási esélyegyenlőség megteremtéséhez legfontosabb feladatunk a prevenció és a folyamatos gondozás. Pedagógusaink a fejlesztőpedagógus segítségével – igyekeznek megismerni a tanulási, beilleszkedési és magatartási nehézségekkel küzdő tanulóink személyiségét, családját. Nagy türelemmel, figyelemmel, törődéssel keresik a problémák okait.

A megismerés és a problémák feltárása utáni feladataink:

- Szükség esetén fejlesztő pedagógiai szolgáltatásaink keretén belül különféle vizsgálatokat és terápiás módszereket alkalmazunk.
- Esetelemzésekkel alakítjuk az egységes szemléletet a hatékony nevelés érdekében a gyermeket tanító kollégák körében.
- Differenciált bánásmódot biztosítunk, segítjük tanulóinkat önértékelési problémáik rendezésében, új értékrend kialakításában, az önszabályozás képességének fejlesztésében.
- Részképesség zavar esetén a gyermekek fejlesztő foglalkozáson vesznek részt, ahol differenciált feladatokkal, egyéni haladási tempóval, egyéni motiválással segítjük továbbhaladásukat (fejlesztő pedagógusok).

A beilleszkedési zavarral, tanulási nehézséggel, magatartási rendellenességgel küzdő gyermek részére fejlesztő pedagógusunk, a gyermek- és ifjúságvédelmi felelősünk a közösségi életbe való beilleszkedést elősegítő foglalkoztatásokat is tartanak, ezzel növelve a tanulási esélyegyenlőségüket a közösségben.

Eredményes nevelő-oktató munkánk érdekében a magatartási problémák megfelelő, személyre szabott, türelmes kezelése minden pedagógus fontos feladata.

Kiemelten tehetséges tanuló

A 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről értelmében:

„kiemelten tehetséges gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.”

Tehetséggondozás, képességfejlesztés

Tehetségen azt a velünk született adottságokra épülő, majd gyakorlás, céltudatos fejlesztés által kibontakozott képességeket értjük, amely az emberi tevékenység egy bizonyos területén az átlagosat messze túlhaladó teljesítményeket tud létrehozni.

Minden pedagógus feladata, hogy felhívja a figyelmet a tehetséges tanítványokra, hogy megfelelően lehessen gondoskodni a fejlesztésükről. Fontos a tanulók felkészítése, ösztönzése, bíztatása, előmenetelének figyelemmel kísérése. Segítjük a középiskolai beiskolázásnál a megfelelő iskolatípus megtalálását.

Gyakorlatunkban a frontális- és csoportmunka mellett differenciált, kiscsoportos és egyéni foglalkozások alkalmával lehetőség nyílik az egyéni képességek megismerésére és kibontakoztatására. A szaktárgyi tanulmányok terén ezt külön feladatok: gyűjtőmunka, egy-egy téma közös témahét, projekt formájá-

ban történő vagy önálló feldolgozása, szakkörök, házi, megyei és országos tantárgyi versenyek biztosítják. E tevékenység kiterjed a tanórai és tanórán kívüli területekre egyaránt.

Tanórán belül:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- csoportbontás, heterogén és homogén csoportok alakítása,
- kooperatív tanulási technikák alkalmazása,
- továbbtanulás segítése felkészítő foglalkozásokkal,
- személyes beszélgetések, bíztatás, jutalmazás.

Tanórán kívül:

- versenyek, vetélkedők
- projektek
- szakkörök
- szabadidős foglalkozások (mozi-, színház-, múzeum-látogatás)

Feladataink, tevékenységeink a kompetenciaterületek fejlesztése érdekében:

- tanulmányi versenyek szervezése minél szélesebb körben
- a versenyek legfontosabb eleme a felkészítés, amely egyéni, építkező jellegű legyen
- hatékony a kiscsoportos munkamódszerek alkalmazása
- a versenyzés etikájának megtanítása
- fontos a versenyre való felkészítő tanárok kísérő, együtt-érző, támogató szerepköre
- önálló kiselőadások szakórákon, szakkörökön, elsősorban a tehetséges tanulóknak
- biztató értékelés
- differenciált feladatok adása,
- csoportfoglalkozások szervezése, amelyek az adott témakörben való jártasság szerint átjárhatók
- a tanterem átalakításának lehetőségei (asztalok összetolása - kötött padsorok – kör, félkör alakban)
- a házi feladatok differenciálása
- órai gyakorláskor más-más feladatkörök, bejárási utak biztosítása (pl. önálló szövegfeldolgozás, közös olvasás, lényegkiemelés)

2.8.2. Hátrányos helyzetű tanulók

Az a tanuló, akit a jegyző védelembe vett, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül hátrányos helyzetűnek minősül. A jogosultság megállapításáról szóló határozat meghozatalával egyidejűleg tájékoztatni kell a szülőt azokról a kedvezményekről, juttatásokról, pályázati lehetőségekről, amelyek a gyermeket megillethetik, ha megfelel a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekre vonatkozó feltételeknek.

Tájékoztatni kell továbbá a szülőt arról is, hogy a védelembe vett, illetőleg rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermeke akkor minősül halmozottan hátrányos helyzetűnek, ha a szülei legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányaikat fejezték be sikeresen.

Iskolánkban a tanulók 70 %-a hátrányos helyzetű. Igyekszik biztosítani a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű tanulók számára a felzárkózást, a hátránykompenzálás.

A szociális hátrányok enyhítését az alábbi tevékenységek szolgálják:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- a felzárkóztató órák;
- a napközi otthon;
- a diákétkeztetés;
- a felzárkóztató foglalkozások;
- könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a nevelők és a tanulók segítő, személyes kapcsolatai;
- a szülők, a családok nevelési, életvezetési gondjainak segítése;
- a családlátogatások;
- a továbbtanulás irányítása, segítése;
- az iskolai gyermek- és ifjúságvédelmi felelős tevékenysége;
- a tankönyvvásárláshoz nyújtott segélyek;
- az étkezési díjak kifizetéséhez nyújtott segélyek;
- szoros kapcsolat a polgármesteri hivatallal és a gyermekjóléti szolgálattal annak érdekében, hogy a szociális hátrányt elszenvedő tanulók minél hamarabb segítségben részesüljenek.

2.9. A TANULÓKNAK AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATBAN VALÓ RÉSZVÉTEL JOGAI GYAKORLÁSÁNAK RENDJE

Az iskola a tanulók a nevelés-oktatással összefüggő közös tevékenységük megszervezésére, a diákköröket hozhatnak létre, amelyek létrejöttét és működését a nevelőtestület segíti. A diákkörök döntési jogkört gyakorolnak saját közösségi életük tervezésében, szervezésében, tisztségviselőik megválasztásában, és jogosultak képviseltetni magukat a diákönkormányzatban.

Diákönkormányzat

A tanulók, a diákkörök a tanulók érdekeinek képviseletére diákönkormányzatot hozhatnak létre. A diákönkormányzat munkáját felsőfokú végzettségű és pedagógus szakképzettségű személy segíti, akit a diákönkormányzat javaslatára az intézményvezető bíz meg ötéves időtartamra.

A diákönkormányzat véleményt nyilvánít:

- az iskolai SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
- a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,
- az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor,
- a házirend elfogadása előtt.

- a tanulók közösségét érintő kérdések meghozatalánál,
- a tanulók helyzetét elemző, értékelő beszámolók elkészítéséhez, elfogadásához,
- a tanulói pályázatok, versenyek meghirdetéséhez, megszervezéséhez,
- az iskolai sportkör működési rendjének megállapításához,
- az egyéb foglalkozás formáinak meghatározásához,
- a könyvtár, a sportlétesítmények működési rendjének kialakításához,
- az intézményi SZMSZ-ben meghatározott ügyekben.

A diákönkormányzat véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet a nevelési-oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben.

A diákönkormányzat a nevelőtestület véleményének kikérésével dönt:

- saját működéséről,
- a diákönkormányzat működéséhez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról,
- hatáskörei gyakorlásáról,
- egy tanítás nélküli munkanap programjáról,
- az iskolai, kollégiumi diákönkormányzat tájékoztatási rendszerének létrehozásáról és működtetéséről,
- amennyiben az intézményben működik, a nevelési-oktatási intézményen belül működő tájékoztatási rendszer szerkesztősége tanulói vezetőjének, felelős szerkesztőjének, munkatársainak megbízásáról.

A diákönkormányzat SZMSZ-ét a választó tanulóközösség fogadja el, és a nevelőtestület hagyja jóvá.

Azokban az ügyekben, amelyekben a diákönkormányzat véleményének kikérése kötelező, a diákönkormányzat képviselőjét a tárgyalásra meg kell hívni.

A diákönkormányzat feladatainak ellátásához térítésmentesen használhatja az iskola, a helyiségeit, berendezéseit, ha ezzel nem akadályozza az iskola, a kollégium működését.

Diákközgyűlés:

A diákközgyűlés összehívását az iskolai diákönkormányzat vezetője kezdeményezi.

A diákközgyűlés napirendi pontjait a közgyűlés megrendezése előtt tizenöt nappal nyilvánosságra kell hozni.

2.10. A SZÜLŐ, A TANULÓ, A PEDAGÓGUS ÉS AZ INTÉZMÉNY PARTNEREI KAPCSOLATTARTÁSÁNAK FORMÁI

2.10.1. A szülők, a tanulók és a pedagógusok együttműködésének formái

A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkatervről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- az iskola igazgatója legalább évente egyszer a diákközgyűlésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén,
- a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és a diákönkormányzat faliújságján keresztül,

- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon.

A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban, illetve a tájékoztató füzeten keresztül írásban) tájékoztatják.

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel vagy az SZMK-val.

A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkatervről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- az iskola igazgatója legalább félévente egyszer a szülői munkaközösség választmányi ülésén vagy az iskolai szintű szülői értekezleten,
- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályok szülői értekezletein.

A szülők és a pedagógusok együttműködésére az alábbi fórumok szolgálnak:

- Családlátogatás

  Feladata a gyermekek családi hátterének, körülményeinek megismerése, illetve tanácsadás a gyermekek optimális fejlesztésének érdekében.

- Szülői értekezlet

  Feladata:

  - a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása,
  - a szülők tájékoztatása az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről,
  - az országos és a helyi közoktatás-politika alakulásáról, változásairól,
  - a helyi tanterv követelményeiről,
  - az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,
  - saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról,
  - a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
  - az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról,
  - a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola igazgatósága felé.

- Fogadóóra

Feladata a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal. (Otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás stb.)

- Nyílt tanítási nap

Feladata, hogy a szülő betekintést nyerjen az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba, ismerje meg személyesen a tanítási órák lefolyását, tájékozódjon közvetlenül gyermeke és az osztályközösség iskolai életéről.

- Írásbeli tájékoztató

Feladata a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztály szintű programokról.

A szülői értekezletek, a fogadóórák, és a nyílt tanítási napok időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg.

A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, nevelőtestületével.

2.10.2. Az intézmény külső kapcsolatai:

- Kótaj Község Önkormányzata
- Rétközi Iskolaszövetség (RISZ) oktatási intézményei,
- történelmi egyházak képviseletei,
- iskolaorvosok, védőnők,
- Gyermekjóléti Szolgálat
- Körzeti Rendőrkapitányság,
- óvoda
- középiskolák,
- Roma Nemzetiségi Önkormányzat Kótaj,
- sportegyesületek,
- civil szervezetek.

Intézményünk szakmai irányítója a Nemzeti Erőforrás Minisztérium. Szakmai kapcsolatot tartunk a Baptista Szeretetszolgálat EJSZ fenntartó illetékes szerveivel, és az Oktatási Hivatallal.

2.11. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK

Tanulmányok alatti vizsgák:

- osztályozó vizsga,
- a különbözeti vizsga,
- a pótló vizsga
- javítóvizsga

A kiskorú tanuló érdemjegyeiről a szülőt folyamatosan tájékoztatni kell.

Osztályozó vizsga:

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha:

- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól,
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a 250 órát, egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja, és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, valamint az igazolatlan mulasztása-

inak a száma nem haladta meg a húsz tanórai foglalkozást és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,

- a tanuló a félévi, év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát.

A tanuló egy osztályozó vizsgán – kivétel, ha engedélyezték számára, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget – egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik.

A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.

Különbözeti vizsga

A tanuló abban az iskolában tehet, amelyben a tanulmányait folytatni kívánja.

Pótló vizsga

Pótló vizsgát tehet a vizsgázó, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.

Fel nem róható ok: minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására.

A pótló vizsga, ha az igazgató hozzájárul, az adott vizsganapon vagy a vizsgázó és az intézmény számára megszervezhető legközelebbi időpontban is letehető, ha ehhez a feltételek megteremthetőek.

Ha a vizsgázó azt kéri, a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell.

Javítóvizsga

Javítóvizsgát tehet a tanuló, ha

- a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott,
- az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

A tanulmányok alatti vizsgák időpontjai:

- A különbözeti vizsgára tanévenként legalább két vizsgaidőszakot kell kijelölni.
- Az osztályozó és különbözeti vizsga esetén a vizsgát megelőző három hónapon belül kell a vizsgaidőszakot kijelölni.
- Osztályozó vizsgát az iskola a tanítási év során bármikor szervezhet.

Különbözeti vizsga időpontjai intézményünkben:

december 1-10,

február 1-10.

Osztályozó vizsga: első félév és a második félév zárását követő egy héten belül

Javítóvizsga: az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban tartható.

A vizsgák időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell.

A kiskorú tanuló szülője a félév vagy a tanítási év utolsó napját megelőző harmincadik napig, ha a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet, az engedély megadását követő öt napon belül jelentheti be, ha a tanuló osztályzatának megállapítása céljából független vizsgabizottság előtt kíván számot adni tudásáról.

A bejelentésben meg kell jelölni, hogy milyen tantárgyból kíván vizsgát tenni. Az iskola igazgatója a bejelentést nyolc napon belül továbbítja a kormányhivatalnak, amelyik az első félév, valamint a tanítási év utolsó hetében szervezi meg a vizsgát.

A tanuló – kiskorú tanuló esetén a szülője – a bizonyítvány átvételét követő tizenöt napon belül kérheti, hogy amennyiben bármely tantárgyból javítóvizsgára utasították, akkor azt független vizsgabizottság előtt tehesse le. Az iskola a kérelmet nyolc napon belül továbbítja a kormányhivatalnak.

A kormányhivatal által szervezett független vizsgabizottságnak nem lehet tagja az a pedagógus, akinek a vizsgázó hozzátartozója, továbbá aki abban az iskolában tanít, amellyel a vizsgázó tanulói jogviszonyban áll.

A tanulmányok alatti vizsgaszabályzat a mellékletben található.

2.12. A TANULÓ FELVÉTELE ÉS AZ ÁTVÉTELE, A TANULÓK OSZTÁLYBA, CSOPORTBA VALÓ BEOSZTÁSA

A tankötelezettség megállapítása

- A gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a hatodik életévét betölti, és az óvoda azt javasolja, legkésőbb az azt követő évben tankötelessé válik.
- A gyermek tankötelezettségének teljesítése a tanév első tanítási napján kezdődik.

- A fejlettséget korábban elérő gyermek esetében a kormányhivatal a szülő kérelmére a szakértői bizottság véleménye alapján engedélyezheti, hogy a gyermek hatéves kor előtt megkezdje tankötelezettségének teljesítését.

Az iskola igazgatója a gyermek iskolába lépéshez szükséges fejlettségének megállapítása céljából a szakértői bizottság vizsgálatát kezdeményezheti;

- ha a szülő nem ért egyet az óvoda által kiállított igazolással, döntéssel és arról az iskola igazgatója tudomást szerez, kivétel, ha a kérdésben a szakértői bizottság korábban még nem hozott döntést,
- ha szükséges a gyermek sajátos iskolai nevelésben-oktatásban való részvételéről dönteni - az óvoda javaslata vagy a szülő kérése alapján - ha erről a szakértői bizottság korábban nem hozott döntést.

Az adott évben tanköteles korba lépő sajátos nevelési igényű gyermeket a szülő a szakértői bizottság véleményében vagy a kormányhivatal jogerős határozatában megjelölt időpontig köteles beíratni a kijelölt iskolába.

Tanulói jogviszony

A tanuló, a magántanuló az iskolával tanulói jogviszonyban áll. A tanulói jogviszony felvétel vagy átvétel útján keletkezik.

A felvétel és az átvétel jelentkezés alapján történik. A felvételről vagy átvételről az iskola igazgatója dönt.

A tanulói jogviszony a beíratás napján jön létre.

Tanulói felvétel

Az általános iskola köteles felvenni, átvenni azt a tanköteles tanulót, akinek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye a körzetében található. A tanköteles korba lépő gyermeket a szülő március 1-je és április 30-a között, a kormányhivatal által közleményben vagy hirdetményben közzétett időpontban köteles beíratni a lakóhelye szerint illetékes vagy a választott iskola első évfolyamára.

Az iskola igazgatója

- a felvételről, átvételről tanulói jogviszonyt létesítő, vagy elutasító döntést hoz,
- értesíti a szülőt a döntést megalapozó indokolással,
- értesítésben felhívja a figyelmet a fellebbezés lehetőségére,
- átvétel esetén értesíti az előző iskola igazgatóját.

Az iskola igazgatója értesíti a gyermek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes kormányhivatalt, ha a gyermeket az iskolába nem íratták be.

Az iskolába felvett tanulót, a magántanulót is az iskola tartja nyilván.

További felvételi lehetőségről szóló tájékoztatót a helyben szokásos módon, legalább tizenöt nappal a felvételi, átvételi kérelmek benyújtására, rendelkezésre álló időszak első napja előtt nyilvánosságra kell hozni.

További felvételi, átvételi kérelmek esetén az intézmény köteles először a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók kérelmét teljesíteni.

- A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók közül előnyben kell részesíteni azokat, akiknek a lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye a településen van.
- A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felvétele után a további felvételi kérelmek elbírálásánál előnyben kell részesíteni azokat a jelentkezőket, akiknek a lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye azon a településen található, ahol az iskola székhelye vagy telephelye, feladatellátási helye található.
- Ha az iskola a megadott sorrend szerint az összes felvételi kérelmet helyhiány miatt nem tudja teljesíteni, az érintett csoportba tartozók között sorsolás útján dönt. A sorsolásra a felvételi, átvételi kérelmet benyújtókat meg kell hívni. A sorsolás lebonyolításának részletes szabályait a házirend tartalmazza.
- A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felvételi, átvételi kérelmének teljesítése után sorsolás nélkül is felvehető a sajátos nevelési igényű tanuló, továbbá az a tanuló, akinek ezt különleges helyzete indokolja.

Különleges helyzetű tanuló az a tanuló, akinek:

- szülője, testvére tartósan beteg vagy fogyatékkal élő, vagy
- testvére az adott intézmény tanulója, vagy
- munkáltatói igazolás alapján szülőjének munkahelye az iskola körzetében található, vagy
- az iskola a lakóhelyétől, ennek hiányában tartózkodási helyétől egy kilométeren belül található
- ***A tanuló átvétele***
- A tanuló átvételére a tanítási év során bármikor lehetőség van.

Az átvételi kérelemhez be kell mutatni:

- személyazonosítására alkalmas, a gyermek nevére kiállított személyi azonosítót és lakcímet igazoló hatósági igazolványt,
- az elvégzett évfolyamokat tanúsító szóló bizonyítványt.

A második-nyolcadik évfolyamba jelentkező tanulóknak – az iskola helyi tantervében meghatározott követelmények alapján összeállított – szintmérő vizsgát kell tennie azokból a tantárgyakból, amelyet a másik iskolában is tanult a tanuló, idegen nyelvből és azokból a tantárgyakból, amelyeket előző iskolájában – a bizonyítvány bejegyzése alapján – nem tanult, különbözeti vizsgát. A különbözeti vizsga időpontjáról a szülőt a tanuló átvétele során tájékoztatni kell. A különbözeti vizsga szervezése a tanulói jogviszony keletkezésétől számított három hónap eltelte után lehetséges.

Amennyiben a tanuló a különbözeti vizsgán az előírt követelményeknek nem felel meg, a vizsgát az adott tantárgyból 2 hónapon belül megismételheti.

Ha az ismételt vizsgán teljesítménye újból nem megfelelő, az évfolyamot köteles megismételni, vagy a tanév közben az előző évfolyamra beiratkozni.

Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanulók felvételéről a szülő kérésének, a tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vételével az iskola igazgatója dönt.

Ha a körzeten kívüli tanuló az első-negyedik évfolyamra jelentkezik, vagy ha az ötödik-nyolcadik évfolyamon tanév végi osztályzatának átlaga 3,5 alatt van, illetve magatartása vagy szorgalma rossz, hanyag, változó minősítésű, az igazgató a tanuló felvételéről szóló döntése előtt kikéri az igazgatóhelyettes és az érintett évfolyam osztályfőnökeinek véleményét. Ugyanezt kell tenni akkor, ha a beiskolázási körzeten kívül lakó tanuló előzőleg már iskolánk tanulója volt, de tanulmányi eredménye, magatartása vagy szorgalma a fentebb leírtak szerint alakul. Ilyen esetben az iskola igazgatója az igazgatóhelyettesek és az osztályfőnökök véleményének figyelembe vételével dönt arról, hogy az érintett tanuló folytathatja-e tanulmányait iskolánkban, vagy jelentkeznie kell a lakóhelye szerint illetékes iskolában. A döntésről a szülőt írásban értesíteni kell.

Az iskola igazgatója értesíti a tanuló lakóhelye, tartózkodási helye szerint illetékes kormányhivatalt, ha olyan tanköteles tanulót vett fel vagy át, akinek lakóhelye, tartózkodási helye nem a nevelési-oktatási intézmény székhelyén van.

A tanulók osztályba, csoportba történő beosztása:

Az iskolába felvett tanulók osztályba, csoportba történő beosztásáról a szakmai munkaközösség véleményének a kikérésével, az iskola igazgatója dönt.

2.13. AZ ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS ISKOLAI TERVET

Általános iskolás kortól kezdve lehetőséget kell biztosítani arra, hogy a tanulók az elsősegély nyújtás alapismereteivel megismerkedhessenek.

Az oktatási intézmény maga is lehet baleset forrása, hiszen a mozgásos órák, foglalkozások (testnevelés, sportkör stb.), a szünetekben történő önfeledt játék, a legprecízebb tanári felügyelet mellett is tartogathatnak, eredményezhetnek kisebb-nagyobb baleseteket. A tanulóknak meg kell tanulniuk, el kell sajátítaniuk azokat az ismereteket, amelyekkel gyors segítséget nyújthatnak társaiknak (a baleset során keletkezett helyzet felismerése, stb.) addig, míg a szakszerű segítség meg nem érkezik.

Ma Magyarországon több olyan baleset is történik, amely során kisebb lett volna a baj, ha a közelben van olyan személy, aki mer vagy tud gyors segítséget nyújtani a bajba jutottaknak, addig, míg a mentő megérkezik. Elsősegélynyújtó ismeretek elsajátítása elsősorban a jogosítvány megszerzéséhez köthető, ahol a megszerzett ismereteket rövid ideig, kevés gyakorlással szerzik meg.

Az általános iskolában kezdődő ismeretelsajátítás segítséget nyújthat abban, hogy a későbbiekben tanulóink stabil ismeretekkel bármilyen baleseti szituációban hatékonyan tudjanak segítségére lenni a balesetet szenvedett társának.

Ehhez a tanulóknak a következő ismeretek megszerzésére van szüksége.

Az elsősegélynyújtás, olyan egészségügyi beavatkozás, amelyet bárki a végleges szakellátás megkezdése előtt végez, baleset vagy hirtelen egészségkárosodás közvetlen körülményeinek elhárítása és az állapot további romlásának feltartóztatása érdekében.

Az elsősegélynyújtás célja, hogy a beteg állapotának további romlását megakadályozzuk, az esetleges életveszélyt elhárítsuk és próbáljuk megnyugtatni a beteget.

Az elsősegélynyújtás végső célja lehet:

- az élet megmentése,

- a további egészségkárosodás megakadályozása
- a gyógyulás elősegítése.

Az elsősegélynyújtás tananyaga

Cím	Téma	Megvalósítás
Az elsősegélynyújtás alapjai	Az elsősegélynyújtás fogalma Helyszínbiztosítás	Tanterem, tornaterem Tanórán (technika, környezet-ismeret, testnevelés, biológia) Közlés formájában
Általános betegvizsgálat	Általános betegvizsgálat A keringés és a légzés vizsgálata Diagnózis felállítása	Az iskola: orvosi szoba, tanterem, tornaterem Tanórán (környezetismeret, testnevelés, biológia)
Vérzések és ellátásuk	A keringési rendszer felépítése Vérzések típusai Sokk Kötözések	Tanterem Tanórán (környezetismeret biológia, technika), délutáni foglalkozás keretén belül Szemléltetés interaktív tananyaggal (video)
Végtagsérülések	Csont- és izomrendszer felépítése Végtagsérülések Rögzítési módok	Tanterem, tornaterem Tanórán (környezetismeret, biológia, testnevelés), délutáni foglalkozáson Szemléltetés video filmen, bemutatás, gyakoroltatás
Kötözések és rögzítések gyakorlat	Fedőkötés Nyomókötés Sapka-, parittyakötés Rögzítés háromszögletű kendővel	Tanterem, tornaterem Délutáni foglakozás keretében Kötések és rögzítések szakszerű bemutatása, meghívott szakember (pl.: mentős) segítségével.
Légútbiztosítás	A légző szervrendszer felépítése Légút biztosítási lehetőségek	Tanterem, tornaterem Tanórán (biológia) Előadás, bemutatás bábun
Mérgezések	Ételmérgezések Gázmérgezések Gyógyszer-, alkohol- és egyéb vegyszerek okozta mérgezések	Tanterem Tanórán (környezetismeret, biológia, kémia, technika) Interaktív tananyag, csoport- és gyűjtőmunka, tabló készítése
Égési sérülések	A kültakaró felépítése Égési sérülések típusai	Osztályterem Tanév kezdetén, tanórán (kör-

	Égési sérülések ellátása Általános tűzvédelmi ismeretek Füstmérgezés	nyezetismeret, kémia, biológia) Tűzvédelmi oktatás, bemutatás (szemléltető eszközön), video film
Cukorbetegség, allergia	Cukorbetegek ellátása Allergia biológiai alapjai Allergiás tünetek kezelése	Tanterem Tanórán (környezetismeret, biológia, természetismeret) Interaktív anyag, video
Áramütések	Áramütés Villámlás	Tanterem Tanórán (fizika, kémia, környezetismeret, technika), délutáni foglalkozás Interaktív anyag
Gyermekbalesetek	Tipikus gyermekbalesetek Különbségek a gyermek és a felnőtt ellátásban	Tanterem, tornaterem, udvar Tanórán, délutáni foglalkozáson Szóbeli, írásbeli szövegalkotás, előadás, video film
Vízi mentés	Vízimentés fogalma Meteorológiai ismeretek	Tanterem Tanórán (testnevelés, biológia, környezetismeret, földrajz), kirándulások alkalmával Megfigyelés, beszélgetés
Hazai mentőszervezetek	Hazánk mentéstörténete Hazai mentőszervezetek Az OMSZ szervezeti felépítése	Tanterem Tanórán Előadás, video

Megvalósítása:

A témakörökhöz szakemberek segítségét veszi igénybe az iskola.

Az ismeretek elsajátítása már alsóban, a tanulók életkorához igazodva elkezdődik, felsőben tanórai keretben vagy egyéb foglalkozások során történhet.

2.14. HIT- ÉS VALLÁSOKTATÁS

Az iskolában a 2013/2014-es tanévtől kezdődően 1. és 5. évfolyamon felmenő rendszerben a tanulók a kötelező tanítási órák keretén belül bibliaismeret órán vesznek részt. Az iskolában a területileg illetékes, bejegyzett egyházak hit-és vallásoktatás órákat szervezhetnek, melyen azok a tanulók vesznek részt, akik ezt választják. A hit- és vallásoktatáson való részvétel az azt választó tanulók számára kötelező.

A tanulók hit- és vallásoktatását az egyházi jogi személy által kijelölt hitoktató végezheti.

3. HELYI TANTERV

A Nat-ban megfogalmazottak alapján a kerettantervek határozzák meg a tanulás-tanítás folyamatában elsajátítandó fejlesztési követelményeket, az elvárt tudás mélységét.

Az új NAT szerinti szakaszok:

- alsó tagozat,
- felső tagozat,
- középiskolai nevelés-oktatás szakasza,
- szakiskolában folyó nevelés-oktatás szakasza,
- Köznevelési hídprogramban (I.,II) folyó nevelés-oktatás szakasza.

Az új Nat-ban megfogalmazódó fejlesztési feladatok és közműveltségi tartalmak az egyes nevelési-oktatási szakaszokhoz kapcsolódnak.

Az új Nat-ban megfogalmazódó fejlesztési feladatok és közműveltségi tartalmak az egyes nevelési-oktatási szakaszokhoz kapcsolódnak.

Az alapfokú nevelés-oktatás szakasza első évfolyamon kezdődik és a nyolcadik évfolyam végéig tart.

Két részre tagolódik:

- az első évfolyamon kezdődő és a negyedik évfolyam végéig tartó alsó tagozat,
- az ötödik évfolyamon kezdődő és a nyolcadik évfolyam végéig tartó felső tagozat.

Az alsó tagozat:

- első –második évfolyamon lehetővé kell tenni, ösztönzi az ebben az életkorban a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelését,
- harmadik–negyedik évfolyamon erőteljesebbé – a negyedik évfolyam végére már meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok.

A felső tagozat:

- a nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez kötődik,
- szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása,
- a hetedik–nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaorientációra.

Az új NAT belépése a 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet szerint.

Tan-év/évfolyam	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
2013./2014.	ÚJ NAT	RÉGI NAT	RÉGI NAT	RÉGI NAT	ÚJ NAT	RÉGI NAT	RÉGI NAT	RÉGI NAT
2014./2015.	ÚJ NAT	ÚJ NAT	RÉGI NAT	RÉGI NAT	ÚJ NAT	ÚJ NAT	RÉGI NAT	RÉGI NAT
2015./2016.	ÚJ NAT	ÚJ NAT	ÚJ NAT	RÉGI NAT	ÚJ NAT	ÚJ NAT	ÚJ NAT	RÉGI NAT
2016/2017.	ÚJ NAT	ÚJ NAT	ÚJ NAT	ÚJ NAT	ÚJ NAT	ÚJ NAT	ÚJ NAT	ÚJ NAT

3.1. A VÁLASZTOTT KERETTANTERV

A Nat-ban megfogalmazott elvek, célok, fejlesztési feladatok és műveltségi tartalmak a képzési szakasz sajátosságai szerint több változatban elkészített kerettantervekben jelennek meg.

Az intézmények az oktatásért felelős miniszter által kiadott, illetve jóváhagyott kerettantervekből választhatnak, amelyek a tartalmi szabályozás következő szintjét jelentik.

Az egyes iskolatípusokban és oktatási szakaszokban a kerettantervek rögzítik a nevelés és oktatás céljait, a tantárgyi rendszert, az egyes tantárgyak témaköreit, tartalmát, a tantárgyak egy vagy két évfolyamonkénti követelményeit, a tantárgyközi tudás- és készségterületek fejlesztésének feladatait, és közlik a követelmények teljesítéséhez rendelkezésre álló, illetve ajánlott időkeretet.

Az intézmény szakmai önállóságát a kerettantervekben kötelező tartalommal nem szabályozott időkeret szabad felhasználása, a módszertani szabadság, az engedélyezett kerettantervek közötti választás, illetve az egyedi tantervek engedélyeztetési lehetősége biztosítja.

A kerettantervek határozzák meg a tanulás-tanítás folyamatában elsajátítandó fejlesztési követelményeket, továbbá az elvárt tudás mélységét, szervezettségét, és alapul szolgálnak a kimeneti követelmények meghatározásához.

A 2013/2014-es tanévtől a 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról (új Nat) és az erre épülő kerettantervek bevezetése felmenő rendszerben első és ötödik évfolyamon kerülnek bevezetésre. A többi évfolyamon kifutó rendszerben a 243/2003. (XII. 17.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról, a hozzá kapcsolódó, az intézmény által adaptált kerettantervet alkalmazása történik.

3.1.1. A 2012/2013-as tanévtől kifutó rendszerben használt tantárgyi rendszer és heti óraszámok

Az egyes évfolyamokon tanított tantárgyak, tanórai foglalkozások és óraszámok

Az Oktatási Minisztérium által elfogadott **Kerettanterv** képezi a helyi tantervünk kifutó rendszerű alapját.

A Kerettanterv:

- A helyi adottságoknak megfelel, hisz a mi iskolánk átlagos személyi és tárgyi feltételekkel rendelkezik, és tanulóifjúságunk e tantervben vázolt gyermeki képességekhez és összetételhez rendelhető.
- Iskolánkban is megtanítható, életközeli, gyermekközpontú, amelyben megjelenik a gyermeki cselekedtetés.
- Megfelel azon elvárásainknak, miszerint célul tűztük ki a tehetséggondozást, ugyanakkor kiemelten kezeljük a gyenge képességű tanulók felzárkóztatását.

Az iskola egyes évfolyamain tanított tantárgyak, a kötelező és választható tanórai foglalkozások és azok óraszámai

A tantárgyi kerettantervek évfolyamonként ismétlődő szerkezeti egységei általában a következők:

Belépő tevékenységformák:

A Nemzeti alaptanterv fejlesztési feladatainak megvalósításához nélkülözhetetlen - évfolyamonként belépő - gondolati műveleteket, információszerző és - feldolgozó eljárásokat, szóbeli, írásbeli, rajzi-manuális, mozgásos stb. tevékenységeket tartalmaz.

OM kerettanterv óraszámai (kifutó rendszerben)

A Kerettanterv ajánlott tantárgyi rendszere és az óraszámok

Tantárgy/évfolyam	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**
Magyar nyelv és irodalom	8	8	7,5	7	4	4	3,5	3,5
Történelem – hon- és népismeret					2	2	2	2
Angol nyelv				3	3	3	3	3
Matematika	4	4	3,5	3	4	3	3	3
Informatika			0,5	0,5	0,5	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1,5	2				
Természetismeret					2	1,5		
Fizika							1,5	1,5

Biológia							1,5	1,5
Kémia							1,5	1,5
Földrajz						1	1,5	1,5
Ének-zene	1	1	1,5	1,5	1	1	1	1
Rajz és vizuális kultúra	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1	0,5
Technika és életvitel	1	1	1	1	1	1	1	0,5
Testnevelés és sport	3	3	3	3	2,5	2,5	2,5	2,5
Ember- és társ. ism., etika							0,5	0,5
Osztályfőnöki					1	0,5	0,5	0,5
Egészségtan						0,5		
Mozgókép és médiaismeret (modul)								1
Szabadon tervezhető óra	0,5	0,5						
Kötelező óraszám	**20**	**20**	**20**	**22,5**	**22,5**	**22,5**	**25**	**25**

Az iskolánk által adaptált tantárgyi rendszer és heti óraszámok

Tantárgy/évfolyam	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**
Kötelező tanítási órák								
Magyar nyelv és irodalom	8	8	7,5	7,5	4	4	3,5	3,5
Történelem – hon- és nép-ismeret					2	2,5	2	2
Angol nyelv				2	3	3	3	3
Matematika	4,5	4	4	4	4	3	3	3
Informatika			0,5	0,5	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1,5	1,5	2				
Természetismeret					2	2		
Fizika							1,5	1,5
Biológia							1,5	1,5
Kémia							1,5	1,5
Földrajz							1,5	1,5

Ének-zene	1	1	1	1	1	1	1	1
Rajz és vizuális kultúra	1,5	1,5	1,5	1,5	1	1	1	0,5
Technika és életvitel	1	1	1	1	1	1	1	1
Testnevelés és sport (tánc)	3	3	3	3	2,5	2,5	2,5	2,5
Ember- és társ. ism., etika							0,5	0,5
Osztályfőnöki					1	1	0,5	0,5
Egészségtan						0,5		
Mozgókép és médiaismeret (modul)								0,5
Összesen	**20**	**20**	**20**	**22,5**	**22,5**	**22,5**	**25**	**25**
Nem kötelező (választható) tanítási órák								
Magyar nyelv és irodalom					0,5	0,5	0,5	0,5
Matematika						1		
Történelem					0,5			
Testnevelés és sport					0,5	0,5		

Tantervi modulok

A hon-és népismeret modul oktatása a 6. évfolyamon a történelembe, a tánc és dráma a 6. évfolyamon a testnevelés tantárgyba integrálva. Az egészségtan modul 6. évfolyamon, a mozgókép és médiaismeret a 8. évfolyamon, az ember és társadalomismeret, etika modul a 7-8. évfolyamon önálló modulként jelenik meg.

A különböző tantárgyak óraszámait a törvényi előírásoknak megfelelően az iskola sajátosságait, céljait szem előtt tartva alakítottuk ki. A tanórán kívüli órakeret felosztása a tanulók igényeinek megfelelően a tantestület döntése alapján változhat.

3.1.2. A sajátos nevelési igényű tanulók oktatása a „Kerettanterv a sajátos nevelési igényű tanulók számára" kerettanterv alapján történik.

Sajátosságai:

- iskolaszakaszokra készült, biztosítva a dokumentum alapján pedagógiai programot készítő intézmények számára a nagyobb mozgásteret;
- tantárgyi struktúrája igazodik az enyhe értelmi fogyatékosságból adódó nevelhetőség, oktathatóság, képezhetőség sajátosságaihoz:
  - integrált természetismereti tantárgyakat tartalmaz;
  - az élő idegen nyelv tanítása 7. évfolyamon kezdődik, helyi döntés alapján ezt megelőzően is megkezdhető;
  - az informatika tantárgyban hosszú előkészítő időszakot biztosít;

- a kompetenciák fejlesztésében megkülönböztetett figyelmet fordít a személyes, a szociális, a kommunikációs, és az életvezetési kompetenciákra;

- szerkezetében egymással szorosan kapcsolódó egységekből épül fel;
- az intézményi folyamattervezéshez a fejlesztési feladatok megvalósítását segítő konkrét prioritásokat ad;
- fejlesztési feladatainak szerkezete lehetővé teszi a tanulók egyéni haladási ütemének figyelembe vételét.

A „Kerettanterv a sajátos nevelési igényű tanulók számára" tantárgyi rendszere és heti óraszáma

2012/2013-as tanévre (kifutó rendszerben)

Tantárgyak	**Szakaszok – Évfolyamok**							
	Bevezető szakasz		**Kezdő szakasz**		**Alapozó szakasz**		**Fejlesztő szakasz**	
	1. évfolyam	**2. évfolyam**	**3. évfolyam**	**4. évfolyam**	**5. évfolyam**	**6. évfolyam**	**7. évfolyam**	**8. évfolyam**
Magyar nyelv és iroda-	7	7	7	7				
Magyar nyelv és					5	4	4	4
Élő idegen nyelv							1	1
Matematika	4	4	4	4	4	4	4	4
Informatika			0,5	1	1	1	1	1
Környezetismeret	1,5	1,5	2	2				
Történelem és társada-					1,5	1,5	2	2
Természetismeret					2	2		
Természetismeret – Fi-							1,5	1,5
Természetismeret – Bio-							1,5	1,5
Ének-zene							1	1
Ének-zene – tánc	1	1	1	1	1	1		
Rajz és kézművesség	1	1	1	1	1	1		
Rajz és médiaismeret							1	1
Földrajz						1,5	1,5	1,5
Életvitel és gyakorlati	1	1	1	2,5	2,5	2,5	3	3
Testnevelés és sport	3	3	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5
Osztályfőnöki					1	1	1	1
Kötött óraszám	**18,5**	**18,5**	**19**	**21**	**21,5**	**22,5**	**25**	**25**
Kötelező óraszám	**20**	**20**	**20**	**22,5**	**22,5**	**22,5**	**25**	**25**
Szabadon tervezhe-	**1,5**	**1,5**	**1**	**1,5**	**1**	**0**	**0**	**0**

A 2013/2014-es tanévtől a 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet, - a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról – rendelkezik a sajátos nevelési igényű tanulók neveléséről, oktatásáról. Az erre épülő Kerettanterv megjelenése után történik a tantárgyi rendszer és heti óraszámok kidolgozása.

3.1.3 Általános iskola heti ellátandó óraszám

2012/2013-as tanévre (kifutó rendszerben)

Heti ellátandó óraszám a 2012/2013. tanévben

Évf.	Oszt. Sz.	Kt.52. § (3) Köt.ó.	**Köt. óra Össz.**	Kt.52.§ (7) nem köt.ó.	**Nem köt. Össz.**	Kt.52. § (11) c. egyéni 12 %	**Egyéni Össz.**	Kt.52.§ (6) gyógype d. 15%.	**Összes óraszám**
1.	2	20	**40**	10 %	**4**	2.4	**4.8**		**48.8**
2.	2	20	**40**	10 %	**4**	2.4	**4.8**		**48,8**
3.	2	20	**40**	10%	**4**	2.4	**4.8**	**3,375**	**48.8**
4.	1	22.5	**22,5**	10%	**2,25**	2.7	**2,7**		**27,45**
5.	2	22.5	**45**	25%	**11.25**	2.7	**5.4**	**3,375**	**61.65**
6.	2	22.5	**45**	25%	**11,25**	2.7	**5,4**		**61,65**
7.	2	25	**50**	30%	**15**	3	**6**	**3,75**	**71**
8.	2	25	**50**	30%	**15**	3	**6**		**71**
Össz	15		**332,5**		**66,75**		**39,9**	**10,5**	**449,65**

A fenti óraszámhoz kell még számítani :

3 napközis csoport : 67,5 óra/hét

2 tanulószobai csoport: 30 óra/hét

547,15 óra/hét

<u>További ellátandó feladatok az iskolában és azok óraszámai:</u>

A pedagógusok kötelező órájába beszámítandó az iskola kötelező óráinak 5 %-a erejéig osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői feladatok ellátására: jelen esetben 16, 625 óra van elszámolva.

Összesen: 563,775 óra/hét

3.1.4. Az iskola által választott új kerettanterv

(A 2013/2014-es tanévtől felmenő rendszerben bevezetve)

Kötelező tantárgyak és minimális óraszámok az 1–4. évfolyamon

Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	6	6
Idegen nyelvek				2
Matematika	4	4	4	4
Erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Szabadon tervezhető órakeret	**2**	**2**	**3**	**3**
Rendelkezésre álló órakeret	**25**	**25**	**25**	**27**

Kötelező tantárgyak és minimális óraszámok 5–8. évfolyamon

Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3	4
Idegen nyelvek	3	3	3	3
Matematika	4	3	3	3
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Erkölcstan	1	1	1	1
Természetismeret	2	2		
Biológia-egészségtan			2	1
Fizika			2	1
Kémia			1	2
Földrajz			1	2
Ének-zene	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Dráma és tánc/Hon- és népismeret*	1			
Informatika		1	1	1

Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	**2**	**3**	**3**	**3**
Rendelkezésre álló órakeret	**28**	**28**	**31**	**31**

* A két tantárgy valamelyikének választása kötelező.

A kerettantervek közül az alábbi változatokat alkalmazzuk:

Tantárgy megnevezése	**Változat**
Magyar nyelv és irodalom	A változat
Fizika	B változat
Kémia	B változat
Biológia-egészségtan	A változat
Ének-zene alsó tagozat	A változat
Ének-zene felső tagozat	A változat

3.2. A VÁLASZTOTT KERETTANTERV ÁLTAL MEGHATÁROZOTT ÓRASZÁM FELETTI KÖTELEZŐ TANÓRAI FOGLALKOZÁSOK,

1-4. évfolyam:

Tantárgyak	**1. évfolyam**				**2. évfolyam**				**3. évfolyam**				**4. évfolyam**			
	K.	**K. v.**	**Sz. v.**	**Ö.**	**K.**	**K. v.**	**Sz. v.**	**Ö.**	**K.**	**K. v.**	**Sz. v.**	**Ö.**	**K.**	**K. v.**	**Sz. v.**	**Ö.**
Magyar nyelv és irodalom	7	1		8	7	1		8	6	2		8	6	2		8
Idegen nyelv													2			2
Matematika	4	1		5	4	0,5		4,5	4	0,5		4,5	4			4
Erkölcstan	1			1	1			1	1			1	1			1
Környezetismeret	1			1	1	0,5		1,5	1	0,5		1,5	1	1		2
Ének-zene	2			2	2			2	2			2	2			2
Vizuális kultúra	2			2	2			2	2			2	2			2
Életvitel és gyakor-lat	1			1	1			1	1			1	1			1
Testnevelés és sport	5			5	5			5	5			5	5			5
Sportkör																
Rendelkezésre álló órakeret	**23**	**2**		**25**	**23**	**2**		**25**	**22**	**3**		**25**	**24**	**3**		**27**

5-8. évfolyam:

Tantárgyak	5. évfolyam				6. évfolyam				7. évfolyam				8. évfolyam			
	K.	K. v.	Sz. v.	Ö.	K.	K. v.	Sz. v.	Ö.	K.	K. v.	Sz. v.	Ö.	K.	K. v.	Sz. v.	Ö.
Magyar nyelv és irodalom	4			4	4			4	3	1		4	4			4
Idegen nyelvek	3	1		4	3	1		4	3	1		4	3	1		4
Matematika	4			4	3	1		4	3	1		4	3	1		4
Erkölcstan	1			1	1			1	1			1	1			1
Tört., társ. és államp. ismeretek	2			2	2			2	2			2	2			2
Természetismeret	2			2	2			2								
Fizika									2			2	1			1
Kémia									1			1	2			2
Biológia-egészségtan									2			2	1			1
Földrajz									1			1	2			2
Ének-zene	1			1	1			1	1			1	1			1
Dráma és tánc/ Hon-és népismeret	1			1												
Vizuális kultúra	1			1	1			1	1			1	1			1
Informatika		1		1	1	1		2	1			1	1	1		2
Technika, életvitel és gyakorlat	1			1	1			1	1			1				
Testnevelés és sport	5			5	5			5	5			5	5			5
Osztályfőnöki	1			1	1			1	1			1	1			1
Sportkör																
Rendelkezésre álló órakeret	**26**	**2**		**28**	**25**	**3**		**28**	**28**	**3**		**31**	**28**	**3**		**31**

3.2.1. Általános iskola heti ellátandó órák száma 2013/2014-es tanévtől felmenő rendszerben (számítási alap)

2011.évi CXC.törvény a nemzeti köznevelésről 6.sz. melléklet alapján

2013/2014. tanév:

Évf.	Oszt. Sz.	Kt.52. § (3) Köt.ó.	**Köt. óra Össz.**	Kt.52.§ (7) nem köt.ó.	**Nem köt. Össz.**	Kt.52. § (11) c. egyéni 12 %	**Egyéni Össz.**	Kt.52.§ (6) gyógyped. 15%.	**Összes óraszám**
1.									
2.	2	20	**40**	10 %	**4**	2.4	**4.8**		**48,8**
3.	2	20	**40**	10%	**4**	2.4	**4.8**	**3,375**	**48.8**
4.	2	22.5	**45**	10%	**4,5**	2.7	**5,4**		**54,9**
5.								**3,375**	
6.	2	22.5	**45**	25%	**11,25**	2.7	**5,4**		**61,65**
7.	2	25	**50**	30%	**15**	3	**6**	**3,75**	**71**
8.	2	25	**50**	30%	**15**	3	**6**		**71**
Össz	12		**270**		**53,75**		**32.4**	**10,5**	**366,65**

A fenti óraszámhoz még számítani kell:

3 napközis csoport :	67,5 óra/hét
1 tanulószobai csoport:	15 óra/hét
	449,15 óra/hét

Évf.	Oszt. sz.	Nkt. 27.§(4) 6.sz. mellékl. köt.órasz.	Össz.	Nkt. 27.§(4) 6.sz. mellékl.	Össz.	Nkt. 27.§(5) tehets. v. felz.	Össz.	Nkt. 27.§(8) 6.sz. mellékl.	Össz.
1.	**2**	25	**50**	27	**54**	1	**2**	3	**106**
2.									
3.									
4.									
5.	**1**	28	**28**	23	**23**	1	**1**	3	**52**
6.									
7.									
8.									
Össz	**3**		**78**		**77**		**3**	6	**164**

Kt. alapján: 449,15 óra/hét

Nkt. **alapján:** 164 óra/hét

Összesen: **613,15 óra/hét**

2014/2015. tanév:

Évf.	Oszt. Sz.	Kt.52. § (3) Köt.ó.	**Köt. óra Össz.**	Kt.52.§ (7) nem köt.ó.	**Nem köt. Össz.**	Kt.52. § (11) c. egyéni 12 %	**Egyéni Össz.**	Kt.52.§ (6) gyógyped. 15%.	**Összes óra-szám**
1.									
2.									
3.	2	20	**40**	10%	**4**	2.4	**4.8**	**3,375**	**48.8**
4.	2	22.5	**45**	10%	**4,5**	2.7	**5,4**		**54,9**
5.									
6.									
7.	2	25	**50**	30%	**15**	3	**6**	**3,75**	**71**
8.	2	25	**50**	30%	**15**	3	**6**		**71**
Össz	8		**185**		**38,5**		**22,2**	**7,125**	**252,825**

A fenti óraszámhoz még számítani kell:

2 napközis csoport: 45 óra/hét

1 tanulószobai csoport: 15 óra/hét

312,825 óra/hét

Évf.	Oszt. sz.	Nkt. 27.§(4) 6.sz. mellékl. köt. órasz.	Össz.	Nkt. 27.§(4) 6.sz. mellékl.	Össz.	Nkt. 27.§(5) tehets. v. felz.	Össz.	Nkt. 27.§(8) 6.sz. mellékl.	Össz.
1.	**2**	25	**50**	27	**54**	1	**2**	3	**106**
2.	**2**	25	**50**	27	**54**	1	**2**	3	**106**
3.									
4.									
5.	**2**	28	**56**	23	**46**	1	**2**	3	**104**
6.	**1**	28	**28**	23	**23**	1	**1**	3	**52**
7.									
8.									
Össz	**7**	106	**184**		**177**		**7**	12	**380**

Kt. alapján: 312,825 óra/hét

Nkt. **alapján:** 380 óra/hét

Összesen: **692,825 óra/hét**

2015/2016. tanév:

Évf.	Oszt. Sz.	Kt.52. § (3) Köt.ó.	**Köt. óra Össz.**	Kt.52.§ (7) nem köt.ó.	**Nem köt. Össz.**	Kt.52. § (11) c. egyéni 12 %	**Egyéni Össz.**	Kt.52.§ (6) gyógyped. 15%.	**Összes óra-szám**
1.									
2.									
3.								**3,375**	
4.	2	22.5	**45**	10%	**4,5**	2.7	**5,4**		**54,9**
5.									
6.									
7.								**3,75**	
8.	2	25	**50**	30%	**15**	3	**6**		**71**
Össz	8		**95**		**19,5**		**11,4**	**7,125**	**133,025**

A fenti óraszámhoz még számítani kell:

1 napközis csoport: 22,5 óra/hét

1 tanulószobai csoport: 15 óra/hét

170,525 óra/hét

Évf.	Oszt. sz.	Nkt. 27.§(4) 6.sz. mellékl. köt. órasz	**Össz**	Nkt. 27.§(4) 6.sz. mellékl.	**Össz**	Nkt. 27.§(5) tehets. v. felz.	**Össz**	Nkt. **27.§(8) 6.sz. mellékl.**	**Össz**
1.	2	25	**50**	27	**54**	1	**2**	**3**	**106**
2.	2	25	**50**	27	**54**	1	**2**	**3**	**106**
3.	2	25	**50**	27	**54**	1	**2**	**3**	**106**
4.									
5.	2	28	**56**	23	**46**	1	**2**	**3**	**104**
6.	2	28	**56**	23	**46**	1	**2**	**3**	**104**
7.	1	31	**31**	25	**25**	1	**1**	**4**	**57**
8.									
Össz	11	106	**293**		**279**		**11**	**19**	**602**

Kt. alapján: 170,525 óra/hét

Nkt. **alapján:** 602 óra/hét

Összesen: **772,525 óra/hét**

2016/2017. tanév:

Évf.	Oszt. sz.	Nkt. 27.§(4) 6.sz. mellékl. köt.órasz	**Össz**	Nkt. 27.§(4) 6.sz. mellékl.	**Össz**	Nkt. 27.§(5) tehets. v. felz.	**Össz**	Nkt. **27.§(8) 6.sz. mellékl.**	**Össz**
1.	2	25	**50**	27	**54**	1	**2**	**3**	**106**
2.	2	25	**50**	27	**54**	1	**2**	**3**	**106**
3.	2	25	**50**	27	**54**	1	**2**	**3**	**106**
4.	2	27	**54**	28	**56**	1	**2**	**3**	**112**
5.	2	28	**56**	23	**46**	1	**2**	**3**	**104**
6.	2	28	**56**	23	**46**	1	**2**	**3**	**104**
7.	2	31	**62**	25	**50**	1	**2**	**4**	**114**
8.	1	31	**31**	25	**25**	1	**1**	**4**	**57**
Össz	15	106	**409**		**385**		**15**	**26**	**835**

Nkt. **alapján: 835 óra/hét**

Ebből a Ktn.27.§ (4)-(5)-(6)-(12)-(13) alapján (a kötelező óra és az osztály heti időkeret különbözete terhére):

- egyéb foglalkozások (napközi, tanulószoba)
- osztálybontás
- tehetség kibontakoztatása (pl. szakkör)
- HH, HHH-s tanulók felzárkóztatása (felzárkóztató)
- egyéni (egy-három fős 1-4.évf) Beilleszkedési, tanulási nehézség, magatartási rendellenességgel küzdő tanulók számára az 1-4. évfolyamon az eredményes felkészítést szolgáló egy-három fős differenciált fejlesztést biztosító foglalkozások
- 1-4. évf.-on a tanuló eredményes felkészítésére vagy magasabb évfolyamon a tanulmányi követelmények nem teljesítése miatt tanulónként 2-2 óra.
- sportkör heti 2 óra

E felett biztosított a Ktn.27.§ (7) alapján:

- egyéni foglalkozás súlyos betegség vagy a szakértői bizottság véleménye alapján magántanuló (BTM, SNI): 10 óra

Továbbá: Knt 27.§ (5) alapján:

„Tehetséggondozásra és felzárkóztatásra osztályonként legalább további heti egy-egy óra biztosított az osztályok 6. mellékletben meghatározott időkerete felett.”

A fenntartó írásos hozzájárulásával eseti eltérés lehetséges adott osztályra és tanévre vonatkozóan az órakeretek felhasználásában.

3.3. AZ OKTATÁSBAN ALKALMAZHATÓ TANKÖNYVEK, TANULMÁNYI SEGÉDLETEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI

Taneszközök kiválasztása

Iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép, stb.) használnak a tananyag feldolgozásához, amelyeket hivatalosan tankönyvvé nyilvánítottak. A nyomtatott taneszközön túl néhány tantárgynál egyéb eszközökre is szükség van (pl. tornafelszerelés, rajzfelszerelés, stb).

Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a nevelők szakmai munkaközösségei határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján (évfolyamonként, tantárgyanként kerül meghatározásra).

A szülőket a megelőző tanév végén, legkésőbb május 31-ig tájékoztatni kell azokról a tankönyvekről, tanulmányi segédletekről, taneszközökről, ruházati felszerelésekről, amelyekre a következő tanévben a tanulmányi munkához szükség lesz. A tájékoztatással egy időben fel kell hívni a szülők figyelmét az iskolától kölcsönözhető tankönyvekre, taneszközökre, más segédeszközökre, valamint arra, hogy az iskola milyen segítséget tud nyújtani a szülők kiadásainak csökkentésére.

A taneszközök beszerzése a tanév kezdetére a szülők kötelessége.

A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:

- a taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének,
- az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatóak,
- a taneszközök használatában az állandóságra törekszünk: új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be.

Az iskola törekszik arra, hogy saját költségvetési keretéből, illetve egyéb támogatásokat felhasználva egyre több nyomtatott taneszközt szerezzen be az iskolai könyvtár számára. Ezeket a taneszközöket a szociálisan hátrányos helyzetű tanulók ingyenesen használhatják.

Az iskolai tankönyvellátás rendje

Az iskolai tankönyvellátás rendjét - a szakmai munkaközösség véleményének kikérésével évente – az iskola igazgatója határozza meg.

Az iskola igazgatója döntése előtt felméri, hány tanulónak lehet biztosítani a tankönyvellátást az iskolai könyvtárból, könyvtárszobából történő tankönyvkölcsönzés, a napköziben, tanulószobán elhelyezett tankönyvekhez való hozzáférés útján, továbbá hányan kívánnak használt tankönyvet vásárolni.

A felmérés eredményéről az iskola igazgatója tájékoztatja az iskolai szülői szervezetet (közösséget), az iskolai diákönkormányzatot, és kikéri véleményüket a tankönyvtámogatás rendjének meghatározásához.

Az iskola részére tankönyvtámogatás céljára jutó teljes összegnek legalább huszonöt százalékát tankönyv, illetve az iskolában alkalmazott ajánlott és kötelező olvasmányok, elektronikus adathordozón rögzített tananyag, kis példányszámú tankönyv vásárlására kell fordítani. A megvásárolt könyv, tankönyv, elektronikus adathordozón rögzített tananyag az iskola tulajdonába, az iskolai könyvtár, könyvtárszoba állományába kerül.

Az iskola igazgatója kezdeményezi a települési önkormányzatnál annak a rászoruló tanulónak a támogatását, akinek a tankönyvellátását az iskolai tankönyvtámogatás rendszere nem tudja megoldani.

A tankönyvrendelés elkészítéséhez az iskola igazgatója beszerzi az iskolai szülői szervezet (közösség) és az iskolai diákönkormányzat véleményét.

Az iskolai tankönyvrendelésnek biztosítania kell, hogy – az iskolától történő tankönyv-kölcsönzés, napközíben, tanulószobában elhelyezett tankönyvek igénybevétele, használt tankönyvek biztosítása, illetőleg tankönyvek megvásárlásához nyújtott pénzbeli támogatás útján – a tankönyvek ingyenesen álljanak rendelkezésre (a továbbiakban: normatív kedvezmény). a nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő minden olyan tanuló részére, aki

- tartósan beteg,
- a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszédfogyatékos, több fogyatékosság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd,
- három vagy több kiskorú, illetve eltartott gyermeket nevelő családban él,
- nagykorú és saját jogán iskoláztatási támogatásra jogosult, vagy
- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül.

A gyermekvédelmi gondoskodásban részesülő – nevelőszülőnél, gyermekotthonban vagy más bentlakásos intézményben nevelkedő – ideiglenes hatállyal elhelyezett, átmeneti vagy tartós nevelésbe vett tanuló után nem vehető igénybe a normatív kedvezmény.

Abban a kérdésben, hogy a normatív kedvezményre való jogosultság elbírálásánál kit kell

*a)*tartósan beteg, súlyosan fogyatékos, három- vagy többgyermekes családban élő, nagykorú és saját jogán iskoláztatási támogatásra jogosultnak tekinteni – kivéve, ha az iskoláztatási támogatásra való jogosultság a legmagasabb életkor elérése miatt szűnt meg – a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény II. fejezetében,

*b)*sajátos nevelési igényűnek tekinteni, a Nkt. 4. § 23. pontjában foglaltakat kell alkalmazni.

A normatív kedvezményre és a normatív kedvezmény körébe nem tartozó kedvezményre vonatkozó igényt jogszabályban meghatározott igénylőlapon kell bejelenteni. Az igénylő a jogosulatlanul igénybe vett kedvezményért jogszabályban meghatározott módon felel.

A kedvezmények iránti igényt az iskolai tankönyvrendelés elkészítése előtt, az iskola által meghatározott időben igénylőlap felhasználásával kell bejelenteni. Az igénybejelentés időpontjáról az iskola az igény-bejelentési határidő előtt legalább tizenöt nappal korábban, írásban köteles értesíteni minden tanulót, kiskorú tanuló esetén a szülőt.

Ha a tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő az értesítés ellenére nem élt az igénybejelentés jogával, az igénybejelentés jogvesztő. Nem alkalmazható ez a rendelkezés, ha az igényjogosultság az igénybejelentésre megadott időpont eltelte után állt be.

Ha az igényjogosultság a tanulói tankönyvvásárláshoz nyújtott normatív hozzájárulás igénylését követő időpont után áll be – beleértve az iskolaváltást is – az iskola a tankönyvek kölcsönzésével, a napközíben, tanulószobán elhelyezett tankönyvek rendelkezésre bocsátásával teljesítheti az igényt.

Az iskolai tankönyvellátás keretében a tanuló évfolyamonként legfeljebb kettő alkalommal jogosult a tankönyvjegyzékben szereplő áron megvásárolni ugyanazt a tankönyvet. Második alkalommal a tanuló e jogával akkor élhet, ha a tankönyv használhatatlanná vált, megsemmisült, elveszett, feltéve, hogy nem terheli szándékosság ezek bekövetkeztében, és ezt az iskola igazolja. Ha a tanuló iskolát vált – az e tényről kiállított iskolai igazolás felmutatásával – az új iskolában alkalmazott tankönyvet a tankönyvjegyzékben szereplő áron jogosult megvásárolni.

3.4. A NEMZETI ALAPTANTERVBEN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATOK HELYI MEGVALÓSÍTÁSÁNAK RÉSZLETES SZABÁLYAI

A NAT-ban meghatározott pedagógiai feladatok megvalósítása érdekében célunk tanulóink képességeinek fejlődéséhez szükséges feladatok meghatározásával a személyiségfejlesztő tanítás ösztönzése. Ez olyan pedagógia munkát feltételez, amelynek középpontjában a tanulók tudásának, képességeinek fejlesztése, a készségek elsajátíttatása, kibontakoztatása, a személyiség fejlődéséhez szükséges megfelelő feltételek biztosítása áll, figyelembe véve, hogy az oktatás és a nevelés színtere nem csak az iskola, hanem az élet számos egyéb fóruma is.

Olyan pedagógiai folyamatokat szervezünk, amelyek elősegítik a nevelési célok megvalósulását, a kulcskompetenciák kialakítását. Ennek érdekében a differenciált tanítás-tanulás megvalósulásához a következő szempontokat vesszük figyelembe:

- A tanulók belső motivációnak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítása és fejlesztése az egyéni adottságokat figyelembe vevő differenciált feladatokkal, testreszabott egyéni és csoportos foglalkoztatással.
- A tanulók aktív, cselekvő módon való részvétele a tanulásban fejleszti önállóságukat, problémamegoldásukat, alkotóképességüket. A tanulók aktivitására használt módszereink:
    - Kooperatív technikák
    - Projekt módszer
    - Differenciált tanulásszervezés
    - Témahét
- Mérőlapok segítségével feltárjuk a tanulók előzetes ismereteit, tudásszintjét. A tapasztalatok alapján törekszünk az estleges tévedések kiigazítására, tudásuk átrendezésére.
- Az együttműködés érdekében a tanítási órákon alkalmazzuk a kooperatív tanulás technikáit és formáit. Alkalmazott technikák: kerekasztal, diák kvartett, szóforgó, páros munka.
- A pedagógiai munkánk folyamán a differenciálás kiterjed a feladatok kijelölésére, megoldására, a szükséges tanári segítségre, az ellenőrzésre, az értékelésre.
- A tanulók egyéni képességeinek fejlesztése érdekében a feladathoz illeszkedő tanulásszervezési technikákat alkalmazunk.
- Sajátos tanulásszervezési megoldásokat alkalmazunk a különleges bánásmódot igénylő, sajátos nevelési igényű gyerekek esetében, a tanulási és egyéb problémákkal, magatartási zavarokkal küzdő tanulók nevelési-oktatási feladatainak ellátásában.

- A tanítási-tanulási helyzetek, a tanulásszervezési módok és értékelési eljárások alkalmazkodnak az egyes területeken tehetséges tanulók fejlesztési igényeihez, támogatják a tehetségek felkutatását és tehetségük kibontakoztatását.
- Különböző tanulásszervezési megoldásokkal kialakítjuk az együttműködést, a tanulási esélyek egyenlőségét szolgáló szervezeti formákat, az iskolák közötti együttműködésben az iskolán kívüli és az iskolai munkában.

Az eredményes tanulás segítésének elvei

Minden tanköteles korú tanulónak törvényben biztosított joga, hogy a neki megfelelő nevelésben-oktatásban részesüljön. Ennek érvényesítéséhez az iskolánkban (az iskolafenntartóval, az iskola működtetőjével, a családdal, a gondviselővel, szakmai és civilszervezetekkel együttműködve) a következő elvek szerint biztosítjuk a nevelő-oktató munka feltételeit:

- A képességek megismerése és fejlesztése, a készségek, ismeretek, tudástartalmak megalapozása, az attitűdök alakítása az 1–4. évfolyamon:
  - Az első évfolyamon fokozatosan átvezetjük a gyermeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe.
  - Megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait.
  - Fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív- interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.
- Folyamatos, egyénhez igazodó fejlesztés, a tudás bővítése, megszilárdítása az iskolázás további szakaszaiban:
  - Képessé tesszük a tanulókat az önálló feladatvégzésre-aktivitásukra építő módszerek alkalmazására.
  - Továbbfejlesztjük a már megalapozott kompetenciákat, felkészítjük tanulóinkat az életen át tartó tanulásra, valamint hangsúlyt fektetünk a pályaválasztásra, pályaorientációra
- az eredményes szocializáció akadályainak korai felismerése és kezelése pedagógiai eszközökkel:
  - az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban.

  Tevékenységformák:
  - Differenciált tanulásszervezés
  - Kooperatív technikák alkalmazása
  - Projekt-módszer elterjesztése
  - Tevékenységközpontú pedagógiák
  - A tapasztalatszerzés lehetőségeinek kitágítása, IKT eszközhasználattal.
- Feltárjuk a tanulók tanulási nehézségeit, segítséget nyújtunk a problémák megoldásában az iskolai nevelés-oktatás egész folyamatában és annak valamennyi területén.
  - Differenciált képességfejlesztés
  - Egyéni fejlesztés

- Tanórai differenciálás
- Képességfejlesztő játékok használata
- Változatos tanulásszervezési technikák alkalmazása

- A tanulóink személyiségének, szociokulturális hátterének megismerésével, a tanulás eredményességét növelő pedagógiai módszereket alkalmazunk a tanulást érintő lemaradás, illetve a tanulói leszakadás megakadályozásának érdekében:
  - Drámapedagógia
  - Játék
  - Változatos tanulásszervezési technikák
- a tanuló önmagához és másokhoz viszonyított kiemelkedő teljesítményeinek, tehetségjegyeinek feltárása, fejlesztése a tanórákon, más iskolai foglalkozásokon, e tevékenység támogatása az iskolán kívül is;
  - A tehetséggondozás módszereiben a megújuló tanulásszervezési eljárások alkalmazásával tesszük hatékonyabbá a fejlesztő munkát pl.:
    - differenciált tanulásszervezés
    - kooperatív technikák
    - projektmódszer
    - tevékenységközpontú pedagógiák
    - Szakkörök
- Motiváló és hatékony tanulásszervezési eljárásokat alkalmazunk:
  - Kooperatív módszerek
  - Játék
  - Projekt
  - Témahét
- A tantestület által kidolgozott egységes alapokon nyugvó tanulási követelményeket, ellenőrzési-értékelési eljárásokat alkalmazunk.
- Kiemelt feladatunk a sajátos nevelési igényű, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdők elfogadtatása, a kölcsönös alkalmazkodáson alapuló beilleszkedésük megteremtése, a képességprofilhoz viszonyított haladásuk elismerése, a tanulásban meghatározó képességeik feltárása és fejlesztése.

A fejlesztést segítő eljárások:

- az egyéni képességekhez igazodó, differenciált tanórai munka szervezése;
- a tanulókat önmagukhoz képest mérten értékeljük;
- tanulási technikák elsajátíttatása szakórákon és egyéni foglalkozásokon, (tanulás tanítása, önálló hatékony tanulás kompetenciája)
- rendszeres ismétlés, gyakoroltatás, változatos tanulásszervezés, egyéni tanulási motiváció erősítése, bíztató dicsérettel.
- a továbbtanulás irányítása, segítése.

3.5. MINDENNAPOS TESTNEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSA

Az óraszám emelkedés:

A Kntv. 27.§ (11) bekezdése és a 20/2012.EMMI rendelet 193.§(3) bekezdése értelmében 2012. szeptember 1-től az iskola a nappali rendszerű iskolai oktatásban azon osztályokban, ahol közismereti oktatás is folyik, megszervezi a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében, amelyből legfeljebb heti két óra

a) a kerettanterv testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott oktatásszervezési formákkal, műveltségterületi oktatással,

b) iskolai sportkörben való sportolással,

c) versenyszerűen sporttevékenységet folytató igazolt, egyesületi tagsággal rendelkező vagy amatőr sportolói sportszerződés alapján sportoló tanuló kérelme alapján a tanévre érvényes versenyengedélye és a sportszervezete által kiállított igazolás birtokában a sportszervezet keretei között szervezett edzéssel váltható ki.

Iskolánkban a mindennapos testnevelés megtartása első és ötödik évfolyamon minden tanuló számára heti öt testnevelés óra megtartásával történik.

2012/2013-as tanévben

	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Testnevelés órák száma	5	3	3	3	5	3	2,5	2,5

2013/2014-es tanévben

	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Testnevelés órák száma	5	5	5	5	5	5	2,5	2,5

2014/2015-es tanév

	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Testnevelés órák száma	5	5	5	5	5	5	5	2,5

2015/2016-os tanév

	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Testnevelés órák száma	5	5	5	5	5	5	5	5

Iskolai sportkör

Az iskolai sportköri foglalkozások megszervezéséhez – sportágak és tevékenységi formák szerint létrehozott iskolai csoportonként – hetente legalább kétszer negyvenöt perc biztosítható.

Az iskolai sportköri foglalkozásokat a testnevelő tanárok vezetik.

Ezeket a foglalkozásokat meghirdetett formában, dokumentálható módon minden gyereknek biztosítani kell.

Az intézmény vezetője (vagy helyettese) évente legalább egy alkalommal lelátogatja a sportköri foglalkozást. E látogatások célja a foglalkozás szakmai színvonalának, a tanulói létszámnak, a tanulók haladásának a nyomon követése.

A sportkör vezetője félévkor és év végén írásban beszámol a sportkör munkájáról, működéséről, a sportkör által szervezett sportrendezvényekről, a tanulók részvételéről más sportrendezvényeken.

A könnyített testnevelés és a gyógytestnevelés szervezése

A tanuló az iskolaorvosi, szakorvosi szűrővizsgálat alapján könnyített testnevelés- vagy gyógytestnevelés órára kell beosztani.

A könnyített testnevelés- vagy gyógytestnevelés órát, lehetőség szerint, a többi tanulóval együtt, azonos csoportban kell szervezni.

Az orvosi szűrővizsgálatot május 15-éig kell elvégezni, kivétel , ha a vizsgálat oka később következik be.

Az orvos által vizsgált tanulókról az iskolának nyilvántartást kell vezetnie, amelyben fel kell tüntetni a felvételi állapotot és az ellenőrző vizsgálatok eredményét.

A könnyített testnevelés-órát az iskolaorvosi, szakorvosi vélemény alapján a testnevelés óra vagy az iskola által megszervezett külön foglalkozás keretében úgy kell biztosítani, hogy a minden-napos testnevelés ezekben az esetekben is megvalósuljon.

A gyógytestnevelés-órákat a pedagógiai szakszolgálat feladatainak ellátására kijelölt nevelési-oktatási intézményben kell megszervezni legkevesebb heti három, de legfeljebb heti öt tanóra keretében.

Amennyiben a tanuló csak gyógytestnevelés órán vesz részt, értékelését a gyógytestnevelő, ha gyógytestnevelés és testnevelés órán is részt vesz, értékelését a testnevelő és a gyógytestnevelő együtt végzi.

Ha a tanuló a szakorvosi javaslat alapján a testnevelés órán is részt vehet, akkor számára is biztosítani kell a mindennapos testnevelésen való részvételt. Ebben az esetben a gyógytestnevelés- és a testnevelés órákon való részvételnek együttesen kell elérnie a heti öt órát, ezek arányára a szakorvos tesz javaslatot.

Fel kell menteni a tanulót a testnevelés órán való részvétel alól, ha mozgásszervi, belgyógyászati vagy egyéb, szakorvos által megállapított egészségkárosodása nem teszi lehetővé a gyógytestnevelés órán való részvételét sem.

3.6. A VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK, FOGLALKOZÁSOK, TOVÁBBÁ EZEK ESETÉBEN A PEDAGÓGUSVÁLASZTÁS SZABÁLYAI

Az iskola pedagógiai programjában elfogadott óratervek alapján az igazgató elkészíti és közzéteszi a tájékoztatót a választható tantárgyakról. A tájékoztató tartalmazza a tantárgy nevét, heti óraszámát.

A választható tantárgyak esetében diákjainknak lehetőséget adunk, hogy megjelöljék, melyik pedagógusnál szeretnék tanulmányaikat folytatni. Amennyiben a tantárgyfelosztás ezt lehetővé teszi, biztosítjuk a többség által megjelölt pedagógust a kurzus vezetésére.

Kiskorú tanuló esetén a szülő, a tizennegyedik életévét betöltött tanuló esetén a szülő és a tanuló közösen minden év május 20-ig írásban adhatja le a tantárgyválasztással kapcsolatos döntését az osztályfőnöknek.

A tanuló, illetve a szülő az adott tanév kezdetéig az igazgató engedélyével írásban módosíthatja a tantárgyválasztással kapcsolatos döntését.

Nem kötelező (szabadon választható) órák, foglalkozások:

- Magyar irodalom differenciált képességfejlesztés
- Matematika differenciált képességfejlesztés
- Történelem differenciált képességfejlesztés
- Tömegsport
- Felvételi előkészítő
- Tehetséggondozás
- Differenciált fejlesztő foglalkozás

A 2013/2014-es tanévtől a válaszható tantárgyak:

A 2013/2014-es tanévtől választható tantárgyi óra bevezetésére nem, csak választható foglalkozás bevezetésére kerül sor.

Nem kötelező, szabadon választható foglalkozások:

- Tehetséggondozás
- Szakkör
- Differenciált fejlesztő foglalkozás
- Sportkör

3.7.A TANULÓ TANULMÁNYI MUNKÁJÁNAK ÍRÁSBAN, SZÓBAN VAGY GYAKORLATBAN TÖRTÉNŐ ELLENŐRZÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI MÓDJA, FORMÁI

3.7.1. Az ellenőrzés, beszámoltatás formái

A tanulók folyamatos beszámoltatása, az ismeretek és azok alkalmazásának számonkérése biztosítja a pedagógus, a diák és a szülők számára azt, hogy

- figyelemmel kísérhessék a tanuló egyéni előrehaladását,
- a felmerülő problémákat időben észrevegyék,
- a jól teljesítők megerősítést nyerjenek,

- a lemaradó tanulók segítséget kaphassanak.

A beszámoltatás, a számonkérésének értékelésének fajtái:

Diagnosztikus értékelés:

- Alapvető funkciója, hogy a tanárt informálja a tanuló felkészültségéről.
- Alkalmazzuk tanítási év elején vagy egy új témakör felvétele előtt a tanulók előzetes ismereteinek felmérésére.

Formatív értékelés:

- Feladata az, hogy visszajelzést kapjon a tanuló arról, hol tart , mit tud és mit nem tud vagyis segítse a tanuló önértékelését.

Szummatív értékelés:

- Feladata, hogy összegezze, lezárja a tanulási ciklust, tehát a folyamat végén alkalmazzuk.

Az értékelés elvei:

- Az értékelés, minősítés mindig előremutató legyen, soha ne megbélyegző.
- Lényeges feladatnak kell tekinteni a tanulói önértékelés rendszerének kialakítását.
- A tantárgyi tudás értékelésébe a viselkedési problémák nem számíthatók be.

Az értékelés feladatai:

- a tanulócsoportok eredményeinek viszonyítása általános (standard) értékekhez, illetve országos eredményekhez,
- a következtetés, a tanítás-tanulás hatékonyságára,
- a követelmény teljesítésének szintjei alapján a korrekció és további gyakorlás témáinak kijelölése,
- a tanuló egyéni eredményeinek viszonyítása a korábbi teljesítményéhez,
- a tanulók tantervi követelményekhez viszonyított tényleges teljesítményének minősítése érdemjeggyel.

Az iskolai beszámoltatás, a tanulók tudásszint mérésének alapvetően két fő követelménye van:

- Tájékoztat a készségek fejlesztésének, a tananyag elsajátításának a szintjéről, a gyakran előforduló hibákról és hiányosságokról,
- Rendszeres munkára szoktat, motivál, felkészít a továbbtanulásra.

Az ellenőrzés formái:

Szóbeli számonkérés:

Pl.: feleltetés, kiselőadás, beszélgetés, stb.

Írásbeli számonkérés:

- *témazáró:* egy nagyobb tematikus egységet lezáró írásbeli ellenőrzés, melyből évente legalább kettőt kell íratni. Az érdemjegy pirossal kerül be a naplóba. Beszámítása meghatározó a félévi és év végi osztályzatot illetően.
- *számonkérés:* kisebb tematikus egységet lezáró írásbeli ellenőrzés, melyből a tanár saját belátása szerinti mennyiségben és gyakorisággal írathat. Az érdemjegy beírása kék színnel történik.

- *írásbeli felelet:* 1-2 leckét számon kérő írásbeli ellenőrzés. Az ezért kapott érdemjegy egy szóbeli felelet súlyával azonos. Beírása kék színnel történik.
- *záróvizsga:* Nyolcadik évfolyamon magyar nyelv és irodalom, és matematika tantárgyakból záróvizsga segíti a tanulók tudásszintjének mérését, valamint a középiskolai tanulmányaik sikeres megkezdését. Időpontja: május hónap

Gyakorlati számonkérés:

Pl.: sportteljesítmény értékelése, munkadarabok készítése, gyűjtőmunka, stb.

Önálló kiselőadás: Egy adott téma önálló feldolgozása és előadása.

Óraközi munka: Az órai munkába való bekapcsolódás, órai munkavégzés minősége.

Versenyeken való eredményes részvétel

Mindezekből kiválasztva a pedagógus maga tervezi meg az ellenőrzést, értékelést, ügyelve a szóbeli és írásbeli formák helyes arányára.

3.7.2. A tanuló tanulmányi teljesítményének értékelési rendszere

A nevelők a tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését az alapján végzik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez; emellett azonban figyelembe veszik azt is, hogy a tanulói teljesítmény hogyan változott – fejlődött-e vagy hanyatlott – az előző értékeléshez képest.

- **Az 1. évfolyamon a félévkor és tanév végén valamint a 2. évfolyamon félévkor** tanulók munkáját minden tantárgyból év közben szövegesen értékeljük. A szöveges minősítés a tanuló teljesítményétől függően a következő lehet:

KIVÁLÓAN TELJESÍTETT

JÓL TELJESÍTETT

MEGFELELŐEN TELJESÍTETT

FELZÁRKOZTATÁSRA SZORUL

- Az 1. évfolyamon a félévkor és tanév végén valamint a 2. évfolyamon félévkor tanulók munkáját minden tantárgyból év közben szövegesen értékeljük.
- Az 2. évfolyam második félévében és a magasabb évfolyamon a tanulók munkáját minden tantárgyból érdemjegyekkel értékeljük.

Az első évfolyam félévkor és év végén, valamint a második évfolyamon félévkor a tanulók munkáját az egyes tantárgyakhoz készült értékelő lapok segítségével értékeljük.

TANTÁRGY	1. ÉVFOLYAM ÉV VÉGI MINŐSÍTÉSE			
	Kiválóan teljesítette	Jól teljesítette	Megfelelően teljesítette	Felzárkóztatásra szorul
Magyar nyelv és irodalom				
Szóbeli kifejezőkészsége	Választékos	Jó	Érthető	Nehézkes
Szókincse	Gazdag	Korosztályának megfelelő	Korosztályának megfelelő	Hiányos
Olvasás				
Betűismerete	Pontos	Pontos	Bizonytalan	Hibás
Hangos olvasáskor	Szavanként olvas	Szavanként olvas	Szótagol	A szavakat betűzi
Szövegértése	Pontos	Megfelelő	Bizonytalan	Hibás, segítséget igénylő
Írás				
Betűi és betűkapcsolásai	Szabályosak	Egyenletesek	Vonalrendszernek megfelelőek	Hibásak
Írásképe	Tetszetős, áttekinthető	Jól olvasható	Rendezetlen	Nehezen olvasható, igénytelen
Írástempója	Gyors	Megfelelő	Akadozó	Lassú
Másolás írottról	Hibátlanul	Kevés hibával	Sok hibával	Sok hibával
Másolás nyomtatottról	Hibátlanul	Kevés hibával	Sok hibával	Sok hibával
Tollbamondás után	Hibátlanul	Kevés hibával	Sok hibával	Sok hibával
Matematika				
Számfogalma 20-as körben	Kialakult	Kialakult	Kialakult	Kialakulatlan
Számszomszédok	Felismeri	Felismeri	Téveszti	Nem ismeri fel
Számok tulajdonságai	Önállóan felismeri	Megnevezi	Segítséggel ismeri fel	Nem ismeri fel
Relációk	Felismeri	Általában felismeri	Segítséggel ismeri fel	Nem ismeri fel.
Számok bontása	Önállóan végzi	Önállóan végzi	Segítséggel végzi	Nem képes elvégezni
Összeadás	Pontos	Alkalmanként hibázik	Gyakran téved	Bizonytalan
Kivonás	Pontos	Alkalmanként	Gyakran téved	Bizonytalan

		hibázik		
Pótlás	Pontos	Alkalmanként hibázik	Gyakran téved	Bizonytalan
Geometriai ismeretekben	Kiemelkedő	Jártas	Bizonytalan	Gyenge
Szöveges feladatokban	Logikus	Önálló	Bizonytalan	Gyakran hibázik
Logikai gondolkodása	Kiváló	Jó	Megfelelő	Gyenge
Környezetismeret				
Természet jelenségei iránt	Érdeklődő	Nyitott	Érdeklődése felkelthető	Nem mutat érdeklődést
Megfigyelései	Pontosak	Pontosak	Felületesek	Pontatlanok
Tapasztalatait	Pontosan fogalmazza meg	Pontatlanul fogalmazza meg	Segítséggel fogalmazza meg	Segítséggel sem fogalmazza meg
A tanultakról	Kiemelkedő a tudása	Biztos a tudása	Egy-egy részletben bizonytalan	Hiányosak az ismeretei
Tájékozottsága	Átlagon felüli	Korának megfelelő	Korának megfelelő	Hiányos
Ének-zene				
A dalokat	Önállóan énekli	Szívesen énekli	Segítséggel énekli	Csak csoportban énekli
A tanult ritmusértékeket	Jól alkalmazza	Megnevezi	Megnevezi	Nem ismeri
Rajz és vizuális kultúra				
Rajzolás iránti érdeklődése	Kiemelkedő	Megfelelő	Megfelelő	Mérsékelt
Színhasználata	Változatosan használja	Sajátos módon használja	Visszafogottan használja	Visszafogottan használja
Eszközhasználata	Kiemelkedően használja	Jól használja	Megfelelően használja	Bátortalanul használja
Technika és életvitel				
Anyagismerete	Jól ismeri	Megfelelően ismeri	Megfelelően ismeri	Felszínesen ismer
Kézügyessége	Kiemelkedő	Jó	Megfelelő	Fejlesztésre szorul
Eszközhasználata	Jó	Biztonságos	Megfelelő	Bátortalan
Testnevelés és sport				
Mozgása	Harmonikus	Összerendezett	Összerendezett	Fejlesztésre szorul
Szabályokat	Kiemelkedően	Megfelelően	Megfelelően meg-	Alig tartja meg

	megtartja	megtartja	tartja	
Labdakezelése	Kiemelkedő	Biztos	Megfelelő	Bizonytalan
Terhelést	Kiválóan bírja	Jól bírja	Megfelelően bírja	Alig bírja

▪

A második évfolyam második félévében és a magasabb évfolyamokon a tanulók teljesítményét, előmenetelét év közben érdemjegyekkel minősítjük, kivéve az alsó tagozatban a készség tantárgyakat, ahol szöveges értékelést kapnak a tanulók. A bejegyzett szöveg: *részt vett* vagy *dicsérettel részt vett*.

A második évfolyamon év végén, valamint a magasabb évfolyamokon félévkor és év végén a tanulók teljesítményét, előmenetelét osztályzattal minősítjük.

Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők: jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1).

- Jeles: ha a tantervi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz. Ismeri, érti a tananyagot és alkalmazni is képes a tudását. Szabatosan, pontosan fogalmaz, saját gondolatait önállóan el tudja mondani.
- Jó: ha a tantervi követelményeknek megbízhatóan, csak kevés és jelentéktelen hibával tesz eleget. Apró bizonytalanságai vannak. Kisebb előadási hibákat vét, definíciói esetenként bemagoltak.
- Közepes: ha a tantervi követelményeknek pontatlanul, néhány hibával eleget tesz, nevelői segítségre (javítás, kiegészítés) többször rászorul. Ismeretei felszínesek. Kevésbé tud önállóan dolgozni, beszélni. Segítséggel képes megoldani szóbeli és írásbeli feladatait. Rövid mondatokban felel, gyakran kell segítő kérdéseket feltenni.
- Elégséges: ha a tantervi követelményeknek súlyos hiányossággal tesz csak eleget, de továbbtanuláshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártassággal rendelkezik. Egyszavas válaszokat ad. Fogalmakat nem ért. Gyakorlatban nem képes önálló feladatvégzésre.
- Elégtelen: ha a tantervi követelményeknek a nevelői útbaigazítással sem tud eleget tenni. A tantárgyi minimumot sem tudja.

A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyre történő átváltását a következő arányok alapján végzik el a szaktárgyat tanító nevelők:

TELJESÍTMÉNY	**ÉRDEMJEGY**
0 – 33%	Elégtelen (1)
34 – 50%	Elégséges (2)
51 – 75%	Közepes (3)
76 – 90%	Jó (4)
91 – 100%	Jeles (5)

- **Sajátos nevelési igényű**, a nyelvi fejlődés zavarával küzdő tanulónál a szakértő véleményben foglaltak alapján kell eljárni a szülővel egyeztetve. Az írásbeli és szóbeli ellenőrzés arányának megállapításánál figyelembe kell venni a tanuló sérülését, társaitól való elmaradását.
- A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt az adott tantárgyat tanító nevelő értesíti a tájékoztató füzeten keresztül. A tájékoztató füzet bejegyzéseit az osztályfőnök két havonta ellenőrzi, és az esetlegesen elmaradt érdemjegyek beírását pótolja.
- Az integrációs oktatásban résztvevő tanulók tanulmányi munkájának értékelése negyedévente, szöveges értékeléssel történik.

Az iskola az osztályzatról a tanulót és a tanuló szülőjét félévkor értesítőben, év végén bizonyítvány útján értesíti.

Mentesítés az értékelés alól

A tanulót, ha egyéni adottsága, fejlettsége szükségessé teszi a szakértői bizottság véleménye alapján az igazgató mentesíti az értékelés alól.

- az érdemjegyekkel és osztályzatokkal történő értékelés és minősítés alól, és e helyett szöveges értékelés és minősítés alkalmazását írja elő
- egyes tantárgy tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és minősítés alól.

3.7.3. A modulok értékelése és minősítése, beszámításuk az iskolai évfolyam sikeres befejezésébe

Tantervi modulok

A hon-és népismeret modul oktatása a 6. évfolyamon a történelembe, a tánc és dráma a 6. évfolyamon a testnevelés tantárgyba integrálva. Az egészségtan modul 6. évfolyamon, a mozgókép és médiaismeret a 8. évfolyamon, az ember és társadalomismeret, etika modul a 7-8. évfolyamon önálló modulként jelenik meg.

A különböző tantárgyak óraszámait a törvényi előírásoknak megfelelően az iskola sajátosságait, céljait szem előtt tartva alakítottuk ki. A tanórán kívüli órakeret felosztása a tanulók igényeinek megfelelően a tantestület döntése alapján változhat.

3.7.4. Magasabb évfolyamba lépés feltételei

A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette.

Az iskola igazgatója a szülő kérésére legfeljebb egy alkalommal engedélyezheti az iskola első évfolyamának megismétlését, akkor is, ha a tanuló az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. Ebben az esetben a megismétlésre kerülő évfolyamról nem kap bizonyítványt a tanuló. A szülő kérésére az iskola magasabb évfolyama is megismételhető legfeljebb egy alkalommal.

Ha a tanuló nem teljesítette az évfolyamra előírt tanulmányi követelményeket, tanulmányait az évfolyam megismétlésével folytathatja. Az évfolyam megismétlésével folytathatja tanulmányait az a tanuló is, akit fegyelmi büntetésként az adott iskolában eltiltottak a tanév folytatásától.

Ha a tanuló a következő tanév kezdetéig nem tett eleget a tanulmányi követelményeknek, mert az előírt vizsga letételére a nevelőtestülettől halasztást kapott, az engedélyezett határidő lejártáig tanulmányait felsőbb évfolyamon folytathatja.

Az évfolyam megismétlése – kivétel a hatodik osztályt el nem végző, tizenhatodik életévét betöltő tanuló – nem tagadható meg abban az iskolában, amellyel a tanuló tanulói jogviszonyban áll. A tanuló kérésére az iskola igazgatója köteles segítséget nyújtani ahhoz, hogy a tanuló a megkezdett tanulmányait másik iskolában vagy a Köznevelési Hídprogram keretében folytathassa.

Ha a tanuló részére engedélyezték, hogy a sikeresen befejezett évfolyamot megismételje, kérelmére a magasabb iskolai évfolyamra lépésről a megismételt iskolai évfolyamon elért év közbeni érdemjegyek, félévi és tanítási év végi osztályzatok alapján kell dönteni.

A tanuló az iskola igazgatójának engedélyével az iskola két vagy több évfolyamára megállapított tanulmányi követelményeket egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt is teljesítheti.

Ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszáz-ötven tanítási órát, egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja, és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető, kivéve, ha a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozóvizsgát tegyen.

A nevelőtestület az osztályozóvizsga letételét akkor tagadhatja meg, ha a tanuló igazolatlan mulasztásainak száma meghaladja a húsz tanórai foglalkozást, és az iskola eleget tett a szülő felé az értesítési kötelezettségének.

Ha a tanuló teljesítménye a tanítási év végén nem minősíthető, tanulmányait évfolyamismétléssel folytathatja.

Ha a tanuló mulasztásainak száma már az első félév végére meghaladja a meghatározott mértéket, és emiatt teljesítménye érdemjeggyel nem volt minősíthető, félévkor osztályozóvizsgát kell tennie.

Osztályozó vizsga letétele után folytathatja tanulmányait a magántanuló és az a tanuló, akinek engedélyezték, az iskola két vagy több évfolyamára megállapított tanulmányi követelményeket egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt is teljesítheti.

Magántanuló:

Amennyiben a tanulót felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól félévkor és év végén tudásáról osztályozó vizsgán kell, hogy számot adjon.

A tanuló, ha a szülő kérelme alapján magántanuló az osztályozó vizsgára történő felkészülésről a szülőnek kell gondoskodnia. Az igazgató előzetes engedélyével részt vehet a tanórai és egyéb foglalkozásokon.

Ha a tanuló a szakértői bizottság véleménye vagy szakorvosi vélemény alapján magántanuló, az osztályozó vizsgára történő felkészítésről az iskolának kell gondoskodnia.

Ha az év végi osztályozó vizsgán a tanuló számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül távozik javító vizsgát tehet. Javítóvizsga letételére augusztus 15. és augusztus 31-e közötti időszakban kerülhet sor.

A tanuló bizonyítványának kiadását az iskola semmilyen indokkal nem tagadhatja meg.

3.7.5. A magatartás minősítésének elvei

A tanulók magatartásának értékelésénél és minősítésénél az első-nyolcadik évfolyamon a (példás (5), jó (4) változó (3) rossz (2) érdemjegyeket illetve osztályzatokat használjuk.

A tanulók magatartását az osztályfőnök az osztályban tanító pedagógusok véleményének kikérésével minden hónap végén érdemjegyekkel értékeli.

A magatartás félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök az érdemjegyek, és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról.

A félévi és az év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

Iskolánkban a magatartás értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

- Példás (5) az a tanuló, aki:
  - a házirendet betartja,
  - a tanórán és a tanórán kívül példamutatóan, rendesen viselkedik,
  - kötelességtudó, feladatait teljesíti,
  - önként vállal feladatokat és azokat teljesíti,
  - tisztelettudó,
  - társaival, nevelőivel, a felnőttekkel szemben udvariasan, előzékenyen, segítőkészen viselkedik,
  - az osztály és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz,
  - óvja és védi az iskola felszerelését, a környezetet,
  - nincs írásbeli figyelmeztetése, intője vagy megrovása.
- Jó (4) az a tanuló, aki:
  - a házirendet betartja,
  - tanórán vagy a tanórán kívüli foglalkozásokon rendesen viselkedik,
  - feladatait a tőle elvárható módon teljesíti,
  - feladatokat önként nem, vagy ritkán vállal, de a rábízottakat teljesíti,
  - az osztály- vagy az iskolaközösség munkájában csak felkérésre, bíztatásra vesz részt,
  - nincs írásbeli intője vagy megrovása.
- Változó (3) az a tanuló, aki:
  - az iskolai házirend előírásait nem minden esetben tartja be,
  - a tanórán vagy tanórán kívül többször fegyelmezetlenül viselkedik,
  - feladatait nem minden esetben teljesíti,
  - előfordul, hogy társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlan, durva,
  - a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik,

- igazolatlanul mulasztott,
- osztályfőnöki intője van.

- Rossz (2) az a tanuló, aki:
  - a házirend előírásait sorozatosan megsérti,
  - feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti,
  - magatartása fegyelmezetlen, rendetlen,
  - társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik,
  - viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza,
  - több alkalommal igazolatlanul mulaszt,
  - több szaktanári figyelmeztetést kapott, illetve van osztályfőnöki megrovása vagy ennél magasabb fokozatú büntetése.

A magatartás elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

3.7.6. A tanuló szorgalma értékelésének és minősítésének formái

A tanulók szorgalmát az osztályfőnökök minden hónap végén érdemjegyekkel értékelik. A szorgalom félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök az érdemjegyek, és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról.

A félévi és az év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

Az iskolában a szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

- Példás (5) az a tanuló, aki:
  - képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt,
  - tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi,
  - a tanórákon aktív, szívesen vállal többlet feladatokat is, és azokat elvégzi,
  - munkavégzése pontos, megbízható,
  - a tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként részt vesz,
  - taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza.
- Jó (4) az a tanuló, aki:
  - képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt,
  - rendszeresen, megbízhatóan dolgozik
  - a tanórákon többnyire aktív,
  - többlet feladatot, tanórán kívüli foglalkozáson vagy versenyeken való részvételt önként nem vagy ritkán vállal, de az ilyen jellegű megbízatást teljesíti,
  - taneszközei tiszták, rendezettek.

- Változó (3) az a tanuló, akinek:
  - tanulmányi eredménye elmarad képességeitől
  - tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig
    - teljesíti,
  - felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik,
  - érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja,
  - önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik.
- Hanyag (2) az a tanuló, aki:
  - képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében,
  - az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg,
  - tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen,
  - feladatait többnyire nem végzi el,
  - felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek,
  - a tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül,
  - a félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen.

A szorgalom elbírálásakor az egyes érdemjegyek illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

3.8. A CSOPORTBONTÁSOK ÉS AZ EGYÉB FOGLALKOZÁSOK SZERVEZÉSÉNEK ELVEI

Iskolánkban csoportbontásban tanítjuk a matematikát, magyar nyelv és irodalmat, az idegen nyelvet és a számítástechnikát.

Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és tanulók tudásának megalapozására.

A választásukat a tanulók és a szülők aláírásukkal megerősítik és tudomásul veszik, hogy az értékelés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mintha kötelező tanórai foglalkozás lenne.

3.9. A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSÉHEZ SZÜKSÉGES MÓDSZEREK

A tanulók fizikai állapotának mérése

Iskolánkban az 5-18 éves tanulók állapotának felmérésére szolgáló HUNGAROFIT rendszert alkalmazzuk.

A rendszer lehetővé teszi a tanulók fejlődése során az alapvető fizikai tulajdonságok mérését. A tesztek nem képzik a tantervek tartalmát, és hogy a mérés célja megvalósuljon nem szabad azokat betanítani és gyakorolni.

3.9.1. A vizsgálatok megszervezése

- A teszt-vizsgálat értéke és hatékonysága nagymértékben a szigorú gyakorlati végrehajtáson és a tanulóknak a testnevelő tanártól kapott motiváltságán múlik.
- A vizsgálatot a testnevelő tanár végzi az osztályban, de bárki végezheti, aki a tanulók testi nevelésével foglalkozik, így más szakos tanárok is.
- A teszteket évente kétszer, a tanév elején és végén kell végeztetni.
- A teszteket a kézikönyvben szereplő sorrendben kell elvégeztetni. Gyakorlatilag ez azt jelenti, hogy az egyensúlyi teszt mindig a kezdő s az állóképességi futás az utolsó kell, hogy legyen, a tanulóknak mindig megfelelő pihenési időt kell hagyni a tesztek között.
- A motiváció növelése miatt rendkívül fontos, hogy a teszt levezetője tisztában legyen, miért végeztetjük el a teszteket, és hogyan értelmezzük az eredményeket.
- Az összehasonlíthatóság érdekében a tesztek végrehajtási körülményeinek hasonlónak kell lenniük minden diáknál, minden részletben (helyszín, eszköz, hőmérséklet, stb.)
- A tesztek eredményeit minden gyermeknek személyre szólóan kell megadni. Az értékelő lapot 3 példányban kell készíteni. Az egyik lap a gyereké, hogy lássa, hol áll korábbi teljesítményéhez, az osztályátlaghoz és (amennyiben lehetséges) az országos átlaghoz képest. A másik példány a szülőké, hogy tisztán lássanak és ösztönözhessék gyermekeiket fizikai fittségük fejlesztésére, a harmadik példányt a központi adatfeldolgozónak kell megküldeni.
- A referenciatáblázatokat egy speciális testület határozza meg.
- Interneten hozzáférhetővé tesszük a feldolgozott eredményeket.
- A tanárok számára ajánlatos a teszt-videokazetta tanulmányozása a vizsgálatok elvégeztetése előtt.

3.9.2. A tanulók fizikai állapotának mérését szolgáló feladatok, illetve az elért eredményekhez tartozó pontszámok

1. feladat: **HELYBŐL TÁVOLUGRÁS** (Az alsó végtag dinamikus erejének mérése)

Kiinduló helyzet: a tanuló az elugróvonal (elugródeszka) mögé áll úgy, hogy a cipőorrával a vonalat nem érinti.

Feladat: térdhajlítás – és ezzel egyidejűleg páros karlendítés hátra, hátsó rézsútos mélytartásba, előzetes lendületszerzés –, majd erőteljes páros lábú elrugaszkodás és elugrás előre.

Értékelés: az utolsó nyom és az elugróvonal közötti távolságot mérjük méterben.

Az elért eredmények átszámítása pontszámmá:

Fiúk (4 motorikus próba értékelése esetén)

PONTSZÁM	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**
	Évfolyam							
1	1.00	1.10	1.23	1.34	1.45	1.55	1.64	1.72
2	1.03	1.13	1.26	1.37	1.48	1.58	1.67	1.75
3	1.06	1.16	1.29	1.40	1.51	1.61	1.70	1.78
4	1.09	1.19	1.30	1.43	1.54	1.64	1.73	1.81
5	1.12	1.22	1.34	1.46	1.57	1.67	1.76	1.84
6	1.15	1.25	1.37	1.49	1.60	1.70	1.79	1.87
7	1.18	1.28	1.40	1.52	1.63	1.73	1.82	1.90
8	1.21	1.31	1.44	1.55	1.66	1.76	1.85	1.93
9	1.24	1.34	1.47	1.58	1.69	1.79	1.88	1.96
10	1.27	1.37	1.50	1.61	1.72	1.82	1.91	1.99
11	1.30	1.40	1.53	1.64	1.75	1.85	1.94	2.02
12	1.33	1.43	1.56	1.67	1.78	1.88	1.97	2.05
13	1.36	1.45	1.59	1.70	1.81	1.91	2.00	2.08
14	1.39	1.48	1.62	1.73	1.84	1.94	2.03	2.11
15	1.42	1.52	1.65	1.76	1.87	1.97	2.06	2.14
16	1.45	1.56	1.68	1.79	1.90	2.00	2.09	2.17
17	1.48	1.58	1.72	1.82	1.93	2.03	2.12	2.20
18	1.51	1.62	1.76	1.85	1.97	2.07	2.16	2.24
19	1.54	1.66	1.80	1.89	2.01	2.11	2.20	2.28
20	1.57	1.70	1.84	1.94	2.05	2.15	2.24	2.32
21	1.61	1.74	1.87	1.98	2.09	2.19	2.28	2.36

Lányok (4 motorikus próba értékelése esetén)

PONTSZÁM	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	Évfolyam							
1	0.97	1.08	1.17	1.24	1.31	1.38	1.43	1.47
2	1.00	1.11	1.20	1.27	1.34	1.41	1.45	1.50
3	1.03	1.14	1.23	1.30	1.37	1.44	1.48	1.53
4	1.06	1.17	1.26	1.34	1.40	1.47	1.51	1.56
5	1.09	1.20	1.29	1.38	1.43	1.50	1.54	1.59
6	1.12	1.23	1.32	1.41	1.45	1.53	1.57	1.62
7	1.15	1.26	1.35	1.44	1.48	1.56	1.60	1.65
8	1.19	1.29	1.38	1.47	1.51	1.59	1.63	1.68
9	1.22	1.32	1.41	1.50	1.54	1.62	1.66	1.71
10	1.25	1.35	1.44	1.53	1.57	1.65	1.69	1.74
11	1.29	1.38	1.48	1.56	1.60	1.68	1.72	1.77
12	1.32	1.41	1.50	1.59	1.63	1.71	1.74	1.80
13	1.35	1.44	1.53	1.62	1.66	1.74	1.77	1.84
14	1.39	1.48	1.57	1.65	1.69	1.77	1.80	1.87
15	1.41	1.50	1.60	1.68	1.72	1.80	1.83	1.90
16	1.44	1.53	1.64	1.71	1.76	1.84	1.87	1.94
17	1.47	1.57	1.67	1.74	1.80	1.87	1.91	1.98
18	1.50	1.60	1.70	1.77	1.84	1.90	1.95	2.02
19	1.54	1.64	1.74	1.80	1.88	1.94	1.99	2.05
20	1.57	1.68	1.78	1.84	1.92	1.98	2.03	2.08
21	1.61	1.72	1.81	1.88	1.96	2.02	2.07	2.11

2. feladat: **HASONFEKVÉSBŐL TÖRZSEMELÉS ÉS LEENGEDÉS FOLYAMATOSAN**

(A hátizmok dinamikus erő-állóképességének mérése)

Maximális időtartam: négy perc.

Kiinduló helyzet: a tanuló a hasán fekszik úgy, hogy az állával megérinti a talajt, és mindkét karja laza tarkórátartás helyzetében van. A vizsgálatot végző személy az egymáshoz tett lábfejeket a földhöz szorítja.

Feladat: a tanuló az

1. ütemre törzsemelést végez,
2. ütemre összeérinti a könyökét az álla alatt,
3. ütemre visszanyit tarkórátartásba,
4. ütemre törzsét leengedve visszafekszik a földre.

Értékelés: négy perc alatt végrehajtott törzsemelések száma.

Az elért eredmények átszámítása pontszámmá:

Fiúk (4 motorikus próba értékelése esetén)

PONTSZÁM	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**
	Évfolyam							
1	20	22	24	26	28	30	32	34
2	24	26	28	30	32	34	36	38
3	28	30	32	34	36	38	40	42
4	32	34	36	38	40	42	44	46
5	36	38	40	42	44	46	48	50
6	40	42	44	46	48	50	52	54
7	44	46	48	50	52	54	56	58
8	48	50	52	54	56	58	60	62
9	52	54	56	58	60	62	64	66
10	56	58	60	62	**64**	66	68	70
11	60	62	64	66	68	70	72	74
12	64	66	68	70	72	74	76	78
13	68	70	72	74	76	78	80	82
14	72	74	76	78	80	82	84	86

Lányok (4 motorikus próba értékelése esetén)

PONTSZÁM	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**
	Évfolyam							
1	16	19	22	25	28	29	30	32
2	20	23	24	29	32	33	34	36
3	24	27	28	33	36	37	38	40
4	28	31	32	37	40	41	42	44
5	32	35	36	41	44	45	46	48
6	36	39	40	45	48	49	50	52
7	40	43	44	49	52	53	54	56
8	44	47	48	53	56	57	58	60
9	48	51	51	57	60	61	62	64
10	52	55	56	61	64	65	66	68
11	56	59	60	65	68	69	70	72
12	60	63	64	69	72	73	74	76
13	64	67	68	73	76	77	78	80
14	68	71	74	77	80	82	83	84

3. feladat: **HANYATTFEKVÉSBŐL FELÜLÉS TÉRDÉRINTÉSSEL FOLYAMATOSAN**

(A hasizmok erő-állóképességének mérése)

Maximális időtartam: négy perc.

Kiinduló helyzet: a tanuló torna vagy egyéb puha szőnyegen a hátán fekszik, és mindkét térdét 90 fokos szögben behajlítja. Laza tarkóra tartás előre néző könyökkel.

Feladat: a tanuló üljön fel, könyökével érintse meg azonos oldalon a combokat. Hanyattfekvés és újabb felülés következik folyamatosan.

Értékelés: a szünet nélküli szabályosan végrehajtott felülések száma négy perc alatt.

Az elért eredmények átszámítása pontszámmá:

Fiúk (4 motorikus próba értékelése esetén)

PONTSZÁM	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**
	Évfolyam							
1	25	28	31	34	36	38	40	42
2	30	33	36	39	41	43	45	47
3	35	38	41	44	46	48	50	52
4	40	43	46	49	51	53	55	57
5	45	48	51	54	56	58	60	62
6	50	53	56	59	61	63	65	67
7	55	58	61	64	66	68	70	72
8	60	63	66	69	71	73	75	78
9	65	68	71	74	76	78	80	82
10	70	73	76	79	81	83	85	87
11	75	78	81	84	86	88	90	92
12	80	83	86	89	91	93	95	97
13	85	88	91	94	96	98	100	102
14	90	93	96	98	100	102	104	106

Lányok (4 motorikus próba értékelése esetén)

PONTSZÁM	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**
	Évfolyam							
1	20	23	26	29	32	34	36	38
2	25	28	31	34	36	38	40	42
3	30	33	36	39	41	43	45	47
4	35	38	41	44	46	48	50	52
5	40	43	46	49	51	53	55	57
6	45	48	51	54	56	58	60	62
7	50	53	56	59	61	63	65	67
8	55	58	61	64	66	68	70	72
9	60	63	66	69	71	73	75	77
10	65	68	71	74	76	78	80	82
11	70	73	76	79	81	83	85	87
12	75	78	81	84	86	88	90	92
13	80	83	86	89	91	93	95	97
14	85	88	91	94	96	98	100	102

4. feladat: **FEKVŐTÁMASZBAN KARHAJLÍTÁS- ÉS NYÚJTÁS FOLYAMATOSAN**

(A vállövi és a karizmok dinamikus erő-állóképességének mérése)

Maximális időtartam: lányok 2 perc; fiúk: 4 perc.

Kiinduló helyzet: mellső fekvőtámasz (tenyerek vállszélességben előre néző ujjakkal, egyenes törzs, nyak a gerinc meghosszabbításában, nyújtott térd, merőleges kar).

Feladat: a tanuló mellső fekvőtámaszból indítva karhajlítást- és nyújtást végez. A törzs feszes, egyenes tartását a karnyújtás- és karhajlítás ideje alatt is meg kell tartani, a fej nem lóghat. A karhajlítás addig történik, amíg a felkar vízszintes helyzetbe nem kerül.

Értékelés: a szünet nélküli szabályosan végrehajtott ismétlések száma.

Az elért eredmények átszámítása pontszámmá:

Fiúk (4 motorikus próba értékelése esetén)

PONTSZÁM	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**
	Évfolyam							
1	5	7	9	11	13	15	17	19
2	7	9	11	13	15	17	19	21
3	9	11	13	15	17	19	21	23
4	11	13	15	17	19	21	23	25
5	13	15	17	19	21	23	25	27
6	15	17	19	21	23	25	27	29
7	17	19	21	23	25	27	29	31
8	19	21	23	25	27	29	31	33
9	21	23	25	27	29	31	33	35
10	23	25	27	29	31	33	35	37
11	25	27	29	31	33	35	37	39
12	26	28	30	32	34	36	38	40
13	27	29	31	33	35	37	39	41
14	28	30	32	34	36	38	40	42

Lányok (4 motorikus próba értékelése esetén)

PONTSZÁM	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**
	Évfolyam							
1	1	1	2	2	3	4	5	6
2	1	2	2	3	4	5	6	7
3	2	2	3	4	5	6	7	8
4	2	3	4	5	6	7	8	9
5	3	4	5	6	7	8	9	10
6	4	5	6	7	8	9	10	11
7	5	6	7	8	9	10	11	12
8	6	7	8	9	10	11	12	13
9	7	8	9	10	11	12	13	14
10	8	9	10	11	12	13	14	15
11	9	10	11	12	13	14	15	16
12	10	11	12	13	14	15	16	17
13	11	12	13	14	15	16	17	18
14	12	13	14	15	16	17	18	19

5. FELADAT: COOPER-TESZT (AZ AEROB-ÁLLÓKÉPESSÉG MÉRÉSE)

Feladat: 12 perc futás

Értékelés: a 12 perc alatt megtett távolság méterben

Az elért eredmények átszámítása pontszámmá:

Pontérték-táblázat fiúknak								
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	Pont:
1180	1260	1400	1450	1550	1610	1670	1740	1
1190	1280	1430	1470	1580	1630	1700	1760	2
1200	1300	1450	1490	1600	1650	1730	1780	3
1220	1320	1470	1510	1620	1670	1750	1810	4
1240	1340	1490	1550	1640	1700	1770	1830	5
1260	1360	1510	1580	1660	1730	1790	1850	6
1280	1380	1550	1600	1680	1750	1810	1880	7
1300	1400	1580	1620	1700	1770	1830	1900	8

1320	1430	1600	1640	1730	1790	1850	1920	9
1340	1450	1620	1660	1750	1810	1880	1940	10
1360	1470	1640	1680	1770	1830	1900	1960	11
1380	1490	1660	1700	1790	1850	1920	1980	12
1400	1510	1680	1730	1810	1880	1940	2000	13
1430	1550	1700	1750	1830	1900	1960	2020	14
1450	1580	1730	1770	1850	1920	1980	2040	15
1470	1600	1750	1790	1880	1940	2000	2060	16
1490	1620	1770	1810	1900	1960	2020	2080	17
1510	1640	1790	1830	1920	1980	2040	2100	18
1550	1660	1810	1850	1940	2000	2060	2120	19
1580	1680	1830	1880	1960	2020	2080	2140	20
1600	1700	1850	1900	1980	2040	2100	2160	21
1620	1730	1880	1920	2000	2060	2120	2280	22
1640	1750	1900	1940	2020	2080	2140	2200	23
1660	1770	1920	1960	2040	2100	2160	2220	24
1680	1790	1940	1980	2060	2120	2280	2240	25
1700	1810	1960	2000	2080	2140	2200	2260	26
1730	1830	1980	2020	2100	2160	2220	2280	27
1750	1850	2000	2040	2120	2280	2240	2300	28
1770	1880	2020	2060	2140	2200	2260	2330	29
1790	1900	2040	2080	2160	2220	2280	2350	30
1810	1920	2060	2100	2280	2240	2300	2370	31
1830	1940	2080	2120	2200	2260	2330	22390	32
1850	1960	2100	2140	2220	2280	2350	2410	33
1880	1980	2120	2160	2240	2300	2370	2430	34
1900	2000	2140	2280	2260	2330	22390	2450	35
1920	2030	2160	2200	2280	2350	2410	2470	36
1940	2050	2280	2220	2300	2370	2430	2490	37
1960	2700	2200	2240	2330	22390	2450	2510	38
1980	2090	2220	2260	2350	2410	2470	2530	39
2000	2110	2240	2280	2370	2430	2490	2550	40
2030	2130	2260	2300	22390	2450	2510	2570	41
2050	2150	2280	2330	2410	2470	2530	2590	42
270	2180	2300	2350	2430	2490	2550	2610	43

2090	2200	2330	2370	2450	2510	2570	2640	44
2110	2220	2350	22390	2470	2530	2590	2660	45
2130	2240	2370	2410	2490	2550	2610	2680	46
2150	2260	22390	2430	2510	2570	2640	2710	47
2180	2280	2410	2450	2530	2590	2660	2730	48
2200	2300	2430	2470	2550	2610	2680	2750	49
2220	2330	2450	2490	2570	2640	2710	2770	50
2240	2350	2470	2510	2590	2660	2730	2800	51
2260	2370	2490	2530	2610	2680	2750	2820	52
2280	2390	2510	2550	2640	2710	2770	2840	53
2300	2410	2530	2570	2660	2730	2800	2860	54
2330	2430	2550	2590	2680	2750	2820	2880	55
2350	2450	2570	2610	2710	2770	2840	2910	56
2370	2470	2590	2640	2730	2800	2860	2930	57
2390	2490	2610	2660	2750	2820	2880	2950	58
2410	2510	2640	2680	2770	2840	2910	2970	59
2430	2530	2660	2710	2800	2860	2930	2990	60
2450	2550	2680	2730	2820	2880	2950	3010	61
2470	2570	2710	2750	2840	2910	2970	3030	62
2490	2600	2730	2770	2860	2930	2990	3050	63
2510	2630	2750	2800	2880	2950	3010	3080	64
2530	2650	2770	2820	2910	2970	3030	3100	65
2550	2670	2800	2840	2930	2990	3050	3120	66
2570	2690	2820	2860	2950	3010	3080	3150	67
2600	2710	2840	2890	2970	3030	3100	3180	68
2630	2730	2860	2920	2990	3050	3120	3210	69
2650	2750	2980	2940	3010	3080	3150	3230	70
2670	2780	2910	2960	3030	3100	3180	3250	71
2690	2800	2930	2980	3050	3120	3210	3270	72
2710	2820	2950	3000	3080	3150	3230	3290	73
2730	2840	2970	3020	3100	3180	3250	3310	74
2750	2860	2990	3040	3120	3210	3270	3330	75
2780	2880	3010	3070	3150	3230	3290	3360	76
2790	2890	3020	3070	3170	3250	3300	3390	77

Pontérték-táblázat lányoknak								
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	Pont:
1140	1180	1210	1280	1300	1320	1330	1340	1
1160	1220	1230	1310	1320	1340	1350	1360	2
1180	1260	1250	1350	1340	1360	1370	1380	3
1190	1280	1270	1470	1360	1380	1390	1400	4
1200	1300	1290	1490	1380	1410	1420	1420	5
1220	1320	1320	1510	1410	1430	1440	1440	6
1240	1340	1340	1550	1430	1450	1460	1460	7
1260	1360	1360	1580	1450	1470	1480	1480	8
1280	1380	1380	1600	1470	1490	1500	1500	9
1300	1400	1410	1620	1490	1510	1520	1520	10
1320	1430	1430	1640	1510	1530	1540	1540	11
1340	1450	1450	1660	1540	1560	1550	1560	12
1360	1470	1470	1680	1560	1580	1560	1580	13
1380	1490	1490	1700	1580	1600	1570	1600	14
1400	1510	1510	1730	1600	1620	1580	1620	15
1430	1550	1540	1750	1620	1640	1600	1640	16
1450	1580	1580	1770	1640	1660	1620	1660	17
1470	1600	1600	1790	1660	1680	1650	1680	18
1490	1620	1620	1810	1680	1700	1670	1700	19
1510	1640	1640	1830	1700	1720	1700	1720	20
1550	1660	1660	1850	1730	1740	1730	1740	21
1580	1680	1680	1880	1750	1760	1750	1760	22
1600	1700	1700	1900	1770	1780	1770	1780	23
1620	1730	1720	1920	1790	1800	1790	1810	24
1640	1750	1740	1940	1810	1820	1810	1830	25
1660	1770	1760	1960	1830	1850	1830	1850	26
1680	1790	1800	1980	1850	1870	1850	1880	27
1700	1810	1820	2000	1880	1900	1880	1900	28
1730	1830	1850	2020	1900	1920	1900	1920	29
1750	1850	1870	2040	1920	1940	1920	1940	30
1770	1880	1900	2060	1920	1960	1940	1960	31
1790	1900	1920	2080	1940	1980	1960	1980	32

1810	1920	1940	2100	1970	2000	1980	2000	33
1830	1940	1970	2120	1990	2030	2000	2020	34
1850	1960	1990	2140	2010	2050	2020	2040	35
1880	1980	2010	2160	2030	2070	2040	2060	36
1900	2000	2030	2280	2050	2090	2060	2080	37
1920	2030	2050	2200	2070	2120	2080	2100	38
1940	2050	2070	2220	2090	2140	2100	2120	39
1960	2700	2090	2240	2120	2160	2120	2140	40
1980	2090	2110	2260	2140	2180	2140	2160	41
2000	2110	2130	2280	2160	2200	2160	2280	42
2030	2130	2160	2300	2160	2220	2280	2200	43
2050	2150	2180	2330	2180	2240	2200	2220	44
270	2180	2200	2350	2200	2260	2220	2240	45
2090	2200	2220	2370	2220	2280	2240	2260	46
2110	2220	2240	22390	2240	2300	2260	2280	47
2130	2240	2260	2410	2260	2320	2280	2300	48
2150	2260	2280	2430	2280	2350	2300	2330	49
2180	2280	2300	2450	2300	2370	2330	2350	50
2200	2300	2320	2470	2330	2390	2350	2370	51
2220	2330	2340	2490	2350	2410	2370	22390	52
2240	2350	2360	2510	2370	2430	22390	2410	53
2260	2370	2380	2530	2390	2450	2410	2430	54
2280	2390	2400	2550	2410	2470	2430	2450	55
2300	2410	2430	2570	2430	2500	2450	2470	56
2330	2430	2450	2590	2460	2520	2470	2490	57
2350	2450	2470	2610	2480	2540	2490	2510	58
2370	2470	2490	2640	2500	2560	2510	2530	59
2390	2490	2520	2650	2520	2580	2530	2550	60
2410	2510	2540	2660	2540	2620	2550	2570	61
2430	2530	2570	2670	2560	2650	2570	2590	62
2450	2550	2490	2680	2580	2670	2590	2610	63
2470	2570	2520	2690	2600	2690	2610	2640	64
2490	2600	2540	2700	2630	2710	2640	2660	65
2510	2630	2570	2710	2650	2730	2660	2680	66
2530	2650	2590	2720	2680	2750	2680	2710	67

2550	2670	2610	2730	2700	2770	2710	2730	68
2570	2690	2630	2740	2720	2800	2730	2750	69
2600	2710	2670	2760	2740	2820	2750	2770	70
2670	2780	2720	2790	2800	2870	2820	2840	71
2690	2800	2740	2800	2820	2890	2840	2860	72
2710	2820	2760	2820	2840	2900	2860	2880	73
2730	2840	2780	2840	2860	2920	2880	2910	74
2750	2860	2800	2860	2880	2930	2910	2930	75
2780	2880	2820	2880	2900	2940	2930	2950	76
2790	2890	2840	2900	2930	2950	2950	2970	77

A Cooper-tesztet minden tanuló évente kétszer, ősszel és tavasszal végzi el. Az eredményeket a testnevelést tanító tanárok a teljesítményfüzetbe bejegyzik, majd egy külön lapon is összesítik és összehasonlítják.

Az általános fizikai teherbíró-képesség minősítése a Cooper-teszt pontszámaival összesen:

Elért összes pontszám	***Minősítés***
0 – 20	nagyon gyenge
21-40	gyenge
41-60	elfogadható
61-80	közepes
81-100	jó
101-120	kiváló
121-140	extra

3.10. EGÉSZSÉGNEVELÉSI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEK

3.10.1. Az iskola egészségnevelési programja

A felnövekvő nemzedék egészség-magatartásának formálása, a jövő egészséges felnőtt társadalmának nevelése kulcsfontosságú feladat.

A Nemzeti Alaptantervről kiadott 110./2012. sz. Korm. rend. az egészségnevelés feladatait a következőképpen határozza meg:

- Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez.
- A pedagógusok ösztönözzék a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stresszkezelés módszereinek alkalmazására.

- Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére.
- . Az iskola feladata, hogy a családdal együttműködve felkészítse a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre.
- Az iskola feladata továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiénében, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében.
- . A pedagógusok motiválják és segítsék a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.
- Iskolai egészségnevelést és iskolai egészségügyi szolgáltatásokat biztosítunk, ezekkel párhuzamosan együttműködünk a helyi közösség szakembereivel és hasonló programjaival, valamint az iskola személyzetét célzó egészségfejlesztési programokkal.
- Kiemelt jelentőséget tulajdonítunk az egészséges étkezésnek, a testedzésnek, és a szabadidő hasznos eltöltésének, teret adva a társas támogatást, a lelki egészségfejlesztést, és a tanácsadást biztosító programoknak.

Helyzetelemzés, helyzetkép

Iskolánk hagyományainak része az egészséges életmódra nevelés, melyet a következő formákban, különböző tanórai és tanórán kívüli foglalkozások keretében valósítunk meg:

- egészségnap;
- egészséges táplálkozás népszerűsítése;
- Mikulás-futás, Nyuszi-futás, osztálybajnokságok;
- hagyományos népi ételek készítése;
- túrák, tanulmányi kirándulások;
- egészségügyi szűrések, tanácsadások;

Jövőkép, alapelvek

- z egészség a legdrágább emberi kincs, amely a szervezet és a környezet közti dinamikus egyensúly állapotát fejezi ki.
- Az egészség olyan pozitív fogalmat takar, amely a társadalmi, közösségi és egyéni erőforrásokat, valamint a testi-lelki képességeket hangsúlyozza.

Az egészségnevelés célja

- Minél korábban megismertetni a diákokat az egészséges életmód alapjaival (helyes táplálkozás, rendszeres testmozgás stb.)
- A tanulóifjúság időben ismerje fel az egészség értékjellegét.

Az iskola hosszú távú célja

Diákjainkban kialakítani az egészséges életvitel iránt érzett felelős magatartást, az egészség megőrzésének igényét és akaratát, az egészséges életmód iránti fogékonyságát, és elsajátíttatni az ehhez vezető technikákat, módszereket, melyek alkalmazásával elérhetik személyiségük fejlettségének lehetséges felső határát.

Az iskola rövidtávú céljai

A programban részt vevők:

- ismerjék meg az egészséges életmód legfontosabb szabályait;
- legyenek tisztában az egészséges táplálkozás fontosságával;
- tartsák szem előtt a testi higiénét, a rendszeres mozgás egészségét befolyásoló hatását;
- legyenek képesek a problémákat, konfliktusokat megfelelően kezelni;
- ismerjék meg a drog, az alkohol és a dohányzás egészségkárosító hatását;
- a helyes életvezetés igénye minél korábbi életszakaszban induljon el.

Az egészségnevelés az oktatás és nevelés valamennyi területén jelenjen meg.

A programban résztvevő felnőttek tetteikkel, viselkedésükkel, életmódjukkal példaként szolgáljanak a felnövekvő nemzedék irányába.

Fejlesztendő kompetenciák

- problémamegoldó gondolkodás
- egészségtudatos gondolkodásmód
- tolerancia, másság elfogadás, nyitottság
- kreativitás
- szociális kompetencia fejlesztése
- önismeret, önkritika

Tanulásszervezési és tartalmi keretek megvalósulási formái és színterei

Tartalmi elemek	Színterek
egészséges étrend összeállítása	technika, környezetismeret, angol, biológia, matematika órák, osztályprogramok
tradicionális népi ételek készítése	technika, magyar nyelv és irodalom, történelem, hon-és népismeret, angol óra, délutáni szabadidős programok
életminőséget javító sporttevékenységek	délutáni foglalkozások, osztályprogramok, szabadidős tevékenységek, DSE
mindennapos testmozgás	testnevelés óra, napközi, tanulószoba
személyiségfejlesztő tréningek	osztályfőnöki óra, magyar nyelv és irodalom
a tanterv egészségnevelési témáinak feldolgozása	minden tanítási órába beépítve
az ember és környezet harmonikus viszonyának megőrzése	gyalogtúrák, osztálykirándulások
egészségügyi előadások, szűrések szakemberek bevonásával	testnevelés, környezetismeret, biológia, osztályfőnöki óra
tudatos média felhasználás az egészségnevelésben	informatika, rajz, osztályfőnöki, természetismeret, énekórák

3.10.2. Az iskola környezeti nevelési programja

Az iskolai környezeti nevelés során a gyerekek felkészülnek környezetük megismerésére, tapasztalataik feldolgozására, valamint az élő és élettelen természet érdekeit is figyelembe vevő cselekvésre. Ezért a környezeti nevelés:

- Megfelelően stabil és megújulásra képes érzelmi kapcsolatot alapoz meg az élő és élettelen környezettel.
- Kifejleszti a szándékot és képességet a környezet megismerésére.
- Felkelti az igényt, képessé tesz:
- a környezet változásainak, jelzéseinek felfogására,
- összefüggő rendszerben történő értelmezésére, a rendszerben felismerhető kapcsolatok megértésére,
- a problémák megkeresésére, okainak megértésére,
- kritikai és kreatív gondolkodás kialakítására, és ez által a lehetséges megoldások megkeresésére,
- az egyén és a közösségi döntések felelősségének megértésére, vállalására környezeti kérdésekben,
- a környezet érdekeit figyelembe vevő cselekvésre.
- ***Helyzetelemzés, helyzetkép***
- Iskolánk a múltban is nagy gondot fordított a környezetvédelmi és természetvédelmi szemléletformálásra. A környezeti nevelés során rendelkezünk hagyományokkal: a tanulóink papírt, használt elemet gyűjtenek, a szelektív hulladékgyűjtés az iskolai mindennapok része. Különböző egyéni és csoportos feladatokkal kapcsolódunk a Víz világnapja, a Föld napja, a Madarak és fák napja rendezvénysorozataihoz. Rendszeresek és sikeresek a rajzpályázataink.
- Barátságos, tiszta az iskola épülete.

<u>Személyi erőforrások</u>

Emberi erőforrásnak tekinthető az iskola összes tanulója és dolgozója (pedagógusok, technikai és adminisztratív dolgozók). Az iskola szempontjából humán erőforrásnak tekintendő minden külső partner, akár hivatalos, akár nem hivatalos kapcsolata van az iskolával.

- *Pedagógusok*: Az iskola minden pedagógusának feladata, hogy környezettudatos magatartásával, munkájával példaértékű legyen a tanulók számára. Feladatuk: programok szervezése, lebonyolítása, dekoráció stb.
- *Diákok*: A diákok feladata, hogy vigyázzanak a környezetükre és figyelmeztessék társaikat a kulturált viselkedésre. Feladatuk továbbá tantermek, zöld területek rendezése, hulladékgyűjtés, stb.
- *Technikai dolgozók, adminisztrátorok*: Munkájukkal aktív részesei a környezeti nevelés programjának. Feladatuk: szelektív gyűjtés segítése, programok segítése stb.
- *Iskolaorvos, védőnő:* Tisztasági vizsgálatok; ismeretterjesztő, felvilágosító előadások.

- *Fenntartó*: A fenntartóval való kölcsönös együttműködés a környezeti nevelési programunk megvalósítása szempontjából igen fontos (pl. táborozás, erdei iskola támogatása).
- *Szülők*: Fontos, hogy a szülők megerősítsék gyermekükben azt a környezettudatos magatartást, amit az iskola is közvetíteni kíván.
- *Civil szervezetek:* Szakmai ismereteikkel és programjaikkal segítik környezeti nevelési munkánkat.
- *Hivatalos szervek:* Egyik feladatuk annak ellenőrzése, hogy környezetvédelmi és egészségügyi szempontból megfelelően működik-e az iskola.

Jövőkép, alapelvek, célok

Jövőkép, alapelvek:

- Az egyetemes természetnek, mint létező értéknek a tisztelete és megőrzése, beleértve az összes élettelen és élő létezőt, így az embert is, annak környezetével, kultúrájával együtt.
- Segíteni a bioszféra és a biológiai sokféleség megőrzését.
- A testi-lelki egészség megőrzése, stb.

A környezeti nevelés célja

- Környezettudatossá nevelni a diákokat.
- A személyes felelősségen alapuló környezetkímélő, takarékos magatartás és életvitel kialakítása.
- Megismerni a természet és társadalom törvényeit, tiszteletben tartani azokat mindennapi életvitelük során.
- Érzékennyé tenni a diákokat a közvetlen környezetük állapota iránt.
- Tudományosan megalapozni a globális összefüggések megértését.
- Együttműködés, alkalmazkodás és segítő életmód kialakítása.
- Az állampolgári - és egyéb közösségi – felelősség felébresztése.
- Problémamegoldó gondolkodás, döntésképesség, kreativitás fejlesztése, stb.

Az iskola hosszú távú célja

Diákjainkban kialakítani a környezet értékei iránt érzett felelős magatartást, annak megőrzésének igényét és akaratát; a rendszerszemlélet; az egészséges életmód igényét, és elsajátíttatni az ehhez vezető technikákat, módszereket.

Az iskola rövidtávú céljai

- A környezeti nevelés az oktatás és nevelés valamennyi területén jelenjen meg.
- Erősítésre kerüljenek a tantárgyközi kapcsolatok, hogy a tanulók egységben lássák az egy témához tartozó ismereteket.
- A pedagógusok, a technikai dolgozók és a szülők személyes példájukkal legyenek a környezettudatos életvitel hiteles terjesztői.
- Fontos legyen a vízzel, villannyal, gázzal való takarékoskodás.

- A tanulók ismerjék meg szűkebb környezetüket, lássák az értékeket, problémákat, ápolják a hagyományokat.
- Legyenek a tanulók környezetük, szülőföldjük védelmezői.
- Fejlődjön a tanulók problémamegoldó gondolkodásmódja, az önálló ismeretszerzés képessége, megalapozva az élethosszig tartó tanulást.
- Erdei iskolák, természetvédelmi versenyek szervezése.

A cél elérése érdekében szükséges készségek kialakítása, fejlesztése a

- problémamegoldó gondolkodás,
- ökológiai szemlélet, gondolkodásmód,
- kreativitás,
- együttműködés, alkalmazkodás és segítő életmód,
- kommunikáció, médiahasználat,
- állampolgári részvétel és cselekvés,
- értékelés és mérlegelés készsége – fontos, hogy a diákok a nagyszámú írott, látott és hallott médiairodalmat kritikusan, a híreket mérlegelve tudják feldolgozni,
- vitakészség,
- szintetizálási és analizálási készség.
- ***Tanulásszervezési és tartalmi keretek***
- A tanulásszervezési keretek közé tartoznak a hagyományos tanórai (45 perces) tantárgyak szerint elkülönült foglalkozások; a nem hagyományos szervezésű tanórák (pl. erdei iskola, múzeumlátogatás, terepgyakorlat, akadályverseny) és a tanórán kívüli foglalkozások. E keretek remek lehetőséget biztosítanak a komplex integrált tananyagok feldolgozására, s mint ilyenek kiemelkedő jelentőségűek a környezeti nevelés szempontjából.

Hagyományos tanórai foglalkozások

- Tanórák: testnevelés, magyar nyelv és irodalom, történelem, idegen nyelv, matematika, fizika, földrajz, biológia, kémia, ének-zene, rajz és vizuális kultúra, médiaismeret, tánc és dráma, technika és életvitel, informatika, környezetismeret – természetismeret.
- Osztályfőnöki órák: a tanórákon hozzá kell rendelni az adott témához a megfelelő környezetvédelmi vonatkozásokat. Az óra jellege határozza meg, hogy melyik témát hogyan kell feldolgozni. A szemléltetés hagyományos, audiovizuális és informatikai lehetőségeit is célszerű felhasználni, hogy a tanítás élményszerű legyen.

Tanórán kívüli foglalkozások

- szakkörök,
- táborok,
- terepi munka (tanulmányi kirándulások, terepgyakorlatok, akadályversenyek),
- múzeum, állatkert, nemzeti park látogatása,

- projektek,
- témanap, témahét,
- kiállítások környezet- és egészségvédelem témában.
- szelektív hulladékgyűjtés, használtelem-gyűjtés, papírgyűjtés.
- diák-önkormányzati nap.
- könyvtári foglalkozás.

Iskolai környezet

Feladatunk a mindennapi élet fizikai és szellemi környezetének átalakítása a környezeti nevelési program szellemében. Fontos megtervezni az iskolai élet ezernyi mozzanatát, s azt, hogy ezeken keresztül hogyan válhat az iskola környezetbaráttá, miképpen alakíthatja az ott dolgozók és tanulók életmódját környezettudatosabbá. Törekednünk kell a példamutató iskolai környezet megteremtésére.

3.11. A GYERMEKEK, TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK

Minden tanköteles tanulónak törvényben biztosított joga, hogy számára megfelelő oktatásban részesüljön. Ennek érvényesítéséhez az iskolának (az iskolafenntartókkal, a családdal, a gondviselőkkel, szakmai és civil szervezetekkel együttműködve) a következő elvek szerint kell biztosítania a nevelő-oktató munka feltételeit.

- a tanulók tanulási nehézségeinek feltárása, problémái megoldásának segítése az iskolai nevelés-oktatás egész folyamatában és valamennyi területén;
- folyamatos, egyénhez igazodó fejlesztés;
- kulcskompetenciák megalapozása, megszilárdítása alsó tagozaton;
- folyamatos, egyénhez igazodó fejlesztés;
- a kulcskompetenciák bővítése az iskolázás további szakaszain;

A tanulási esélyegyenlőség eredményes segítésének egyik alapvető feltétele a tanulók személyiségének megismerése, az ahhoz illeszkedő pedagógiai módszerek alkalmazása.

- a tanulók önmagukhoz és másokhoz viszonyított teljesítményeinek, tehetségjegyeinek feltárása, fejlesztése a tanórákon, más iskolai foglalkozásokon és e tevékenység támogatása az iskolán kívül;
- egységes, differenciált és egyénre szabott tanulási követelmények, ellenőrzési-értékelési eljárások alkalmazása.

3.11.1. Az iskolai hátrányok rendszere

A tevékenységrendszer, az iskolai tevékenységszervezés szolgálja a teljesítőképes és helytállni képes gyermeki-ifjúi személyiség kialakulását, amely személyiség-felfogásunk kulcskategóriája.

Ez a helytállási képesség-együttes magában foglalja egyebek mellett a közösségben való együttélés értelmi és érzelmi képességeit, a kooperativitást, a kreativitást, a kritikai szellemet, a felelősségvállalást, a megbízhatóságot.

A pedagógiai rendszer tényleges hatásának döntő tényezője az iskola légköre, szellemisége pszichés klímája.

A kívánatos légkör kialakításában az alábbi tényezőknek tulajdonítunk különös fontosságot:

- a nevelőtestület gyermekismerete, gyermekközpontú, gyermektisztelő értékrendje,
- az iskolai tevékenységrendszer gazdagsága,
- az iskoláért, az iskolaközösségért érzett felelősség intenzitása,
- a hagyományrendszer,
- a szülőkkel való kapcsolat milyensége.

Az iskolai tanulási folyamatban különösen fontos tényezőnek tekintjük, hogy a pedagógusok a lehetőségekhez mérten igazodjanak a tanulók egyéni fejlettségéhez, képességeihez és az egyes tantárgyakban nyújtott teljesítményeikhez.

E cél eléréséhez az alábbi tanítási módszereket és szervezeti formákat alkalmazzuk:

- az egyes tantárgyakból gyenge teljesítményt nyújtó tanulóknak felzárkóztató foglalkozást, differenciált képességfejlesztést szervezünk
- a felső tagozatban a lemaradók segítésére felzárkóztató foglalkozást biztosítunk
- az idegen nyelv tanítását a kerettantervnek megfelelően a 4. évfolyamon kezdjük.
- Pedagógusaink az egyes tanítási órákon előnyben részesítik az egyéni képességekhez igazodó munkaformákat, így elsősorban a gyakorlásnál, az ismétlésnél a tanulók önálló és csoportos munkájára támaszkodnak.
- A 8. évfolyamon az eredményes felvételi és a továbbtanulás segítésére felkészítő, előkészítő foglalkozásokat szervezünk.

Fontos faladat hárul iskolánkra a szociális hátrányok, a beilleszkedési, a magatartási, tanulási nehézségek enyhítésében. Napjainkban egyre több család kerül nehéz helyzetbe. A megélhetési nehézségek, a család hétköznapi gondjai miatt egyre több gyerek válik hátrányos helyzetűvé. Iskolánk eddig is sokat tett a hátrányok kompenzálása érdekében.

3.11.2. A hátrányok típusai

Családi hátrányok

Olyan tanulók tartoznak ide,

- akik mögött nem stabil, gondoskodó a család,
- nevelőszülő gondoskodik a gyerekről,
- felbomlott család, elváltak vagy meghalt az egyik szülő.

Előfordul, hogy a hátrány abból származik, hogy a szülők tartósan betegek, leszázalékoltak, pszichésen kiegyensúlyozatlanok, deviáns életvezetést folytatnak.

Mit teszünk a hátrányok kompenzálása érdekében az iskolában?

- részvétel kulturális rendezvényeken, szabadidős programokon (farsang, Királyi napok, Mikulás- és karácsonyi rendezvények).
- részvétel szakkörökön.

- sportversenyeken való ingyenes részvétel.
- reggeli ügyelet 7 órától.
- szünidei program szervezése (nyári tábor).

Anyagi hátrányok

Azok a családok sorolhatók ide, amelyekben a szülők nem képesek az átlagosnak megfelelő anyagi körülményeket biztosítani, mert nem képesek rendszeres munkára (meghaltak, betegek, deviánsak). Munkanélküliek, vagy magas az eltartottak aránya és alacsony a munkaképes eltartók aránya.

Iskolánk feladata ennek a hátránynak a kompenzálására:

- kedvezményes étkeztetés,
- napközis elhelyezés,
- alapítványi támogatások
- gyűjtési akciók (ruha, könyv) biztosítása.

Kisebbségi, etnikai hátrányok

Az etnikai hátrányok kompenzálásának iskolai feladatai:

- a másság elfogadtatása az iskola minden tanulójával, dolgozójával,
- együttműködési formák kialakítása a szülőkkel,
- felzárkóztató programok szervezése,
- együttműködés a kisebbségi önkormányzattal,
- kapcsolat a Gyermekjóléti Szolgálattal.

Tanulási hátrányok

Az a tanuló tartozik ide, aki nem rendelkezik megfelelő képességgel a tananyag elsajátításához, nincs kellőképpen motiválva a tanulásra.

A tanulási hátrányok kompenzálása iskolánkban:

- differenciált foglalkoztatás tanórán,
- részproblémákkal küszködő gyerekek integrált oktatása,
- megfelelő olvasástanítási módszer kiválasztása,
- szakszolgálat igénybe vétele
- óvoda, iskola kapcsolata.

Az egyes hátrányfajták nem függetlenek egymástól. A hátrányos helyzet folyamatnak is felfogható. Ehhez a tevékenységhez a pedagógus hozzáértése mellett szeretet, megértés, a tanítvány iránti bizalom és pedagógus-lelkiismeret kell.

3.11.3. Integrációs és képesség-kibontakoztató felkészítés rendje

Egy integrációs oktatási program során az eltérő családi háttérrel rendelkező, különböző képességű és fejlettségű gyermekeket együtt fejlesztjük, annak érdekében, hogy a társadalmi párbeszéd, valamint a társadalmi mobilitás valóságos keretet kapjon az oktatás-nevelés rendszerén belül.

Az integrációs (együttnevelő) minőségi oktatást biztosító program jellemzői:

Egyrészt olyan oktatásszervezési keret,

- amely lehetőséget biztosít minden gyermek számára képességei kibontakozásához,
- amelyben minden gyerek előzetes, otthonról hozott tudását és kultúráját értékként képviselheti, kamatoztathatja,
- amelyben a gyerekek egymást segítő közösségei születnek
- amelyben a szülőt, a családot, mint partnert vonják be az iskolai folyamatokba, döntésekbe (tudatosan fejlesztik a család, az iskola és a gyerek közötti kommunikációt),
- amelyben tudatosan építik ki az előítéletek csökkentésére, megszüntetésére alkalmas együttműködő, elfogadó környezetet,
- amelyben tudatosan teremtenek lehetőséget az oktatás ügyében érintett intézmények együttműködésére (óvoda, általános iskola, középiskola, családsegítő szervezetek, kisebbségi és helyi önkormányzatok, kulturális és civil szervezetek),
- amelyben a tanulókövetés az iskolai hatékonyság visszajelzésének kiemelt eszköze.

Másrészt olyan kompetenciák jellemzik a pedagógusokat, mint pl.:

- széleskörű módszertani repertoár,
- egyéni különbségekre figyelő, egyénre szabott pedagógiai eszközök és oktatási mérőrendszerek ismerete,
- az együttműködés órai és intézményi kereteken túlmutató jellegéből fakadó tanári szerepbővülés elfogadása,
- az iskolában megjelenő különböző kultúrák ismerete, egyenértékűként való elfogadása, kezelése.

Az integrációs (együttnevelő) program fenti jellemzőinek az intézmény pedagógiai rendszerének egészét át kell hatnia.

Elvárható eredmények

Az iskolai integrációs program alkalmazása esetén a következő eredményekről kell számot adni, melyek egyben az ellenőrzés szempontjait is jelentik:

- a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az oktatási – nevelési intézményben megfelel a jogszabályban előírtaknak,
- az intézmény képes a különböző háttérrel és különböző területeken eltérő fejlettséggel rendelkező gyermekek fogadására, és együttnevelésre,
- Multikultúrális tartalmak beépülnek a helyi tantervbe,

- az intézmény párbeszédet alakít ki minden szülővel,
- az intézményben létezik tanári együttműködésre épülő értékelési rendszer.

Ezek eredményeként

- nő az évfolyamvesztés nélkül továbbhaladó HHH tanulók száma,
- csökken az intézményben az iskolarendszerű oktatásból kikerülők száma,
- csökken az iskolai hiányzások óraszáma,
- csökken a HHH tanulók körében a magántanulók száma,
- nő az érettségit adó intézményekben továbbtanuló HHH tanulók száma,
- az adott intézményben az országos kompetencia-mérések eredményei az országos átlagot meghaladó mértékben javulnak.

3.12. A TANULÓK JUTALMAZÁSÁNAK ELVEI ÉS FORMÁI

Az iskola jutalomban részesítheti azt a tanulót, aki képességeihez mérten

- példamutató magatartást tanúsít,
- vagy folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el,
- vagy az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez,
- vagy iskolai, illetve iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális, stb. versenyeken, vetélkedőkön vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt,
- vagy bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez.

Az iskolai jutalmazás formái

- Az iskolában tanév közben elismerésként a következő dicséretek adhatók:
  - szaktanári dicséret
  - napközis nevelői dicséret,
  - osztályfőnöki dicséret
  - igazgatói dicséret
  - nevelőtestületi dicséret.
- Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanulók a tanév végén: dicséretben részesíthetők:
  - szaktárgyi teljesítményért,
  - példamutató magatartásért,
  - kiemelkedő szorgalomért,
  - példamutató magatartásért és kiemelkedő szorgalomért.

A dicséretet a tanuló bizonyítványába be kell jegyezni.

- Az egyes tanévek végén, valamint a nyolc éven át kitűnő eredményt elért tanulók oklevelet és könyvjutalmat kapnak, melyet a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt vehetnek át.
- A 8 éven át kitűnő tanulmányi eredményt elért és kiemelkedő közösségi munkát végző tanulók az „Év diákja” emlékplakettet és díszoklevelet vehetik át a tanévzáró ünnepélyen, az iskola közössége előtt.
- Az iskolai szintű versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók osztályfőnöki dicséretben részesülnek.
- Az iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók igazgatói dicséretben részesülnek.
- A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, az egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni.

A dicséretet írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

3.13. A NEVELŐTESTÜLET ÁLTAL SZÜKSÉGESNEK TARTOTT TOVÁBBI ELVEK

3.13.1. Az iskolai fegyelmi büntetések

Fegyelmi intézkedésben lehet részesíteni azt a tanulót, aki

- tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti,
- vagy a házirend előírásait megszegi,
- vagy igazolatlanul mulaszt,
- vagy bármely módon árt az iskola jó hírnevének,

Az iskolai fegyelmező intézkedések formái:

- szaktanári figyelmeztetés,
- napközis nevelői figyelmeztetés,
- osztályfőnöki figyelmeztetés,
- igazgatói figyelmeztetés
- tantestületi figyelmeztetés.

Az iskolai fegyelmező büntetést a közoktatási törvény előírásai szerint kell kiróni.

Az iskolai fegyelmező intézkedések, és büntetések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől indokolt esetben – a vétség súlyára való tekintettel – el lehet térni.

A fegyelmező intézkedést és a büntetést írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

A tanulókra vonatkozó fegyelmi eljárás:

Ha a tanuló a kötelességeit vétkesen és súlyosan megszegi, fegyelmi eljárás során, írásbeli határozattal fegyelmi büntetésben részesíthető:

A fegyelmi büntetés lehet:

- megrovás
- szigorú megrovás
- meghatározott kedvezmények, juttatások csökkentése, megvonása,
- áthelyezés másik osztályba, tanulócsoportba vagy iskolába,
- eltiltás az adott iskolában a tanév folytatásától
- kizárás az iskolából.

Tanköteles tanulóval szemben az „eltiltás az adott iskolában a tanév folytatásától" és a „kizárás az „iskolából" csak rendkívüli vagy ismétlődő fegyelmi vétség esetén alkalmazható. Ekkor a szülő köteles új iskolát keresni a tanulónak. Ha a szülő kezdeményezésére tizenöt napon belül nem sikerül új iskolát keresni, a Kormányhivatal hét napon belül másik iskolát jelöl ki a tanuló számára.

Az „áthelyezés másik iskolába" fegyelmi büntetés akkor alkalmazható, ha az iskola igazgatója a másik iskola igazgatójával megállapodik a tanuló átvételéről.

A „meghatározott kedvezmények, juttatások csökkentése, megvonása" fegyelmi büntetés szociális kedvezményekre és juttatásokra nem vonatkozik.

Fegyelmi eljárás szabályai

- a kötelezettségszegéstől számított három hónapon belül indítható (kivétel, ha büntető –vagy szabálysértési eljárás indult és az nem végződött felmentéssel),
- fegyelmi büntetés megállapításánál a tanuló életkorát és értelmi fejlettségét, az elkövetett cselekmény súlyát figyelembe kell venni.
- a fegyelmi határozatot a nevelőtestület hozza,
- be kell szerezni az iskolai diákönkormányzat véleményét,
- a fegyelmi eljárás megindításáról a tanulót, ha kiskorú, szülőjét is értesíteni kell, be kell vonni,
- ha a tanuló vitatja a terhére rótt kötelezettségszegést, vagy a tényállás tisztázása miatt indokolt, fegyelmi tárgyalást kell tartani.

A fegyelmi tárgyalás lefolytatására legalább háromtagú fegyelmi bizottságot kell létrehozni a nevelőtestület tagjaiból.

A fegyelmi tárgyalás lefolytatására a 20/ 2012. EMMI rendelet 53-62.§ rendelkezéseit kell alkalmazni.

3.13.2. A tanuló mulasztásával kapcsolatos szabályok

Ha a tanuló a tanórai foglalkozás kezdetére nem érkezik meg, a késést igazolnia kell a házirendben foglalt szabályok szerint. A késések idejét össze kell adni. Amennyiben ez az idő eléri a tanórai foglalkozás időtartamát, a késés egy igazolt vagy igazolatlan órának minősül. Az elkéső tanuló nem zárható ki a tanóráról, foglalkozásról.

A beteg tanuló az orvos által meghatározott időszakban nem látogathatja a nevelési-oktatási intézményt.

Ha a pedagógus megítélése szerint a tanuló beteg, gondoskodik a többi tanulótól való elkülönítéséről, és iskola a lehető legrövidebb időn belül értesíti a tanuló szüleit.

Orvosnak kell igazolnia azt, hogy a tanuló ismét egészséges és látogathatja a nevelési-oktatási intézményt, részt vehet a foglalkozásokon. Az igazolásnak tartalmaznia kell a betegség miatt bekövetkezett távollét pontos időtartamát is.

Ha a tanuló a tanítási óráról távol marad, mulasztását igazolnia kell.

A mulasztást igazoltnak kell tekinteni, ha:

- a tanuló – kiskorú tanuló esetén a szülő írásbeli kérelmére – a házirendben meghatározottak szerint engedélyt kapott a távolmaradásra,
- a tanuló beteg volt, és azt a házirendben meghatározottak szerint igazolja,
- a tanuló hatósági intézkedés vagy egyéb alapos indok miatt nem tudott kötelezettségének eleget tenni.

Ha a tanuló távolmaradását nem igazolják, a mulasztás igazolatlan.

Az iskola köteles a szülőt értesíteni :

- a tanköteles tanuló első alkalommal történő igazolatlan mulasztásakor,
- ha a nem tanköteles kiskorú tanuló igazolatlan mulasztása a tíz órát eléri.

Az értesítésben fel kell hívni a szülő figyelmét az igazolatlan mulasztás következményeire.

Ha az iskola értesítése ellenére a tanuló ismételten igazolatlanul mulaszt, az iskola a gyermekjóléti szolgálat közreműködését igénybe véve megkeresi a tanuló szülőjét.

Ha a tanköteles tanuló igazolatlan mulasztása egy tanítási évben eléri a tíz órát, az iskola igazgatója – a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendeletben foglaltakkal összhangban a kormányhivatalt és a gyermekjóléti szolgálatot értesíti.

Az értesítést követően a gyermekjóléti szolgálat az iskola bevonásával haladéktalanul intézkedési tervet készít, amelyben a mulasztás okának feltárására figyelemmel meghatározza a tanulót veszélyeztető és az igazolatlan hiányzást kiváltó helyzet megszüntetésével, a tanulói tankötelezettség teljesítésével kapcsolatos, a tanuló érdekeit szolgáló feladatokat.

Ha a tanköteles tanuló igazolatlan mulasztása egy tanítási évben eléri a harminc órát, az iskola a mulasztásról tájékoztatja az általános szabálysértési hatóságot, és ismételten tájékoztatja a gyermekjóléti szolgálatot, amely közreműködik a tanuló szülőjének az értesítésében.

Ha a tanköteles tanuló igazolatlan mulasztása egy tanítási évben eléri az ötven órát, az iskola igazgatója haladéktalanul értesíti a tanuló tényleges tartózkodási helye szerint illetékes jegyzőt és a kormányhivatalt.

A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény 247. § c) pontja szerinti szabálysértési tényállás megvalósulásához szükséges mulasztás mértéke tanköteles tanuló esetén harminc óra.

13.3.3. Közlekedési nevelés

Felgyorsult életünk és a közlekedési kultúra romlásának köszönhetően egyre gyakrabban hall-hatunk közlekedési balesetekről. A közlekedési szabályok ismerete és az egyén viselkedési kultúrája az alapja a biztonságos közlekedésnek. A helyes és biztonságos közlekedés szabályainak elsajátíttatása az életbiztonságunkat növeli. Kicsi gyermekkortól a családok alakíthatják ki leginkább az erre való igényt, de az iskolának is komoly a felelőssége ebben.

Az iskolában a közlekedési nevelés két alapvető színtere:

Elméleti oktatás

- Alsó tagozaton a környezet órák tananyagában jelenik meg.
- Felső tagozaton a technika tanterv tananyagának része a közlekedési szabályok megerősítése.

Gyakorlati alkalmazás

- Iskolán kívüli programok, kirándulások alkalmával tudatosítjuk és alkalmazzuk a helyes közlekedés szabályait.

13.3.4. Társadalmi bűnmegelőzés, áldozattá válás elkerülése

A téma az osztályfőnöki órákon kerülhet feldolgozásra. Cél, hogy tanulóink megismerjék és megtanulják elkerülni azokat a helyzeteket, amelyben károsultakká, áldozatokká válhatnak (aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés, felkészülés a felnőtt lét szerepeire).

Legfontosabb nevelési feladataink, amelyet mindennapi nevelő munkánk során végeznünk kell:

- Erkölcsi nevelés erősítése
- Alapvető törvényi ismeretek nyújtása
- Alapvető állampolgári jogok ismertetése

Ez a téma nem kötődik konkrét tantárgyhoz, a mindennapi eseményekhez alkalmazkodva, a társadalmi és iskolai történéseket felhasználni kell diákjaink szemléletét alakítanunk.

13.3.5. Erőszakmentes konfliktuskezelő technikák elsajátítása

A konfliktus életünk része. A konfliktusok során kialakuló viták szükséges részei mindennapjainknak. Diákjainkban a mindennapi együttlét során ki kell alakítanunk a konfliktusok kezelésének erőszakmentes technikáit.

Legfontosabb feladatunk, hogy gyermekeinket is megtanítsuk a vitás helyzetek kezelésére.

Konfliktuskezelési technikák gyakorlati alkalmazásának színterei:

- A tanórai technikák (páros munka, csoportos és együttműködő, kooperatív tanítási technikák) alkalmazásával kell a gyermekeket hozzászoktatni a társas viszony, az abból adódó konfliktusok helyes megoldására.
- Drámaórák, ahol szituációs játékok keretében gyakoroltatható a konfliktuskezelés.
- Osztályfőnöki órákon, az osztályban kialakuló konfliktusok megbeszélése, vitakultúra elsajátítása.
- Szünetekben, szabadidőben kialakuló konfliktusok esetén az ügyeletes pedagógus feladata a problémamegoldás segítése.

- Magatartási, beilleszkedési gondokkal küzdő gyermekeinknél kiemelten foglalkoznak ezzel a témával fejlesztő pedagógusaink.

13.3.6. A tanulók tantárgyválasztása

Az iskola pedagógiai programjában elfogadott óratervek alapján az igazgató elkészíti és közzéteszi a tájékoztatót a választható tantárgyakról. A tájékoztató tartalmazza a tantárgy nevét, heti óraszámát.

Kiskorú tanuló esetén a szülő, a tizennegyedik életévét betöltött tanuló esetén a szülő és a tanuló közösen minden év május 20-ig írásban adhatja le a tantárgyválasztással kapcsolatos döntését az osztályfőnöknek.

A tanuló, illetve a szülő az adott tanév kezdetéig az igazgató engedélyével írásban módosíthatja a tantárgyválasztással kapcsolatos döntését.

4. EGYÉB, TANÓRÁN KÍVÜLI FOGLALKOZÁSOK

Tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások

Az egyes tantárgyakból gyenge teljesítményt nyújtó tanulók képességeinek fejlesztésére felzárkóztató órát szervezünk.

Az egyéni képességek minél jobb kibontakoztatását, a tehetséges tanulók gondozását az egyes szaktárgyakhoz kapcsolódó tanórán kívüli tehetséggondozó foglalkozások segítik.

A további tehetséggondozó és felzárkóztató, differenciált képességfejlesztő foglalkozások indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanévben az iskola nevelőtestülete dönt.

Napközi otthoni és tanulószobai foglalkozások

A közoktatási törvény előírásainak megfelelően – ha a szülők igénylik -, az iskolában tanítási napokon a délutáni időszakban az 1-8. évfolyamon napközi otthon vagy tanulószoba működik.

A napközi és a tanulószoba szerkezetileg és tartalmilag szorosan kapcsolódik a délelőtt folyó pedagógiai munkához. A napközi speciális feladata a tanulás tanítása, a mentálhigiénés szokások ápolása, fejlesztése. A sokszínű szabadidős tevékenységet is magában foglalja.

A napközi és a tanulószoba fontos színtere a felzárkóztatásnak és a tehetséggondozásnak.

Versenyek, vetélkedők

A tehetséges tanulók további fejlődését segítik a különféle versenyek, vetélkedők, melyek az iskolában rendszeresen kerülnek megszervezésre. A legtehetségesebb tanulók RISZ, megyei és országos tanulmányi, művészeti versenyeken is részt vesznek. A versenyek, vetélkedők megszervezését, illetve a tanulók felkészítését a különféle versenyekre a nevelők szakmai munkaközösségei vagy a szaktanárok végzik. Az elért jó eredményeket kapcsolódó tantárgyainkban is jutalmazzuk.

Szakkörök

A különféle szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálja. A szakkörök jellegüket tekintve lehetnek művésziek, technikaiak, szaktárgyiak, de szerveződhetnek valamilyen közös

érdeklődési kör, hobbi alapján is. A szakkörök indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt.

Sportkör

Az iskolai sportkör tagja az iskola minden tanulója. A testnevelési órákkal együtt biztosítják a tanulók testedzését, valamint a tanulók felkészítését a különféle sportágakban (atlétika, futball) az iskolai és az iskolán kívüli versenyekre.

Tanulmányi kirándulások

Az iskola nevelői a tantervi követelmények teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából az osztályok számára évente egy alkalommal tanulmányi kirándulást szervezhetnek.

A kiránduláson a részvétel önkéntes, a költségeket a szülők fedezik.

Erdei iskola

Az erdei iskola a nevelési és a tantervi követelmények megvalósulását segíti az iskola falain kívül. A több napig tartó foglalkozásokon a tanulók az adott környezettel kapcsolatos történelmi, természetismereti és kulturális adottságokat dolgozzák fel. A részvétel önkéntes, a költségeket a szülők fedezik.

Múzeumi, kiállítási, művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozások

Egy-egy tantárgy néhány témájának feldolgozását, a követelmények teljesítését szolgálják a különféle közművelődési intézményekben, illetve művészeti előadásokon tett csoportos látogatások.

Szabadidős foglalkozások

A szabadidős foglalkozások során a szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére kívánja a nevelőtestület a tanulókat azzal felkészíteni, hogy a felmerülő igényekhez és a szülő anyagi helyzetéhez igazodó programokat szervezzen.

5. AZ ISKOLAI ÍRÁSBELI, SZÓBELI, GYAKORLATI BESZÁMOLTATÁSOK, AZ ISMERETEK SZÁMONKÉRÉSÉNEK RENDJE

Az iskola a nevelő és oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését.

Az előírt követelmények teljesítését a szaktanárok az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók:

- szóbeli felelete,
- írásbeli munkája vagy
- gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik.

Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.

5.1. A TANULMÁNYI MUNKA ELLENŐRZÉSE

- *Év eleji és félévi felmérés*: aktuális tudásszint felmérése, a továbbhaladáshoz szükséges tudásszint ellenőrzése. Ha nem előzi meg ismétlés, akkor csak a tájékozódást szolgálja. Ilyenkor nem osztályozunk.

- *Témazáró dolgozat:* az egyes témakörök végén a tanulók az egész téma tananyagát és fő követelményét átfogó dolgozatot írnak. Terjedelme: 45 perc, esetenként 2x45 perc. Összefoglalás előzi meg.
- *Tanév végi dolgozat:* a tanév végén a tanulók a követelmények teljesítéséről átfogó írásbeli dolgozatban is tanúbizonyságot tesznek. Több órás ismétlésnek kell megelőznie, előre be kell jelenteni. Az időpontot, a témaköröket a tanulókkal tudatni kell.
- *Rövid írásbeli számonkérés:* egy adott témában való tájékozottságot, az órára való felkészülést ellenőrzi. 15-20 perces, bármikor megírható, súlya a szóbeli felelettel egyenértékű.
- *Szóbeli felelet:* a tanulók szóbeli kifejezőkészségének fejlesztésével párhuzamosan tesznek tanúbizonyságot a követelmények elsajátításáról.

5.2. A TANULÓK TUDÁSSZINTJÉNEK ÉRTÉKELÉSE

- Minden hónapban legalább egy jegy legyen tantárgyanként.
- Félévi és év végi osztályzatot/szöveges értékelést az évközi jegyek/szöveges értékelés alapján kapják a tanulók.
- A szóbeli feleltetés értékelésében részt vehetnek a tanulók.
- A témakörök végén témazáró dolgozatokat íratunk, amely lehet központi vagy a szaktanár által összeállított feladatlap.
- Egy nap csak két témazárót írhatnak a tanulók.
- Az írásbeli dolgozatokat a pedagógusnak egy héten belül ki kell javítani, és az érdemjegyeket a diákokkal ismertetnie kell.
- A témazáró dolgozat idejét és témáját a tanuló legalább 5 munkanappal korábban meg kell ismerje.
- Dolgozatainak, írásbeli munkáinak érdemjegyeit 7 munkanapon belül meg kell tudja, és a munkájában elkövetett hibákat megnézheti.
- A tanulók munkáját, előmenetelének folyamatos értékelése érdekében minden tantárgyból havonta legalább egy érdemjeggyel kell értékelni.
- A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt az adott tantárgyat tanító nevelő értesíti a tájékoztató füzeten keresztül. A tájékoztató füzet bejegyzéseit az osztályfőnök két havonta ellenőrzi, és az esetlegesen elmaradt érdemjegyek beírását pótolja.
- Az integrációs oktatásban résztvevő tanulók tanulmányi munkájának értékelése negyedévente, szöveges értékeléssel történik.

6. AZ OTTHONI, NAPKÖZIS, TANULÓSZOBAI FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI FELADATOK MEGHATÁROZÁSÁNAK ELVEI ÉS KORLÁTAI

Az ismeretanyag átadásának elsődleges színhelye a tanítási óra. A fent említett jártasságok nagy részét csak rendszeres, kitartó munkával lehet elérni, mely elképzelhetetlen az otthoni gyakorlás nélkül. Ezért a tantárgyak legtöbbjénél szükséges a rendszeres házi feladat. Otthoni feladat adható a témahetek, projektek sikeres lebonyolításához is.

A házi feladat lehet:

- szóbeli vagy
- írásbeli munka, vagy
- egyszerre mindkettő.

A házi feladatok célja, hogy a tanulók:

- elkészítésükkel elmélyítsék az órán tanultakat,
- megtanulják önállóan alkalmazni az ismereteiket és
- segítsék a logikus gondolkodás kialakulását és fejlesztését, a témahét, projekt sikeres megvalósítását.

A szaktanár adhat fel szorgalmi, alkotó és kreatív házi feladatot is.

A házi feladat ellenőrzése:

- A szóbeli feladatok ellenőrzése legtöbbször szóbeli feleletek formájában történik.
- Az otthoni írásbeli munkákat minden esetben ellenőrizni kell.

Az otthoni feladatok jellege függ a tantárgy sajátosságaitól.

Házi feladatok lehetnek:

- feladatgyűjteményből adott feladatok,
- tankönyvi kérdésekre adandó válaszok,
- vázlatkészítés,
- leíró vagy elemző munkák,
- házi dolgozat,
- gyűjtő- vagy kutatómunka (projekt, témahét),
- számítógépes feladat.

A szóbeli és írásbeli házi feladatok, gyűjtőmunkák mennyiségénél figyelembe kell venni a következőket:

- a feladatok mennyisége olyan legyen, hogy ne jelentsen a tanulók számára aránytalanul nagy terhet,
- vegyük figyelembe, hogy a tanulók több tantárgyból is kapnak házi feladatot,
- a feladatok a tanítási órán tanult ismeretekkel megoldhatók legyenek.

7. A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRVÉNYESSÉGÉVEL, MÓDOSÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS EGYÉB INTÉZKEDÉSEK

A pedagógiai program érvényességi ideje

Az iskola 2013. szeptember 1. napjától szervezi meg nevelő és oktató munkáját a 2012/2013-as tanévben átdolgozott pedagógia program alapján.

Ezen pedagógiai program érvényességi ideje addig tart, amíg a törvényi változások az átdolgozást szükségessé nem teszik.

A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata

A pedagógiai programban megfogalmazott célok, és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja, és ha szükséges, módosítja.

A nevelőtestület minden tanév végén írásban értékeli a pedagógia programban megfogalmazott általános célok és követelmények megvalósulását.

Különös tekintettel kell lenni az esélyegyenlőség, a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos célok és feladatok megvalósulására, a kompetenciák fejlesztésének a megvalósulására.

A pedagógiai program módosítása

A pedagógiai program módosítására javaslatot tehet:

- az iskola igazgatója;
- a nevelőtestület bármely tagja;
- a nevelők szakmai munkaközössége;
- az iskola fenntartója.

A pedagógiai program módosítását a nevelőtestület fogadja el, és a fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé.

A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető. A pedagógiai program egy példánya a titkárságon van elhelyezve, ahol a szülők azt szabadon megtekinthetik.

A pedagógiai program az iskola honlapján is megtekinthető.

A pedagógiai program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél is megtekinthető:

- az iskola könyvtárában;
- az iskola nevelői szobájában;
- az iskola igazgatójánál;
- az iskola igazgatóhelyettesénél;
- fenntartónál

MELLÉKLETEK

Kerettanterv- Helyi tanterv

SNI kerettanterv

Tanulmányok alatti vizsga szabályzata

A PEDAGÓGIAI PROGRAM ELFOGADÁSA ÉS JÓVÁHAGYÁSA

A Pedagógiai programot az iskolai diákönkormányzat DÖK- ülésen megismerte, véleményezési jogával élt.

Kótaj, 2013. március 13.

Ranyhóczki Mariann

DÖK elnök

A Pedagógiai programot az iskola szülői munkaközössége megismerte, véleményezte és elfogadásra javasolta.

Kótaj, 2013. március 13.

Csajka Zsoltné

Szülői munkaközösség elnöke

A Pedagógiai programot a nevelőtestület –egyetértve elfogadta.

Kótaj, 2013. március 14.

Ruskáné Fintor Mária

igazgató

Az István Király Baptista Általános Iskola Pedagógiai programjának módosítását a Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy jóváhagyta.

Budapest, 2013. március …

Szenczy Sándor

elnök